

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘

แผนสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่
๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

อักษรย่อหน่วยงาน	
บทสรุปผู้บริหาร	
๑. บทนำ.....๑	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
๑.๒ ผลการดำเนินการแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔.....๒	
๑.๒.๑ สถานะการดำเนินโครงการ.....๒	
๑.๒.๒ ผลการดำเนินโครงการ	๓
๑.๒.๓ ผลการประเมินตัวชี้วัด.....๖	
๒. การทบทวนกรอบแนวคิด กฎหมาย แผน นโยบาย และโครงการที่เกี่ยวข้อง..... ๑๑	
๒.๑ กรอบแนวคิดสำคัญ..... ๑๑	
๒.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๒.๓ แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง	๑๔
๒.๓.๑ แผนและนโยบายระดับชาติ..... ๑๔	
๒.๓.๒ แผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก..... ๑๕	
๒.๔ โครงการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๑๖
๒.๔.๑ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ..... ๑๖	
๒.๔.๒ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ..... ๑๘	
๓. สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ..... ๒๑	
๓.๑ สถานการณ์ประชากร	๒๑
๓.๒ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม	๒๑
๓.๒.๑ คุณภาพน้ำ	๒๑
๓.๒.๒ คุณภาพอากาศและเสียง	๒๓
๓.๒.๓ ขยะและกากของเสียอันตราย..... ๒๕	
๓.๒.๔ สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม..... ๒๖	
๓.๓ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	๒๗
๓.๓.๑ ทรัพยากรดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน..... ๒๗	
๓.๓.๒ ทรัพยากรน้ำ	๒๘
๓.๓.๓ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ..... ๒๘	
๓.๓.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง..... ๓๐	
๓.๔ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๓๑
๓.๔.๑ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก..... ๓๑	
๓.๔.๒ สภาพภูมิอากาศสุดขีด (Climate Extremes)	๓๑
๓.๕ เรื่องร้องเรียนทางด้านสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์อุบัติภัย	๓๒
๓.๕.๑ เรื่องร้องเรียนทางด้านสิ่งแวดล้อม..... ๓๒	
๓.๕.๒ เหตุฉุกเฉินอุบัติภัย	๓๒

สารบัญ (ต่อ)

๓.๖ พื้นที่สำคัญทางสิ่งแวดล้อม	๓๓
๓.๖.๑ พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	๓๓
๓.๖.๒ เขตควบคุมมลพิษ.....	๓๔
๓.๗ ข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน	๓๔
๓.๘ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระดับประเทศและระดับโลกที่สำคัญ (megatrends)	๓๕
๔. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๓๖
๔.๑ การวิเคราะห์โดยใช้ SWOT Analysis	๓๖
๔.๒ การวิเคราะห์โดยใช้ TOWS Matrix	๓๘
๕. แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๓๙
๕.๑ วิสัยทัศน์	๓๙
๕.๒ เป้าหมาย	๓๙
๕.๓ วัตถุประสงค์	๓๙
๕.๔ เป้าประสงค์	๓๙
๕.๕ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และโครงการ	๔๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม	๔๗
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน.....	๕๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน.....	๕๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	๖๕
๕.๖ การขับเคลื่อนแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๗๒
บรรณานุกรม.....	
ภาคผนวก	

อักษรย่อหน่วยงาน

ตัวย่อ	คำอธิบายอักษรย่อ
กทท.	กรมการท่องเที่ยว
กนอ.	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
กปภ.	การประปาส่วนภูมิภาค
กพร.	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กรอ.	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กษจ.	สำนักงานเกษตรจังหวัด
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
ชล.	กรมชลประทาน
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ทธ.	กรมทรัพยากรธรณี
ทน.	กรมทรัพยากรน้ำ
ทบ.	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
ทม.	เทศบาลเมือง
ทสจ.	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
ปม.	กรมป่าไม้
ยผ.	กรมโยธาธิการและผังเมือง
สกพอ.	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
สกรศ.	สำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (*ยกเลิก โดยจัดตั้งเป็น สกพอ. เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑)
สทท.	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข
สยผจ.	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด
สอจ.	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
สคพ.๑๓	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)
สธ.	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สสภ.๑๓	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี)* (*เปลี่ยนชื่อเป็น สคพ.๑๓ ตามการแบ่งส่วนราชการปี พ.ศ. ๒๕๖๕)
สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อน.	กรมอนามัย
อบก.	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อพท.	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
depa	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Promotion Agency)
EEC	เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor)

บทสรุปผู้บริหาร

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

ที่ผ่านมา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) อย่างไรก็ตาม แผนดังกล่าวมีระยะเวลาดำเนินการสิ้นสุดลง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และมีช่วงระยะเวลาการดำเนินการที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ สำนักงานนโยบายฯ จึงจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒. ผลการดำเนินการตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๑ มาตรการ รวม ๘๖ โครงการ ๑๖ ตัวชี้วัด

สถานะการดำเนินโครงการ จาก ๘๖ โครงการ พบว่า ๑) ได้รับงบประมาณแล้ว ๔๙ โครงการ (ร้อยละ ๕๗) แบ่งเป็นดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๙ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๒๐ โครงการ และอยู่ระหว่างการศึกษความเหมาะสม ๑ โครงการ ๒) งบลงทุนของภาคเอกชน ๒ โครงการ (ร้อยละ ๒) แบ่งเป็นอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑ โครงการ และอยู่ระหว่างศึกษความเหมาะสม ๑ โครงการ ๓) ไม่ได้ดำเนินการ ๒๘ โครงการ (ร้อยละ ๓๓) และ ๔) ไม่รายงานผล ๗ โครงการ (ร้อยละ ๘) โดยพบว่า สามารถบรรลุค่าเป้าหมาย ทั้งสิ้น ๑๐ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๖๓)

๓. สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๓.๑ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑) คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมไม่เปลี่ยนแปลง แต่บางส่วนมีคุณภาพเสื่อมโทรมลง ขณะที่คุณภาพน้ำบาดาลโดยทั่วไปในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นบางค่าที่ยังมีปริมาณสูงเกินมาตรฐานน้ำบาดาลที่ใช้บริโภค เช่น เหล็ก แมงกานีส ซัลเฟต และฟลูออไรด์ สำหรับคุณภาพน้ำทะเล พบว่ามีบางแห่งอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก เช่น อ่าวชลบุรี ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นต้น

๒) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่ EEC จำนวน ๑๘ แห่ง ประสบปัญหาน้ำเสียเข้าระบบน้อยกว่าที่ออกแบบ ซึ่งมีสาเหตุ อาทิ การขาดการเชื่อมต่อจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียเข้าระบบระบบบำบัดเสียหลายบางส่วน

๓) ค่าก๊าซไอโซน PM_{10} และ $PM_{2.5}$ ในพื้นที่ EEC มีค่าเกินมาตรฐานคุณภาพอากาศในบางพื้นที่ โดยค่า $PM_{2.5}$ มีแนวโน้มแย่ลง ส่วน VOCs ในจังหวัดระยอง พบว่า Benzene 1,3-Butadiene และ 1,2-Dichloroethane เกินค่ามาตรฐาน แต่ค่าคุณภาพอากาศมีแนวโน้มดีขึ้น ยกเว้น PM_{10} และ 1,3-Butadiene ซึ่งมีแนวโน้มแย่ลงเล็กน้อย ทั้งนี้ ได้มีการส่งเสริมการใช้หลักการการระบายมลพิษ ๘๐/๒๐ ในพื้นที่ควบคุมมลพิษระยองในการบริหารจัดการปัญหาคุณภาพอากาศ ส่วนคุณภาพเสียงในพื้นที่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๔) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ EEC กำจัดถูกต้องร้อยละ ๘๒ ซึ่งมีแนวโน้มกำจัดถูกต้องลดลง เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจำนวนทั้งสิ้น ๗๑ แห่ง มีเพียง ๓๒ แห่งที่เปิดดำเนินการ และจำนวนกว่าครึ่งของสถานที่กำจัดขยะที่เปิดดำเนินการ มีการกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อาทิ การเทกองกลางแจ้ง การใช้เตาเผาที่ไม่มีระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ ส่วนอีก ๓๙ แห่งปิดดำเนินการ ในส่วนของขยะทะเลแม้ว่าจะมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงพบปริมาณที่มากกว่า ๑๐๐ ตันต่อปี สำหรับขยะมูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ขยะมูลฝอยติดเชื้อมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น โดยขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการสร้างเตาเผาขยะมูลฝอยติดเชื้ออีกหนึ่งแห่งในจังหวัดระยอง

๕) กากของเสียอุตสาหกรรม ทั้งกากของเสียอันตรายและกากของเสียไม่อันตรายในพื้นที่ EEC มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ที่ผ่านมามีพบเหตุลักลอบทิ้งกากของเสียและวัตถุอันตราย ทั้งในแหล่งน้ำสาธารณะและที่ดินรกร้าง

๖) พื้นที่สีเขียวของเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน) และในพื้นที่ EEC ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

๓.๒ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๑) ปัญหาของคุณภาพดินที่พบในพื้นที่ EEC ส่วนใหญ่คือ ปัญหาดินตื้น ดินเปรี้ยวจัด ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตร และในส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่าพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และพื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลง

๒) พื้นที่ EEC มีอ่างเก็บน้ำในพื้นที่รวม ๒๓ แห่ง ความจุรวมประมาณ ๑,๓๘๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยมีการคาดการณ์ความต้องการน้ำ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งหมด ๓๐๘๙.๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ทำให้หน่วยงานเร่งหาแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐ รวม ๓๘ โครงการ

๓) พื้นที่ป่าไม้ใน EEC มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ยังไม่ถึงเกณฑ์ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ โดยพื้นที่ EEC มีป่าสงวนแห่งชาติ ๑๘ แห่ง และพื้นที่อนุรักษ์ ๑๑ แห่ง อย่างไรก็ตาม มีชนิดพันธุ์สัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์/มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ กระจายอยู่ตามพื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าชายเลน ป่าต้นน้ำ รวมทั้งแนวชายฝั่งและทะเล

๔) พื้นที่ป่าชายเลนบางส่วนถูกเปลี่ยนสภาพเพื่อการใช้ประโยชน์พื้นที่ หรือเกิดจากการกัดเซาะของชายฝั่ง ทั้งนี้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย นอกจากนี้ พื้นที่แหล่งหญ้าทะเลส่วนใหญ่มีสถานภาพสมบูรณ์ดี อย่างไรก็ตาม แหล่งปะการังประมาณ ๑ ใน ๓ ของแหล่งปะการังในพื้นที่อยู่ในสถานภาพเสียหายถึงเสียหายมาก นอกจากนี้ พบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งประมาณร้อยละ ๑.๖๔ ของพื้นที่ชายฝั่งทะเล ที่ผ่านมามีการนำแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไข โดยมีชายฝั่งที่ได้รับการกัดเซาะลดลง

๓.๓ ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ EEC มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ระดับ Basic+ ในปริมาณ ๕๐.๗๓ ล้านตัน CO₂e (คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) ในกิจกรรมภาคการขนส่งและภาคพลังงานมากที่สุด นอกจากนี้ ข้อมูลจากแบบจำลองสภาพภูมิอากาศอนาคต (ปี ค.ศ. 2010-2100) พบว่า ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปีใน EEC มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๕ - ๕๐ และหลายพื้นที่จะมีฤดูฝนยาวนานขึ้น ๒ - ๔ สัปดาห์ อุณหภูมิต่ำสุด - สูงสุดโดยเฉลี่ย จะเพิ่มสูงขึ้น ๓ - ๔ องศาเซลเซียส

๔. แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๔.๑ กรอบแนวคิด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก จุดแข็ง จุดอ่อน ที่ครอบคลุมทุกมิติ ด้วยเครื่องมือวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix ซึ่งนำมาใช้กำหนดยุทธศาสตร์ ทั้งการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน การส่งเสริมและพัฒนาจุดแข็ง การเสริมสร้างโอกาส และการลดวิกฤติและภัยคุกคาม ดังนี้

๑) การสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมวัฒนธรรมให้เป็นอัตลักษณ์ สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม โดยยึดหลักตามโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy: BCG) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

๒) การจัดการและฟื้นฟูคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงการใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาและกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓) การปรับปรุง พัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อตกลงที่สนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อุบัติภัย โรคระบาด และสภาวะอากาศสุดขีด ควบคู่กับการส่งเสริมความรู้ความเท่าทัน เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมจากการพัฒนาพื้นที่พิเศษ และการเจริญเติบโตของเมือง

๔) การพัฒนากลไกการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภายในและนอกพื้นที่ โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ฐานข้อมูล เพื่อการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเสริมสร้างขีดความสามารถในการรองรับ ส่งเสริมการพัฒนาและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG) เพื่อการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีของชุมชน

๔.๒ วิสัยทัศน์

“สร้างสมดุลของการพัฒนากับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

๔.๓ เป้าหมาย

สถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดีขึ้น

๔.๔ วัตถุประสงค์

๑) ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๒) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานการพัฒนา อย่างคุ้มค่าและเป็นธรรม ภายใต้ความสมดุลของระบบนิเวศ

๓) เสริมสร้างวิถีชีวิตและการพัฒนาเมืองและชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนด้วยรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG)

๔) พัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือกลไก ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

๔.๕ เป้าประสงค์

- ๑) ของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อมได้รับการบำบัดและจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
- ๒) ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์อย่างมั่นคง สมดุลและเป็นธรรม
- ๓) เมืองและชุมชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีศักยภาพและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเสริมสร้างความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจ
- ๔) เครื่องมือและกลไกในการรองรับการเปลี่ยนแปลงและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และโครงการ

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะน้ำเสียและขยะ โดยการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม และระบบกำจัดขยะ ทั้งขยะมูลฝอยชุมชน ขยะอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ ในขณะเดียวกันก็เตรียมความพร้อมในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม/ระบบกำจัดขยะเพิ่มเติมเพื่อรองรับปริมาณของเสียที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และส่งเสริมเทคโนโลยีในการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง สารมลพิษและสิ่งแวดล้อม ที่อาจมีการปนเปื้อนทั้งในแหล่งน้ำผิวดิน และน้ำบาดาล รวมทั้งมลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดจากชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งปัญหาฝุ่นละออง PM₁₀ และ PM_{2.5} รวมทั้งสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ๗ มาตรการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสีย กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการของเสีย และ กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ เช่น โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง (พื้นที่จัดการน้ำเสียเทศบาลนครระยอง) โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมอำเภอปลวกแดง (พื้นที่จัดการน้ำเสียตำบลปลวกแดง) โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลเมืองมาบตาพุด โครงการควบคุมการปล่อย VOCs ในพื้นที่อุตสาหกรรม เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อม - การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยศูนย์อำเภอแกลง เป็นต้น

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดินที่มีความเสื่อมโทรม โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินให้เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำกับควบคุมที่สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการอนุรักษ์ พื้นฟู แหล่งน้ำต้นทุนในการกักเก็บน้ำอย่างต่อเนื่องและเต็มประสิทธิภาพ ทั้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติและโครงการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำตามธรรมชาติ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่ การอนุรักษ์ พื้นฟู ปกป้อง ทรัพยากรกรป่าไม้ ทั้งป่าในเมือง ป่าต้นน้ำ และป่าชายเลน รวมทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการคุกคาม/สูญพันธุ์ ให้ได้รับการอนุรักษ์ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตลอดจน สงวน อนุรักษ์ และพื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเลแหล่งปะการัง พื้นที่ชายหาด/ชายฝั่ง เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน **ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ๗ มาตรการ** ได้แก่ **กลยุทธ์ที่ ๒.๑** การจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล **กลยุทธ์ที่ ๒.๒** การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และ **กลยุทธ์ที่ ๒.๓** การจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ซึ่งมีโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ เช่น โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแก้มลิงคลองบางไผ่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำศูนย์การฝึก สอ.รฟ. (หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง ชลบุรี) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองปรังพร้อมระบบกระจายน้ำ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ เกาะแสมสารสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน เป็นการส่งเสริมการพัฒนาเมืองและชุมชนตามศักยภาพของพื้นที่ ควบคู่กับการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้งสร้างบริบทของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในฐานะเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เมืองน่าอยู่ อัจฉริยะ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และการจัดให้มีพื้นที่สีเขียว ที่รวมถึงพื้นที่สีเขียวสาธารณะในพื้นที่เมือง และชุมชนที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และบริเวณโดยรอบแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม พื้นที่เมืองเก่าและย่านชุมชนเก่า ตามกฎ ระเบียบ แนวทาง และมาตรการที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG) แนวคิดความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) แนวทางการบรรเทาและปรับตัวต่อเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบจากภัยพิบัติ อุบัติภัย และโรคระบาด โดยกำหนดมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบ และการปรับเปลี่ยนสู่วิถีชีวิตใหม่ **ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ๗ มาตรการ** ได้แก่ **กลยุทธ์ที่ ๓.๑** การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม **กลยุทธ์ที่ ๓.๒** การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ **กลยุทธ์ที่ ๓.๓** การส่งเสริมการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ ซึ่งมีโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ เช่น โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบชายหาดบ้านอำเภอ จังหวัดชลบุรี โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านฉาง ระยะที่ ๓ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โครงการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนเพื่อเป้าหมายการฟื้นฟูและยกระดับเศรษฐกิจและสังคม (CSR-DIW to Covid-19 Relief) โครงการขับเคลื่อนสู่ Net Zero EEC เพื่อสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โครงการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน - โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นต้น

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างกลไกการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพชีวิต รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี นวัตกรรม ฐานข้อมูลและระบบฐานข้อมูลที่เหมาะสม เชื่อถือได้ สามารถติดตามและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๖ มาตรการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างกลไกการดำเนินงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม และ กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ เช่น โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพื้นที่เชื่อมต่อ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัยช้างป่า โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดสำหรับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อลดการใช้น้ำและการจัดการมลพิษน้ำของสถานประกอบการ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป คือ แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๑ กลยุทธ์ ๒๗ มาตรการ และมีโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ รวมทั้งสิ้น ๒๖ โครงการ งบประมาณประมาณ ๒,๕๐๐ ล้านบาท รวมทั้งโครงการสนับสนุนการดำเนินตามกลยุทธ์และมาตรการ ๑๖๔ โครงการ

๔.๗ การขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

๑) เสนอแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกพิจารณาประกอบในการดำเนินการตามแผนในภาพรวมเพื่อการพัฒนาพื้นที่

๒) ผลักดันโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ เป็นโครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการขอสนับสนุนงบประมาณ และเร่งดำเนินงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว

๓) เผยแพร่ ชี้แจง ถ่ายทอดรายละเอียดของแผนสิ่งแวดล้อมฯ และสร้างความเข้าใจในบทบาทของแต่ละภาคส่วน เพื่อร่วมขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของพื้นที่ EEC ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) พัฒนาและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการบริหารจัดการข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๕) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ โดยประสานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานความก้าวหน้า โดยแบ่งช่วงระยะเวลาการติดตามเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะแรก ติดตามประเมินผลตามเป้าหมายของแผนฯ ในระยะครึ่งแผน หลังจากการประกาศใช้แผนสิ่งแวดล้อมฯ และระยะที่ ๒ ติดตามประเมินผลตามเป้าหมาย เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนสิ่งแวดล้อมฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑. บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จำเป็นต้องกำหนดกรอบนโยบายและแผนในภาพรวมที่ครอบคลุมถึงการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเป็นมาตรฐานสากลเพื่อดึงดูดการค้า การลงทุน และการอยู่อาศัย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตะวันออก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เพื่อเป็นกรอบแนวทางดำเนินงานในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เนื่องจากแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ สิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น เพื่อให้แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเกิดความต่อเนื่อง และมีช่วงระยะเวลาการดำเนินการที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ สำนักงานนโยบายฯ จึงจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อให้สามารถรองรับผลกระทบจากโครงการพัฒนาที่เริ่มดำเนินการไปแล้วบางส่วน และที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตลอดจนส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งสอดคล้องกับแผนและโครงการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ให้ความสำคัญกับแนวคิดระดับสากลและระดับชาติ อาทิ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อเป็นฐานอุตสาหกรรมและบริการที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง โดยส่งเสริมการลงทุนและการจ้างงานในพื้นที่ รวมทั้ง การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

การจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการผ่าน ๕ ขั้นตอนหลัก มีรายละเอียดดังนี้

๑) การประมวลผลการดำเนินการของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๒) การทบทวนกรอบแนวคิด กฎหมาย แผน นโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้อง

๓) การศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

๔) การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

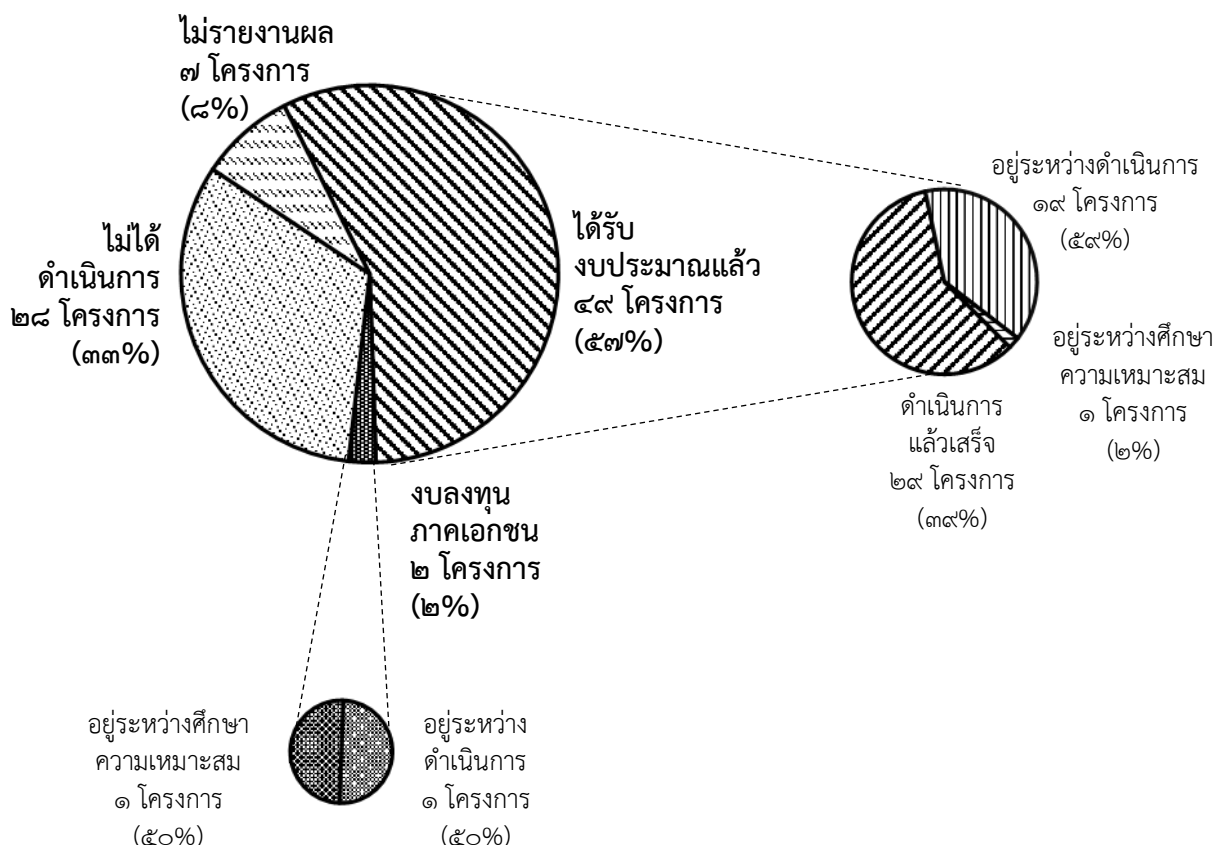
๕) การจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑.๒ ผลการดำเนินการแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ กำหนดกรอบแนวทางเน้นจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีในปัจจุบัน เตรียมความพร้อม รู้เท่าทัน ในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติในอนาคต ควบคู่กับการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ สามารถเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยกำหนดแผนซึ่งประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๑ มาตรการ รวม ๘๖ โครงการ โดยมี ๑๔ โครงการเร่งด่วน

๑.๒.๑ สถานะการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการ จาก ๘๖ โครงการ พบว่า ๑) ได้รับงบประมาณแล้ว ๔๙ โครงการ (ร้อยละ ๕๗) แบ่งเป็นดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๙ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๙ โครงการ และอยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสม ๑ โครงการ ๒) งบลงทุนของภาคเอกชน ๒ โครงการ (ร้อยละ ๒) แบ่งเป็นอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑ โครงการ และอยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสม ๑ โครงการ ๓) ไม่ได้ดำเนินการ ๒๘ โครงการ (ร้อยละ ๓๓) และ ๔) ไม่รายงานผล ๗ โครงการ (ร้อยละ ๘) ดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๑ สถานะการดำเนินโครงการ
ตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๑.๒.๒ ผลการดำเนินโครงการ

จากผลการติดตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยสรุปผลการดำเนินโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการ ในแผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ได้ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ผลการดำเนินโครงการของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔^๑

ประเด็นทบทวน	แผนสิ่งแวดล้อม EEC พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ผลการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการ ในแผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี		
๑.๑ ประเด็น การจัดการขยะ	๑) ขยะมูลฝอย <u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกอง ได้รับการจัดการอย่างถูกวิธี รวมทั้งขยะมูลฝอยตกค้าง ถูกนำไปใช้ประโยชน์เป็นเชื้อเพลิง RDF (อบจ.ระยอง) - เกาะลันตาดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย (เมืองพัทยา) - เกาะเสม็ดมีระบบบริหารจัดการขยะรายวัน ซึ่งสามารถจัดการขยะตกค้างให้เป็นศูนย์ (อบจ.ระยอง) - การจัดการขยะมูลฝอยในจังหวัดระยอง ได้รับการประเมินประสิทธิภาพระบบ รวมทั้งติดตามแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้าง (ทสจ.ระยอง) - การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม (ทสจ.ระยอง) ๒) กากของเสียอุตสาหกรรม <u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - โรงงานอุตสาหกรรม ๕๐ โรงงาน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หลักการ 3Rs เพื่อลดและนำกากอุตสาหกรรมไปใช้ประโยชน์ (กรอ.) - ผู้ประกอบการจัดการกากของเสียอันตรายภาคอุตสาหกรรม มากกว่า ๕๐ ราย ได้รับการตรวจประเมินและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานและการให้บริการ เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ (กรอ.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้มีสัดส่วนของขยะที่จัดการไม่ถูกต้องเพิ่มขึ้น - ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	- ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย และจัดให้มีระบบกำจัดเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ - ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการและนำขยะมาใช้ใหม่ - ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยต้นทาง - ส่งเสริมมาตรการ/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ - ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรมในระบบโรงงาน รวมถึงเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม

^๑ ปรับปรุงจาก สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๔)

ตารางที่ ๑ ผลการดำเนินโครงการของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (ต่อ)

ประเด็นทบทวน	แผนสิ่งแวดล้อม EEC พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ผลการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการ ในแผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑.๒ ประเด็น การจัดการน้ำเสีย	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - ระบบบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา (ซอยวัด หนองใหญ่) ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพได้ไม่น้อยกว่า ๑๕๐,๐๐๐ ลบ.ม./วัน และพัฒนาคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (เมืองพัทยา) - การดำเนินการติดตามตรวจสอบ รวมทั้ง ประเมินคุณภาพแหล่งน้ำหลักในพื้นที่ (สสภ.๑๓) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - สัดส่วนปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดถูกต้อง เพิ่มขึ้น แต่คุณภาพน้ำส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มเสื่อมโทรม ไม่เปลี่ยนแปลง	- ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบำบัด น้ำเสียในพื้นที่อื่น ๆ รวมทั้งจัดให้มีระบบเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ - ส่งเสริมมาตรการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง การปนเปื้อนสารมลพิษในน้ำ - ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ และนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่
๑.๓ ประเด็น การจัดการมลพิษ ทางอากาศ	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - การรวบรวม จัดทำฐานข้อมูลการปรับลด การระคายมลพิษทางอากาศและสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จากแหล่งกำเนิดโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้ง จัดทำหลักเกณฑ์พิจารณาคุณภาพอากาศในการ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ที่มีการปรับลด อัตราการระคายมลพิษ ๘๐/๒๐ และอบรมแก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (สกรศ. ร่วมกับ สผ.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ที่เป็นปัญหา ได้แก่ เบนซีน 1,3-บิวทาไดอิน 1,2-ไดคลอโรอีเทน มีแนวโน้มเกินค่ามาตรฐานเกือบทุกปี	- ส่งเสริมมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อจัดการสาร VOCs อาทิ การควบคุม ที่แหล่งกำเนิด - เพิ่มเติมมาตรการ/โครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก อาทิ PM ₁₀ PM _{2.5}
๑.๔ ประเด็นการ ป้องกันการเกิด อุบัติเหตุจากสารเคมี	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - พื้นที่ EEC อยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (อน.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - ประเด็นการร้องเรียนด้านของเสียอันตราย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	- ติดตาม ป้องกันภัยแนวโน้มสถานการณ์ อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และขยายผล ไปสู่การรองรับภัยพิบัติอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ให้ครอบคลุม - เพิ่มเติมมาตรการ/โครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการผลกระทบจากภัยพิบัติ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนอย่างน่าอยู่		
๒.๑ ประเด็น การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และพัฒนาเมือง	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - การจัดทำผังชุมชนเพื่อรักษาพื้นที่สีเขียว ในเทศบาลนครร่องทั้ง ๓ จังหวัด (สผ.) - ประชาชนได้รับการฝึกอบรมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในเมือง การเพาะชำกล้าไม้ การปลูก เรียนรู้การเก็บ คาร์บอนจากแปลงสาธิต (ปม.) - การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนวังจันทร์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์ (ยผ.) - พื้นที่ EEC ได้รับการพัฒนาและยกระดับ เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (กรอ.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - พื้นที่ EEC มีเมืองอัจฉริยะ เมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศเพิ่มขึ้น - เมืองส่วนใหญ่มีพื้นที่สีเขียวไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ตารางเมตร/คน	- ส่งเสริมการวางแผนพื้นที่สีเขียวทุกประเภท อย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมโครงการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ในทุกรูปแบบ - เพิ่มเติมมาตรการ/โครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม

ตารางที่ ๑ ผลการดำเนินโครงการของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (ต่อ)

ประเด็นทบทวน	แผนสิ่งแวดล้อม EEC พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ผลการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการ ในแผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม		
๓.๑ ประเด็น การส่งเสริม การมีส่วนร่วม และ การพัฒนาเทคโนโลยี	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - การรณรงค์การสร้างวินัยการจัดการขยะใน จังหวัดระยอง ร่วมกับผู้ประกอบการและภาคประชาชน (ทสจ.ระยอง) - การพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (สอจ.ระยอง) - ส่งเสริมเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสีย เป็นทรัพยากรทดแทนด้านแร่ รวมทั้งถ่ายทอด เทคโนโลยีให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ (กพร.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - มีจำนวนกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและ สร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	- ส่งเสริมสนับสนุนขับเคลื่อนกลไก การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ		
๔.๑ ประเด็นการ จัดการทรัพยากรป่าไม้ และความหลากหลาย ทางชีวภาพ	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - มีการปลูกป่าจำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ รวมทั้ง เพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำและแหล่งอาหาร ให้เหมาะสม กับปริมาณ ชนิดและจำนวนของสัตว์ป่า (ปม./อส.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - พื้นที่ป่าไม้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (แต่เปลี่ยนแปลงน้อย)	- สนับสนุนการฟื้นฟูเพิ่มพื้นที่ป่าเพิ่มเติม และการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ อย่างต่อเนื่อง
๔.๒ ประเด็นการ จัดการทรัพยากรน้ำ	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน (การจัดทำระบบสูบน้ำ การก่อสร้างประตูระบายน้ำ การสร้างอ่างเก็บน้ำ ฯลฯ) เพื่อจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติม (ขป.) - การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ (คลอง อ่างเก็บน้ำ หนอง ฯลฯ) เพื่อเพิ่มความจุกักเก็บของแหล่งน้ำ (สททช.) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - ทรัพยากรน้ำยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของ ทุกภาคส่วน	- จัดหาแหล่งน้ำที่เหมาะสมเพิ่มเติม รวมถึงพัฒนาความจุของแหล่งน้ำที่มีอยู่ ให้เพียงพอต่อความต้องการ - เพิ่มมาตรการ/โครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล
๔.๓ ประเด็นการ จัดการทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง	<u>ผลการดำเนินโครงการ</u> - การศึกษาความเหมาะสมของโครงการแก้ไข การกัดเซาะชายฝั่งด้วยวิธีการทราย/เสริมชายหาด พื้นที่ชายฝั่งตะวันออก (ทช.) (อย่างไรก็ตาม โครงการ ถูกยกเลิก เนื่องจากไม่ผ่านการทำประชาพิจารณ์) <u>การประเมินสถานการณ์หลังสิ้นสุดแผนฯ</u> - มีการประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น - การกัดเซาะชายฝั่งมีแนวโน้มลดลง	- ส่งเสริมการบริหารจัดการชายฝั่ง รวมทั้ง แก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่เหมาะสม ตามสภาพพื้นที่ - เพิ่มมาตรการ/โครงการ อนุรักษ์ ป้องกัน ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้ครอบคลุมทุกประเด็น ได้แก่ ปัญหาขยะทะเล ป่าชายเลน ปะการัง และหญ้าทะเล
ประเด็นอื่น ๆ		
กรอบแนวคิดของแผน		- นำแนวคิด SDGs และ BCG Model มากำหนด เป็นแผน
ประเด็นการศึกษา		- เพิ่มมาตรการ/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๒.๓ ผลการประเมินตัวชี้วัด

จากการประเมินความสำเร็จของเป้าหมาย ทั้งสิ้น ๑๖ ตัวชี้วัด สรุปได้ว่า แผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ สามารถบรรลุค่าเป้าหมาย ทั้งสิ้น ๑๐ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๖๓) สรุปได้ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	การบรรลุค่าเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี	๑.๑ ร้อยละประสิทธิภาพการจัดการมลพิษได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และได้คุณภาพตามมาตรฐานอุตสาหกรรม (เพิ่มขึ้น)	ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ กากของเสียอุตสาหกรรม ตลอดจนจำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศเกินมาตรฐานเพิ่มขึ้น ดังนี้ - ข้อมูลรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๓๕ เป็นร้อยละ ๔๐ - ข้อมูลระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กรมควบคุมมลพิษ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการถูกต้องมีจำนวนลดลงเล็กน้อย จากร้อยละ ๘๖ เป็นร้อยละ ๘๒ - ข้อมูลโดย อบจ.ระยอง จากการคำนวณพบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเข้าระบบถูกกำจัดได้ทั้งหมด (ไม่ตกค้าง) ในขณะที่ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำจัดได้เพียงร้อยละ ๕๒ ของปริมาณขยะที่เข้าระบบ - ข้อมูลระบบเผยแพร่ข้อมูลและบริการข้อมูลภาครัฐกิจอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าปริมาณกากของเสียอันตรายเพิ่มขึ้น จาก ๐.๗๒ ล้านตัน เป็น ๐.๗๔ ล้านตัน รวมทั้งกากของเสียไม่อันตรายเพิ่มขึ้นเช่นกัน จาก ๓.๙๑ ล้านตัน เป็น ๓.๙๕ ล้านตัน - ข้อมูลสถานการณ์และการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศไทย โดยกรมควบคุมมลพิษพบว่า จำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศเกินมาตรฐานของฝุ่นละอองในอากาศ (PM2.5) มีค่าสูงสุด ณ สถานีตรวจวัด ตำบลทุ่งสุขลา โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๐ ครั้ง จากการตรวจวัด ๓๓๑ ครั้ง (ร้อยละ ๓) เป็น ๔๓ ครั้ง จากการตรวจวัด ๓๐๙ ครั้ง (ร้อยละ ๑๒)	ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย
	๑.๒ จำนวนการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี และเรื่องร้องเรียนลักลอบทิ้งของเสียทุกประเภท (ลดลง)	จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตรายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (ปัจจุบันสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)) รายงานเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นจาก ๗ เรื่องในปี พ.ศ. ๒๕๕๙^๒ เป็น ๑๘ เรื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๔	ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

^๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่มีการรายงานข้อมูล

ตารางที่ ๒ สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	การบรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๑.๓ มีการกำหนดนโยบาย แผน และโครงการขนาดใหญ่ ที่เหมาะสม และไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ สามารถบ่งชี้ประเด็นสำคัญในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	สกพอ. รายงานการดำเนินโครงการจัดทำประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่ EEC ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด โดยพื้นที่มหานครการบินภาคตะวันออกมีการประเมินศักยภาพและขีดจำกัดการรองรับการพัฒนาของพื้นที่มหานครการบินภาคตะวันออก ตามระยะการพัฒนาของมิติต่าง ๆ ได้แก่ มิติสิ่งแวดล้อม มิติเศรษฐกิจ มิติสังคมและมิติเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาพื้นที่ EEC ที่มีความสมดุลและยั่งยืน	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อมเมือง และชุมชนอย่าง น่าอยู่	๒.๑ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองทุกเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน	เมืองส่วนใหญ่ยังมีพื้นที่สีเขียวต่ำกว่าเป้าหมาย ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นที่สีเขียวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๑๔ แห่ง ที่รายงานผลการดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดย สผ. พบว่าเมืองส่วนใหญ่ยังมีพื้นที่สีเขียวต่ำกว่าเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยทุกพื้นที่ ๓.๗๖ ตารางเมตรต่อคน ยกเว้นเทศบาลนครระยอง เทศบาลตำบลหัวกุญแจ และเทศบาลตำบลชากบก ที่มีพื้นที่สีเขียวเกินค่าเป้าหมาย	ต่ำกว่า ค่าเป้าหมาย
	๒.๒ จำนวนเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน อย่างน้อย ๔ เมือง	จำนวนเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้น ๖ เทศบาล รายงานโดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ปัจจุบัน กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม) โดยมีเมืองในพื้นที่ EEC ที่ได้รับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ เทศบาล และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ เทศบาล	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๒.๓ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (เพิ่มขึ้น)	กระทรวงอุตสาหกรรมรายงานพื้นที่ที่ได้รับการประเมินระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ จังหวัดระยอง (๒ พื้นที่) จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๒.๔ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี การบูรณาการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (เพิ่มขึ้น)	สผ. ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) รายงานผลการดำเนินโครงการแผนงานความร่วมมือ ไทย - เยอรมัน ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Thai - German Climate Programme: TGCP) (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ซึ่งบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ในจังหวัดชลบุรี โดยมีการบูรณาการประเด็นที่เกี่ยวข้อง ๓ สาขา ได้แก่ สาขาการท่องเที่ยว สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการจัดการของเสีย รวมทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อปท. มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด	บรรลุ ค่าเป้าหมาย

ตารางที่ ๒ สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	การบรรลุ ค่าเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริม การมีส่วนร่วมและ สร้างความรับผิดชอบ ต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม	๓.๑ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย และหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (เพิ่มขึ้น)	กรมการท่องเที่ยว รายงานผลการประเมินชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยโดยชุมชนทั้งสิ้น ๘ ชุมชน ได้แก่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓ ชุมชน ในจังหวัดชลบุรี และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ ชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๑ ชุมชนในจังหวัดชลบุรี และจำนวน ๒ ชุมชนในจังหวัดระยอง	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๓.๒ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับ ๔ (เพิ่มขึ้น)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม รายงานปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ว่ามีผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเกณฑ์ระดับอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ ๑ - ๕ ทั้งสิ้น ๒,๔๙๑ โรงงาน เป็นโรงงานที่ผ่านเกณฑ์ระดับ ๔ ทั้งสิ้น ๑๗๒ โรงงาน และระดับ ๕ ทั้งสิ้น ๓๑ โรงงาน	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๓.๓ มีการส่งเสริมทางการเงิน/การลงทุนด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยองมีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์นวัตกรรม จำนวน ๕ ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์ต้นแบบมีความปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงพาณิชย์ ขณะที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่รายงานการพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับขยะหรือของเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมายครอบคลุมจังหวัดระยอง ชลบุรี ๙ ชนิด และถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่ผู้ประกอบการ/นักลงทุน/ผู้ที่สนใจ รวม ๓๔๕ ราย	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๓.๔ มีระบบการกำหนดมาตรการทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมมลพิษ การเก็บค่าทิ้งกากของเสียและปล่อยน้ำทิ้ง	เนื่องจากข้อจำกัดของการดำเนินงานในระดับประเทศที่ยังไม่สามารถกำหนดระบบมาตรการทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม และบังคับใช้ได้ จึงทำให้การดำเนินงานในระดับพื้นที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้	ต่ำกว่า ค่าเป้าหมาย
	๓.๕ จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มขึ้น)	ทสจ.ระยอง เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมประกวดสถานประกอบการดีเด่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ มีสถานประกอบการที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๗ แห่ง และมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม บริเวณตลาดสดในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ค้าขายและประชาชนผู้บริโภค เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการลดใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟมโดยมีการบรรยายให้ความรู้การแจกถุงผ้า/กล่องข้าว/พัด ซึ่งเป็นวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ทดแทนถุงพลาสติก/กล่องโฟม จำนวน ๑๐ ครั้ง	บรรลุ ค่าเป้าหมาย

ตารางที่ ๒ สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	การบรรลุ ค่าเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๑ มีพื้นที่ป่าไม้ และความหลากหลาย ทางชีวภาพของพื้นที่ มากขึ้น (พื้นที่ป่าไม้ ทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ป่าชายเลน และป่าและพื้นที่สีเขียวในเมือง) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ทุกปี	กรมป่าไม้ รายงานผลการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงน้อย โดยเพิ่มขึ้น หรือลดลงเฉลี่ยปีละไม่เกิน ร้อยละ ๐.๕	ต่ำกว่า ค่าเป้าหมาย
	๔.๒ ทรัพยากรน้ำ ทั้งปริมาณและคุณภาพ ของน้ำท่าและการเก็บกักเพียงพอต่อความ ต้องการทุกภาคส่วน	สททช. คาดการณ์ความต้องการน้ำในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้น และอยู่ระหว่างจัดทำน้ำเพิ่มเติม โดยพบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความต้องการน้ำในแต่ละภาคส่วนรวมทั้งหมด ๒,๔๑๘.๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๘๙.๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่ง สททช. กำลังดำเนินโครงการ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งสิ้น ๓๘ โครงการ อยู่ระหว่างขับเคลื่อน ๑๖ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐	ต่ำกว่า ค่าเป้าหมาย
	๔.๓ มีการประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณแหล่งน้ำที่สำคัญ และบริเวณ ปากแม่น้ำชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม	สผ. ประกาศกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีหิรี ตำบลหนองไร่ ตำบลมายางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพานิชย์ ตำบลชะคราม ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำ และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่	บรรลุ ค่าเป้าหมาย
	๔.๔ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการ ตามแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม (เพิ่มขึ้น)	ทช. รายงานสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งใน EEC ลดลง จาก ๔.๑๑ กิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็น ๑.๑๖ กิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากมีการนำแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไข อาทิ การแก้ไขปัญหาด้วยโครงสร้าง ทางวิศวกรรม การปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น	บรรลุ ค่าเป้าหมาย

จากผลการดำเนินการของโครงการในแผนสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ซึ่งประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๑ มาตรการ รวม ๘๖ โครงการ พบว่า มีการดำเนินโครงการประมาณร้อยละ ๖๐ ซึ่งช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ จัดการ ป่า และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ การดำเนินการก่อสร้าง/เพิ่มประสิทธิภาพ/พัฒนาระบบบริหารจัดการขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การจัดทำผังชุมชนเพื่อรักษาพื้นที่สีเขียว รวมทั้งการส่งเสริมเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ การส่งเสริมเทคโนโลยีรีไซเคิล รวมทั้งการสนับสนุนการปลูกป่า การจัดหาแหล่งน้ำ และการฟื้นฟูแหล่งน้ำ เป็นต้น

เมื่อประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายของแผน พบว่าจากทั้งหมด ๑๖ ตัวชี้วัด สามารถบรรลุค่าเป้าหมายได้ทั้งสิ้น ๑๐ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๖๓) จึงมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ในระยะต่อไป ดังนี้

(๑) โครงการที่ดำเนินการแล้วหรือกำลังดำเนินการอยู่ ควรติดตามประเมินผลและขยายผลให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง อาทิ การส่งเสริมเมืองที่มีวิถีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน

(๒) โครงการที่ยังไม่ดำเนินงาน ควรทบทวนความสำคัญ เป้าหมาย ตัวชี้วัด รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ และพิจารณาต่อยอดการดำเนินงาน อาทิ การจัดการมลพิษฯ การอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว

(๓) ประเด็นสำคัญที่ยังไม่มีการเสนอมาตรการ/โครงการ ควรวิเคราะห์สถานการณ์และเสนอแนะมาตรการ/โครงการในประเด็นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่ รวมทั้งแนวโน้มการพัฒนาและการอนุรักษ์ในอนาคตต่อไป อาทิ การจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก การจัดการผลกระทบจากภัยพิบัติ การจัดการแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม การจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ขยะทะเล ป่าชายเลน ปะการัง ภูเขาไฟ และ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. การทบทวนกรอบแนวคิด กฎหมาย แผน นโยบาย และโครงการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กรอบแนวคิดสำคัญ

๑) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติใช้เป็นทิศทางกำหนดการพัฒนาที่นำไปสู่ความยั่งยืนของประชาคมโลก ประกาศใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๗๓ ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย ๑๖๙ เป้าประสงค์ โดยเป้าหมายที่สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เป้าหมายที่ ๖: สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๑: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๒: สร้างหลักประกันว่าจะมีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๓: เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าหมายที่ ๑๔: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ เป้าหมายที่ ๑๕: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

๒) โมเดลเศรษฐกิจ BCG

แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (BCG) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่ผสมผสานการพัฒนาเศรษฐกิจใน ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ (๑) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง (๒) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และ (๓) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

กำหนดให้พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินชัดเจน โดยเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ มีการบูรณาการการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันทั้งในและนอกเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งพัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ ทั้งนี้ ต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมการกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับบริหารจัดการสู่ระดับการปฏิบัติ ซึ่งมีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

โดยเนื้อหาของ พ.ร.บ. มีข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

(๑) **การจัดทำนโยบายและแผนภาพรวม** กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจัดทำนโยบายและแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค แผนการดำเนินงาน และแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (มาตรา ๒๙) โดยให้แผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ๘ ระบบ ที่ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับชุมชน สุขภาวะของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน^๓ (มาตรา ๓๐) และแผนผังดังกล่าวต้องดำเนินการจัดทำตามหลักวิชาการผังเมือง (มาตรา ๓๑)

(๒) **การกำหนดเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ** คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอาจกำหนดให้มีเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษด้านในด้านหนึ่งหรือหลายด้าน หรือเพื่อส่งเสริมให้เกิดกิจการที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ (มาตรา ๓๙)

๒) **ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒**

กำหนดขอบเขตและข้อกำหนดของแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดินและแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคมและขนส่ง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และรองรับการพัฒนาเมืองและชุมชนในอนาคต โดยมีรายละเอียดขอบเขตและข้อกำหนดของแผนผัง ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๑๑ ประเภท (รูปที่ ๒) ส่วนที่ ๒ แผนผังระบบสาธารณูปโภค ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ระบบการควบคุมและจัดมลภาวะ ส่วนที่ ๓ แผนผังระบบคมนาคมและขนส่ง ส่วนที่ ๔ แผนผังระบบการตั้งถิ่นฐานและภูมิสังคม ส่วนที่ ๕ แผนผังระบบบริหารจัดการน้ำ และส่วนที่ ๖ แผนผังระบบป้องกันอุบัติภัย

^๓ หมายเหตุ แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานฯ ตามมาตรา ๓๐ ต้องประกอบด้วยอย่างน้อย ๘ ระบบ ได้แก่ (๑) ระบบสาธารณูปโภค (๒) ระบบคมนาคมและขนส่ง (๓) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (๔) ระบบการตั้งถิ่นฐานและภูมิสังคม (๕) ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การประกอบกิจการเป้าหมายและการอยู่อาศัย (๖) ระบบบริหารจัดการน้ำ (๗) ระบบการควบคุมและจัดมลภาวะ และ (๘) ระบบป้องกันอุบัติภัย

๒.๓ แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ แผนและนโยบายระดับชาติ

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เป็นแผนระดับ ๑ ที่กำหนดกรอบทิศทางพัฒนาประเทศไทยในภาพรวม เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้เกิดการผลักดันร่วมกัน ครอบคลุมการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาประเทศด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มี ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มี ๖ ประเด็น ประกอบด้วย (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจทางทะเล (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (๔) พัฒนาเมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง (๕) พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยกกระตือรือร้นเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

เป็นแผนระดับ ๒ ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ตามยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ มี ๒๓ ประเด็น โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประเด็น (๐๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ในแผนย่อยอุตสาหกรรมชีวภาพ ประเด็น (๐๕) การท่องเที่ยว ในแผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว ประเด็น (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ในแผนย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน ประเด็น (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ในแผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประเด็น (๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ในแผนย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็น (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ในแผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และแผนย่อยการยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ประเด็น (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ในแผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ แผนย่อยการเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล และแผนย่อยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ และ ประเด็น (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

๓) แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุง)

เป็นแผนระดับ ๒ ที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยน แก้ไขปัญหา อุปสรรคเร่งด่วนเชิงโครงสร้างของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ได้รับการดูแล รักษา และฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยคัดเลือกกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ กิจกรรม ประกอบด้วย (๑) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย (๒) การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด (๓) การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (๔) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด

๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เป็นแผนระดับ ๒ ที่ระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินงาน โดยคำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ (๑) หมายความว่า ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิมได้ได้อย่างยั่งยืน (๒) หมายความว่า ๑๐ ไทยเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และ (๓) หมายความว่า ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

๕) แผนระดับ ๓ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
- นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
- ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
- แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐
- แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓
- ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐
- แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)
- แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
- แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐
- แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน และ แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๓.๒ แผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๑) แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

เป็นแผนที่กำหนดให้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดแนวทางและเป็นกรอบการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วยแผน ได้แก่ (๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (๒) การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรม (๓) การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (๔) การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (๕) การพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะที่น่าอยู่ มหานครการบินภาคตะวันออก และศูนย์กลางการเงิน (๖) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

๒) แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม

เป็นแผนที่กำหนดให้จัดทำขึ้น ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดทิศทางการใช้ที่ดินในเขตพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในช่วง ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐) ให้สอดคล้องกับแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบไปด้วยแผนการใช้ที่ดิน ได้แก่ (๑) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกิจการพิเศษ (๒) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ (๓) โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (๔) พื้นที่พัฒนาเมืองใหม่และพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ (๕) พื้นที่พัฒนารองรับศูนย์กลางโลจิสติกส์ (๖) แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ (๗) พื้นที่เกษตร แหล่งน้ำ พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๔ โครงการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๑ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ

พื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามที่กำหนดตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ มี ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจเพื่อกิจการพิเศษ

หมายถึง พื้นที่ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน อย่างเป็นระบบโดยสมบูรณ์พัฒนาพื้นที่ ให้มีความทันสมัย โดยประกาศจัดตั้งไปแล้ว จำนวน ๗ เขต รายละเอียดดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจเพื่อกิจการพิเศษ

ชื่อเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ	กิจกรรมเป้าหมาย	ที่ตั้ง	จำนวนพื้นที่ / เงินลงทุน
๑) เขตส่งเสริมเมืองการบินภาคตะวันออก (EECa)	พัฒนาเป็นศูนย์กลางการบินเชื่อมต่อระบบขนส่งสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมเดิม และเป็นสนามบินนานาชาติที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารจากพื้นที่ EEC ไปยังสนามบินหลักในประเทศไทยและท่าอากาศยานทั่วโลก	สนามบินอู่ตะเภา ตำบลพลลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง	- พื้นที่ ๖,๕๐๐ ไร่ - เงินลงทุน ๒๙๐,๐๐๐ ล้านบาท
๒) เขตส่งเสริมรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน (EECh)	พัฒนารถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบินเส้นโครงการเริ่มจากสนามบินดอนเมืองผ่านสถานีกลางบางซื่อ มักกะสันลาดกระบัง สุวรรณภูมิ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี พัทยา และสนามบินอู่ตะเภา ประกอบด้วย ๑๐ สถานี ระยะทางรวม ๒๒๐ กิโลเมตร	ตลอดแนวโครงการตั้งแต่ สนามบินดอนเมือง ถึงสนามบินอู่ตะเภา	- พื้นที่ ๗,๘๕๓ ไร่ - เงินลงทุน ๒๒๒,๕๔๔ ล้านบาท
๓) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd)	พัฒนาเป็นศูนย์กลางการลงทุนและพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัล ใช้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล และเป็นพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนของธุรกิจดิจิทัลระดับโลก	อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี	- พื้นที่ ๘๓๐ ไร่ - เงินลงทุน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท
๔) เขตส่งเสริมนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi)	พัฒนาเป็นแหล่งสร้างและสะสมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อช่วยยกระดับพื้นที่และพัฒนาระดับอุตสาหกรรมเดิม รวมถึงสร้างให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่รองรับการค้าและการลงทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมด้านชีวภาพจากภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศ	ตำบลปายูใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	- พื้นที่ ๓,๓๐๒ ไร่ - เงินลงทุน ๒๘๗,๕๘๖ ล้านบาท
๕) เขตส่งเสริมศูนย์นวัตกรรมทางการแพทย์ครบวงจร การแพทย์ครบวงจร ธรรมศาสตร์ (พทยา) (EECmd)	รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษการแพทย์และสุขภาพครบวงจร โดยมีเป้าหมายเป็นศูนย์กลางส่งเสริมด้านนวัตกรรม การวิจัยขั้นสูง และพัฒนาศูนย์นวัตกรรมทางด้านการแพทย์ (Medical Hub) เป็นศูนย์กลางพัฒนาสุขภาพพลานามัยผู้สูงอายุ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์พทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	- พื้นที่ ๕๖๖ ไร่ - เงินลงทุน ๘,๐๐๐ ล้านบาท
๖) เขตส่งเสริมการแพทย์ จีโนมิกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา (บางแสน) (EECg)	ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเกิด ศูนย์บริการทดสอบทางการแพทย์ จีโนมิกส์ EEC รองรับอุตสาหกรรม เป้าหมายพิเศษการแพทย์และสุขภาพครบวงจร	อาคารคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (บางแสน) จังหวัดชลบุรี	- พื้นที่ ๓.๖๙ ไร่ - เงินลงทุน ๑,๒๕๐ ล้านบาท
๗) เขตส่งเสริมศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีขั้นสูง บ้านฉาง จังหวัดระยอง (EECTp)	เป็นพื้นที่สนับสนุนการทำวิจัยพัฒนา (R&D) ของเอกชน เพื่อนำผลงานวิจัยที่มีอยู่ไปต่อยอดทางธุรกิจ โดยเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างภาคอุตสาหกรรม (ภาคการผลิต) ภาคการศึกษาและวิจัย ภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างความร่วมมือด้านงานวิจัยพัฒนา อีกทั้งเป็นแหล่งรวมนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและเอกชน	ตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง	- พื้นที่ ๕๑๙ ไร่ - เงินลงทุน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ

พื้นที่เพื่อรองรับการลงทุนกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรมครบถ้วน ตามมาตรฐานสากล โดยอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษมี ๑๒ ประเภท ประกอบด้วย อุตสาหกรรมที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) ๑๐ ประเภท แบ่งเป็น อุตสาหกรรมเดิม (First S-curve) ๕ ประเภท และอุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve) ๕ ประเภท และเพิ่มเติมอีก ๒ ประเภท^๔ ทั้งนี้ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

๒.๑) รูปแบบนิคมอุตสาหกรรม

หมายถึง พื้นที่ทำการจัดสรรที่ดินเพื่อขายหรือให้เช่า ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่จำเป็นต่อการประกอบอุตสาหกรรม^๕ จำนวน ๒๖ แห่ง รายละเอียดดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รูปแบบนิคมอุตสาหกรรม

พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา		พื้นที่จังหวัดชลบุรี	
๑. นิคมอุตสาหกรรม ที เอฟ ดี ๒ จังหวัดฉะเชิงเทรา	อ.บางปะกง	๑๒. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชชลบุรี	อ.ศรีราชา
พื้นที่จังหวัดระยอง		๑๓. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชชลบุรี แห่งที่ ๒	อ.ศรีราชา
๒. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชระยอง ๓๖ จังหวัดระยอง	อ.นิคมพัฒนา	๑๔. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด แห่งที่ ๒ จังหวัดชลบุรี	อ.ศรีราชา
๓. นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง)	อ.ปลวกแดง	๑๕. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด แห่งที่ ๓ จังหวัดชลบุรี	อ.หนองใหญ่ อ.บ้านบึง
๔. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด)	อ.เมืองระยอง	๑๖. นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร	อ.เมืองชลบุรี อ.พานทอง
๕. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด	อ.ปลวกแดง	๑๗. นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (โครงการ ๒)	อ.พานทอง
๖. นิคมอุตสาหกรรมเหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด แห่งที่ ๔	อ.ปลวกแดง	๑๘. นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง	อ.ศรีราชา
๗. นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ อินดัสเตรียล เอสเตท ระยอง จังหวัดระยอง	อ.บ้านค่าย	๑๙. นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (แหลมฉบัง) จังหวัดชลบุรี	อ.ศรีราชา
๘. นิคมอุตสาหกรรม ซี.พี. ระยอง	อ.นิคมพัฒนา อ.บ้านค่าย	๒๐. นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (โครงการ ๓) จังหวัดชลบุรี	อ.ศรีราชา
๙. นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้	อ.ปลวกแดง อ.ศรีราชา	๒๑. นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (โครงการ ๔) จังหวัดชลบุรี	อ.ศรีราชา
๑๐. นิคมอุตสาหกรรม Smart Park	อ.เมืองระยอง	๒๒. นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (โครงการ ๕) จังหวัดชลบุรี	อ.ศรีราชา
๑๑. นิคมอุตสาหกรรมเอ็กโกระยอง จังหวัดระยอง	อ.เมืองระยอง	๒๓. นิคมอุตสาหกรรมยามาโตะ อินดัสทรีส์ จังหวัดชลบุรี	อ.หนองใหญ่
		๒๔. นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย คลีน จังหวัดชลบุรี	อ.บ้านบึง อ.หนองใหญ่
		๒๕. นิคมอุตสาหกรรมโรจนะหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี	อ.บ้านบึง อ.หนองใหญ่
		๒๖. นิคมอุตสาหกรรมโรจนะแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	อ.บางละมุง

^๔ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve) ได้แก่ (๑) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (๒) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (๓) อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (๔) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (๕) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ / อุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve) ได้แก่ (๖) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (๗) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (๘) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (๙) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (๑๐) อุตสาหกรรมดิจิทัล และเพิ่มเติมอีก ๒ ประเภท ได้แก่ (๑๑) อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ และ (๑๒) อุตสาหกรรมการพัฒนาบุคลากรและการศึกษา

^๕ ที่มา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ม.ป.ป.) ทั้งนี้ ชื่อนิคมอุตสาหกรรม อ้างอิงจากประกาศ กนศ. เรื่อง กำหนดเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๒) อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษเฉพาะด้าน

หมายถึง การพัฒนาพื้นที่เพื่อขายหรือให้เช่า ตามกฎหมายอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษเฉพาะด้าน (Cluster) ด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น และกิจการอื่นที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษเฉพาะด้าน ประกอบด้วย ๒ กลุ่มอุตสาหกรรม รายละเอียดดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รูปแบบอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษเฉพาะด้าน

ชื่อเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ	กิจกรรมเป้าหมาย	ที่ตั้ง	จำนวนพื้นที่ / เงินลงทุน
๑) กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์อนาคตบ้านโพธิ์	รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พิเศษยานยนต์สมัยใหม่ และ กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ - ยานยนต์สมัยใหม่	ตำบลลาดขวาง และตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	พื้นที่ ๑,๖๙๔ ไร่ เงินลงทุน ๑,๐๐๐ ล้านบาท
๒) กลุ่มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บางปะกง	รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษโลจิสติกส์ และกิจการอื่น ที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ โลจิสติกส์	ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา	พื้นที่ ๒๓๒ ไร่ เงินลงทุน ๑๓,๔๘๐ ล้านบาท

๒.๔.๒ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ^๖

การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ กำหนดมิติการบริการระบบเมือง ๗ ด้าน^๗ ครอบคลุมมิติสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)^๘ ซึ่งเป็นเงื่อนไขภาคบังคับของการรับรองเป็นพื้นที่เมืองอัจฉริยะ โดยกำหนดตัวชี้วัดการประเมิน ได้แก่ มีการบริหารหรือเพิ่มคุณภาพการจัดการ น้ำ อากาศ ขยะ และพื้นที่สีเขียวให้เป็นไปตามค่ามาตรฐาน หรือ การลดลงของปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂ Emission) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ ต่อปี หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมืองที่แสดงให้เห็นการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ ทั้งนี้ ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ดังนี้

(๑) **พื้นที่นำร่องเมืองอัจฉริยะ** ได้แก่ โครงการนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ร่วมกับบริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เป็น ๑ ใน ๗ โครงการนำร่องเมืองอัจฉริยะ มีการดำเนินโครงการเปลี่ยนพลังงานจากขยะอุตสาหกรรมเป็นพลังงานไฟฟ้า (Waste to Energy) และโครงการ Smart Data Utilization เพื่อการพัฒนาการจัดการพลังงานไม่โครกริดอัจฉริยะ

(๒) **เมืองอัจฉริยะ** คือ เมืองที่ผ่านการรับรองตราสัญลักษณ์เป็นเมืองอัจฉริยะจากคณะกรรมการขับเคลื่อนและบริหารโครงการเมืองอัจฉริยะและได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ได้แก่

^๖ ที่มา สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (สอศ) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (๒๕๖๔)

^๗ หมายเหตุ มิติการบริการระบบเมือง ๗ ด้าน ประกอบด้วย ๑) สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) ๒) การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) ๓) การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) ๔) พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) ๕) พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) ๖) เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) และ ๗) การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

^๘ หมายถึง เมืองที่คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดการน้ำ การดูแลสภาพอากาศ การบริหารจัดการของเสีย และการเฝ้าระวังภัยพิบัติ ตลอดจนเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (นิยาม โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล)

(๒.๑) เมืองอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์ ได้รับอนุมัติเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นโครงการพัฒนาเมืองใหม่ เพื่อเป็นเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC^๔ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม โดยกำหนดวิสัยทัศน์สู่การเป็น “เมืองอัจฉริยะ เพื่อเป็นฐานสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และเมืองแห่งมาตรฐานคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ในระดับสากลของประเทศไทย” ที่มีข้อเสนอแนะโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ จำนวน ๙ โครงการ อาทิ โครงการ Smart Waste Management เพื่อนำขยะกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งทั้งหมดกำลังจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ โครงการ Smart Water Management เพื่อรวบรวมและบำบัดน้ำเสียภายในพื้นที่ โครงการ Air-Quality Monitoring System เพื่อตรวจวัดคุณภาพอากาศ โครงการ Smart Farm เพื่อส่งเสริมให้มีส่วนพื้นที่สีเขียว สาธารณะไม่น้อยกว่า ๒๐ ตารางเมตรต่อคน และโครงการศูนย์วิเคราะห์สิ่งแวดล้อม (Environmental Analysis Center) เพื่อให้บริการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า ๒๐ กรณี

(๒.๒) ฉะเชิงเทรา เมืองน่าอยู่ นำเที่ยว นำลงทุน ได้รับอนุมัติเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๔ เป็นโครงการพัฒนาเมืองเดิมให้เป็นเมืองสำหรับการอยู่อาศัย กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ฉะเชิงเทรา เป็นเมืองสะดวกสบายน่าอยู่ ประชาชนมีความสุข มั่งคั่งและยั่งยืน” ซึ่งมีข้อเสนอแนะโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ จำนวน ๑๑ โครงการ อาทิ โครงการการใช้ Big Data คุณภาพน้ำและอากาศจากเครื่องตรวจวัด เพื่อรวบรวมข้อมูลแลกเปลี่ยนที่ศูนย์ Smart Environment Innovation Center (ENIC) พร้อมวิเคราะห์ และจัดทำมาตรฐานเพื่อดำเนินการแก้ไข นอกจากนี้ มีโครงการ Zero Waste เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ ในการบริหารจัดการขยะร่วมกับเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งคาดว่าจะลดปริมาณขยะมูลฝอยได้กว่าร้อยละ ๗๐ นำมาผลิตไฟฟ้า และลด CO₂ Emission ได้กว่า ร้อยละ ๑ ต่อปี

(๒.๓) แสนสุขสมาร์ทท ซิตี้ (Saensuk Smart City) ได้รับอนุมัติเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๔ เป็นโครงการพัฒนาเมืองเดิม มีเป้าหมายเป็น “เมืองท่องเที่ยวแห่งสุขภาวะที่ดี” ที่มีข้อเสนอแนะโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ จำนวน ๕ โครงการ อาทิ โครงการยกระดับโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ เพื่อกำจัดธาตุอาหารในน้ำเสียที่สามารถนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ โครงการแยกขยะบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาถังขยะอัจฉริยะสำหรับรับคืนและแยกขยะอัตโนมัติ โครงการจัดสร้างข้อมูล Big Data ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบภูมิสารสนเทศ โครงการระบบตรวจสอบอาหารทะเลปลอดฟอร์มาลิน โครงการเฝ้าระวังตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลในบริเวณที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ด้วยเทคโนโลยี IoT

(๒.๔) นครระยองเมืองอัจฉริยะและน่าอยู่ ได้รับอนุมัติเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ เป็นโครงการพัฒนาเมืองเดิม กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “นครระยอง: ศูนย์กลางการเรียนรู้และการดำรงชีวิตอัจฉริยะทัดเทียมอารยมหานครของโลก” เพื่อพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางของเมืองให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดเมืองกระชับ (Compact City) ที่มีข้อเสนอแนะโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการจัดตั้งเครือข่ายเข้มเข้ดรักษ์เขียวระยอง (Rayong Integrated Green Belt) เพื่อพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้ไม่น้อยกว่า ๑๐ - ๑๕ ตารางเมตรต่อคน และเพิ่มพื้นที่แหล่งดูดซับ CO₂ ร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่โครงการ รวมทั้งเข้าร่วมโครงการก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER)

^๔ ดูเพิ่มเติม หัวข้อ ๒.๔.๑

(๒.๕) เขาคันทรงโมเดล เมืองแห่งความสุขที่พึงประสงค์และสังคมแห่งการแบ่งปัน ได้รับอนุมัติเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ เป็นโครงการพัฒนาเมืองเดิม กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “เขาคันทรง Role Model of Intelligent Social and Sharing” ให้เป็นแบบอย่างเมืองแห่งความสุขในการอยู่ร่วมกัน และพึงปรารถนาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่มีข้อเสนอแนะโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการบริหารจัดการคุณภาพอากาศ โดยตรวจวัดและรายงานคุณภาพอากาศด้วยเสาไฟอัจฉริยะ (Smart Pole) โครงการบริหารจัดการน้ำท่วมน้ำแล้ง ผ่านการวัดข้อมูลระดับน้ำ โครงการสวนสาธารณะเขาคันทรง (Khansong Hill) ที่จะช่วยเพิ่มสัดส่วนพื้นที่สีเขียวมากกว่า ร้อยละ ๒๐ ของโครงการ

(๓) เขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ คือ เมืองที่มีความต้องการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะ และได้จัดส่งข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะมายังสำนักงานเมืองอัจฉริยะ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) แล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาจากคณะกรรมการขับเคลื่อนและบริหารโครงการเมืองอัจฉริยะ เพื่อประกาศเป็นเมืองอัจฉริยะ^{๑๐} ได้แก่

- (๓.๑) นิคมอุตสาหกรรมอัจฉริยะดับบลิวเอชเอ (จังหวัดระยอง)
- (๓.๒) ออริจิน สมาร์ท ซิตี้ ระยอง (ORIGIN SMART CITY RAYONG) (จังหวัดระยอง)
- (๓.๓) เมืองอัจฉริยะบ้านฉาง (Ban-chang Smart City) (จังหวัดระยอง) ^{๑๑}
- (๓.๔) มาบข่า เมืองอัจฉริยะ (Mabkha Smart City) (จังหวัดระยอง)
- (๓.๕) ซีวิตอิสระ ๕.๐ ในสังคมเมืองอัจฉริยะมหาไถ่ (จังหวัดชลบุรี)
- (๓.๖) Phanusnikhom smarter city (จังหวัดชลบุรี)
- (๓.๗) ชลบุรีเมืองอัจฉริยะ (Chonburi Smart City) (จังหวัดชลบุรี)
- (๓.๘) Saha Group Smart City (จังหวัดชลบุรี)
- (๓.๙) เทพราช เมืองอัจฉริยะ (จังหวัดฉะเชิงเทรา)

^{๑๐} ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๕

^{๑๑}หมายเหตุ เทศบาลเมืองบ้านฉางยังไม่ได้รับการประกาศเป็นเมืองอัจฉริยะโดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) อย่างไรก็ตามมีความร่วมมือพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ โดย สกพอ. ร่วมมือกับบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ (NT) และภาคเอกชน เปิดตัวโครงการบ้านฉางเมืองต้นแบบ 5G เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยในระยะแรก NT ได้ทดลองติดตั้งเสาอัจฉริยะ (Smart Pole) จำนวน ๒๕ ต้นในเขตเทศบาล (เป้าหมาย ๑๖๐ ต้น) ผสมกับการใช้เทคโนโลยี 5G กับเซนเซอร์ของอุปกรณ์ที่สามารถตรวจจับมลพิษในอากาศและน้ำ นอกจากนี้ ยังสามารถปล่อยสัญญาณอินเทอร์เน็ตฟรี เชื่อมต่อโคโรนาไวรัสคนขับเพื่อตรวจจับการเดินเรือผิดกฎหมายได้ (กรุงเทพฯธุรกิจ, ๒๕๖๔)

๓. สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

๓.๑ สถานการณ์ประชากร^{๑๒}

จากข้อมูลจำนวนประชากรจากการทะเบียน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีจำนวนประชากรรวม ๓,๐๕๙,๑๙๓ คน (จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา จำนวน ๑,๕๘๓,๖๗๒ คน ๗๕๑,๓๔๓ คน และ ๗๒๔,๑๗๘ คน ตามลำดับ) คิดเป็นร้อยละ ๕ ของประชากรทั้งหมดในประเทศไทย โดยมีแนวโน้มประชากรเพิ่มขึ้น (ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีประชากร ๒,๘๘๗,๖๗๑ คน)^{๑๓} และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอนาคต^{๑๔} โดยจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยองมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรสูง (ร้อยละ ๕ และร้อยละ ๖ ตามลำดับ) ส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรต่ำ (ร้อยละ ๒)

พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีสัดส่วนโครงสร้างประชากรในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แบ่งตามกลุ่มวัย ได้แก่ ประชากรวัยเด็ก (๐ - ๑๔ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๑๗ วัยแรงงาน (๑๕ - ๕๙ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๖๖ วัยสูงอายุ (๖๐ ปี ขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๑๕ และประชากรที่จำแนกอายุไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ ๒ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีสัดส่วนวัยเด็กคิดเป็นร้อยละ ๑๙ วัยแรงงานคิดเป็นร้อยละ ๖๖ วัยสูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๑๓ และจำแนกอายุไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ ๒ สรุปได้ว่าสัดส่วนวัยเด็กและวัยแรงงาน มีสัดส่วนลดลง ส่วนวัยสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น

๓.๒ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๑ คุณภาพน้ำ

๑) คุณภาพน้ำผิวดิน

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คุณภาพน้ำผิวดินจำนวน ๘ แหล่ง โดยใช้ดัชนีคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index: WQI) ผลการตรวจวัดมีค่าคะแนนและการจัดลำดับเกณฑ์ ตามตารางที่ ๖ พบว่าพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกไม่มีแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีหรือดีมาก และเมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์คุณภาพน้ำผิวดินกับข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่าสัดส่วนคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ไม่เปลี่ยนแปลง และคลองตำหรุ จังหวัดชลบุรี มีคุณภาพแย่งจากพอใช้เป็นเสื่อมโทรม ทั้งนี้ สาเหตุของคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาจากการทิ้งน้ำเสียจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม^{๑๕}

ตารางที่ ๖ คุณภาพน้ำผิวดินในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เกณฑ์ประเมิน (ค่า WQI)	จำนวนแหล่ง (ร้อยละ)	แหล่งน้ำรายจังหวัด (ค่า WQI)		
		จ.ฉะเชิงเทรา	จ.ชลบุรี	จ.ระยอง
ดีมาก (๙๑ - ๑๐๐)		-	-	-
ดี (๗๑ - ๙๐)		-	-	-
พอใช้ (๖๑ - ๗๐)	๒ (ร้อยละ ๒๕)	- แม่น้ำบางปะกง (๖๒.๙)	-	- แม่น้ำประแสร์ (๖๗.๙)
เสื่อมโทรม (๓๑ - ๖๐)	๕ (ร้อยละ ๖๓)	- คลองนครเนื่องเขต (๔๗.๖) - คลองท่าไข่ (๕๔.๙) - คลองท่าลาด (๕๙.๙)	- คลองตำหรุ (๕๔.๖)	- แม่น้ำระยอง (๕๙.๒)
เสื่อมโทรมมาก (๐ - ๓๐)	๑ (ร้อยละ ๑๓)	- คลองพานทอง (๒๗.๘)	-	-

^{๑๒} ที่มา สถิติประชากรศาสตร์ ประชากร และเคหะ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

^{๑๓} ข้อมูลประชากรจากการทะเบียนไม่รวมข้อมูลประชากรแฝง อย่างไรก็ตามข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (๒๕๖๒) พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น ๓,๙๓๔,๘๑๑ คน เป็นประชากรจากการทะเบียน ๒,๘๘๗,๖๗๑ คน และประชากรแฝง ๑,๐๔๗,๑๔๐ คน หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณ ๗๓%

^{๑๔} การคาดการณ์ประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ที่มา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (๒๕๖๒)

^{๑๕} ที่มา ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๑; ๒๕๖๕)

๒) คุณภาพน้ำบาดาล^{๑๖ ๑๗}

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คุณภาพน้ำบาดาลโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตามพบปริมาณเหล็ก แมงกานีส ซัลเฟต และฟลูออไรด์ มีปริมาณสูงเกินมาตรฐานน้ำบาดาลที่ใช้บริโภค กระจายตัวในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพบปริมาณสารหนู ๐.๐๕๑๑ - ๐.๒๒๕๓ มิลลิกรัมต่อลิตร และตะกั่ว ๐.๘๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเกินเกณฑ์อนุโลมสูงสุด โดยตรวจพบบริเวณแหล่งฝังกลบขยะมูลฝอยอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี อำเภอปลวกแดงและอำเภอมือง จังหวัดระยอง และตำบลบางพระ อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่าคุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่มีคุณภาพดีไม่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ สถานการณ์ด้านปริมาณน้ำบาดาล พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง ในช่วงประมาณ ๑.๐ - ๒.๐ เมตร ซึ่งถือว่าปกติ ยกเว้นด้านทิศตะวันตกของจังหวัดฉะเชิงเทรามีระดับน้ำมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากการสูบน้ำใช้ในพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้ระดับมีการเปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอ

๓) คุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่ง^{๑๘}

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล จำนวน ๕๗ จุด โดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index: MWQI) ผลการตรวจวัดมีการจัดลำดับเกณฑ์ตามตารางที่ ๗ ทั้งนี้ คุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งมีสาเหตุหลักมาจากการปนเปื้อนบริเวณท่าเรือ แหล่งชุมชนหนาแน่น แหล่งท่องเที่ยว แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรมซึ่งไหลผ่านคลองก่อนระบายลงสู่ทะเล เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งตรวจวัดน้ำทะเล จำนวน ๕๑ จุด พบว่า สัดส่วนคุณภาพน้ำทะเลที่อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ลดลง (จากร้อยละ ๙๖ เป็นร้อยละ ๘๓) โดยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าพอใช้

๔) การจัดการน้ำเสียชุมชน^{๑๙}

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งสิ้น ๔๕๔,๓๗๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยมีปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัด ๑๘๓,๕๖๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของปริมาณน้ำเสีย และเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (ปริมาณน้ำเสีย ๔๓๓,๑๕๑ ลูกบาศก์เมตร/วัน มีปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัด ๑๕๒,๗๐๙ ลูกบาศก์เมตร/วัน คิดเป็นร้อยละ ๓๕) พบว่ามีร้อยละของน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนมีจำนวน ๑๘ แห่ง มี ๑ แห่งที่รับน้ำเสียมากกว่าความสามารถในการบำบัดของระบบ ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมซอยวัดหนองใหญ่ เมืองพัทยา (น้ำเสียเข้าระบบ ร้อยละ ๑๒๑) ทำให้น้ำเสียบางส่วนไหลลงทะเลโดยไม่ได้รับการบำบัด กรณีอื่น ๆ พบปัญหาการรับน้ำเสียน้อยกว่าความสามารถในการรองรับ ซึ่งมีสาเหตุจากการขาดการเชื่อมต่อจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียเข้าระบบ รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับตัวระบบ อาทิ ระบบ/สถานีสูบ/อุปกรณ์ชำรุด โดยเฉพาะระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองมาบตาพุด ซึ่งมีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบเพียงร้อยละ ๘ ของศักยภาพระบบ^{๒๐}

^{๑๖} ที่มา กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (๒๕๖๕)

^{๑๗} ที่มา กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (๒๕๖๒)

^{๑๘} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๑; ๒๕๖๕)

^{๑๙} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๑; ๒๕๖๕) ทั้งนี้ ประเมินปริมาณน้ำเสียชุมชน โดยอ้างอิงข้อมูลอัตราการเกิดน้ำเสีย ๑๕๐ ลิตร/คน/วัน จาก กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๕๓) พิจารณาร่วมกับจำนวนประชากร ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (๓,๐๒๙,๑๓๗ คน; ข้อมูลจากกรมปศุสัตว์)

^{๒๐} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๕)

ตารางที่ ๗ คุณภาพน้ำทะเลในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เกณฑ์ประเมิน	จำนวนจุดเก็บตัวอย่าง (ร้อยละ)	จุดเก็บตัวอย่าง
ดีมาก (๙๐-๑๐๐)	-	-
ดี (๘๐-๙๐)	๑๗ จุด (ร้อยละ ๓๐)	จังหวัดชลบุรี : ช้องแสมสาร (๑๐๐ ม.) เกาะสีชัง : ศาลาอัฐภูงาค์ (๑๐๐ ม.) เกาะล้าน : เกาะล้าน (หาดตาแหวน : ๑๐ ม.) เกาะล้าน (ท่าเรือหน้าบ้าน : ๑๐๐ ม.) จังหวัดระยอง : หาดพระยูน (๑๐ ม.) หาดแม่รำพึง (๑๐ ม.) หาดแม่รำพึง (๑๐๐ ม.) แหลมแม่พิมพ์ (๑๐ ม.) เกาะเสม็ด-เกาะกูด : หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด : ๑๐ ม.) หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด : ๑๐๐ ม.) อ่าวไผ่ (เกาะเสม็ด ๒ จุด : ๑๐ ม., ๑๐๐ ม.) อ่าวทับทิม (เกาะเสม็ด ๒ จุด : ๑๐ ม. ๑๐๐ ม.) อ่าวพร้าว (เกาะเสม็ด : ๕๐๐ ม.) เกาะกูด (หน้าบ้านพักอุทยาน : ๑๐๐ ม.) เกาะกูด (ตะวันตก : ๑๐๐ ม.)
พอใช้ (๕๐-๘๐)	๓๐ จุด (ร้อยละ ๕๓)	จังหวัดชลบุรี : พัทยาใต้ (๑๐ ม.) พัทยากลาง (๑๐ ม.) พัทยาเหนือ (๑๐ ม.) หาดจอมเทียน (๑๐ ม.) แหลมฉบัง (ตอนกลาง : ๑๐๐ ม.) ท่าเรือแหลมฉบัง (๕๐๐ ม.) หัวแหลมฉบัง (๑๐๐ ม.) อ่าวอุดม (๑๐๐ ม.) บางพระ (๑๐๐ ม.) หาดบางแสน (๑๐ ม.) หาดบางแสน (๑๐๐ ม.) อ่างศิลา (๑๐๐ ม.) อ่างศิลา (๕๐๐ ม.) หาดจอมเทียน (๑๐ ม.) หาดบ้านอ่าว (๑๐ ม.) หาดบางเสร่ (๑๐ ม.) หาดเตยงาม (๑๐ ม.) หาดนางรำ (๑๐ ม.) เกาะสีชัง : หาดถ้ำพัง (๑๐ ม.) ท่าเวียงษ์ (๑๐๐ ม.) จังหวัดระยอง : สะพานท่าเรือปลา (๓๐๐ ม.) ปากคลองบางกระพูน (๑๐๐ ม.) หาดน้ำริน (๑๐ ม.) หาดสุชาดา (๑๐๐ ม.) ปากแม่น้ำระยอง (๕๐๐ ม.) ท่าเรือประมงเพ (๑๐๐ ม.) สวนรุกขชาติ (๑๐ ม.) ปากคลองแกล้ง (๕๐๐ ม.) ปากแม่น้ำประแสร์ (๕๐๐ ม.) เกาะเสม็ด : ท่าเรือหน้าด่าน (เกาะเสม็ด) (๑๐ ม.)
เสื่อมโทรม (๒๕-๕๐)	๖ จุด (ร้อยละ ๑๑)	จังหวัดชลบุรี : อ่าวชลบุรี (๕๐๐ ม.) ศรีราชา (เกาะลอย : ๑๐๐ ม.) ตลาดนาเกลือ (๑๐๐ ม.) ท่าเรือสัตหีบ (๑๐๐ ม.) จังหวัดระยอง : ปากคลองบางเบ็ด (๑๐๐ ม.) จังหวัดฉะเชิงเทรา : ปากแม่น้ำบางปะกง (๕๐๐ ม.)
เสื่อมโทรมมาก (๐-๒๕)	๔ จุด (ร้อยละ ๗)	จังหวัดชลบุรี : อ่าวชลบุรี (๑๐๐ ม.) ท่าเรือแหลมฉบัง (ตอนท้าย : ๕๐๐ ม.) จังหวัดระยอง : ปากคลองตากวน (๑๐๐ ม.) ปากคลองซากหมาก (๑๐๐ ม.)

๓.๒.๒ คุณภาพอากาศและเสียง

๑) คุณภาพอากาศ^{๒๑}

๑.๑) ค่าคุณภาพอากาศ มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศรวม ๙ สถานี อยู่ในเขตจังหวัดระยอง ๕ สถานี จังหวัดชลบุรี ๓ สถานี และจังหวัดฉะเชิงเทรา ๑ สถานี ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พบค่าคุณภาพอากาศที่ตรวจพบค่าเกินมาตรฐาน ได้แก่ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) และก๊าซโอโซน (O₃) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในสถานีที่มีข้อมูลครบถ้วน ได้แก่ สถานีตำบลท่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และ สถานีตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ค่า PM₁₀ และ O₃ มีแนวโน้มคุณภาพอากาศดีขึ้นหรือแทบไม่เปลี่ยนแปลง ในขณะที่ค่า PM_{2.5} มีแนวโน้มแย่ลง ซึ่งทั้ง ๒ สถานี มีจำนวนครั้งในรอบปีที่ตรวจพบค่าเกินมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยสถานีที่มีจำนวนครั้งเกินมาตรฐานสูงสุด ได้แก่ สถานีตำบลทุ่งสุขลา เพิ่มขึ้นจาก ๑๐ ครั้ง จากการตรวจวัด ๓๓๑ ครั้ง (คิดเป็นร้อยละ ๓) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็น ๔๓ ครั้ง จากการตรวจวัด ๓๐๙ ครั้ง (คิดเป็นร้อยละ ๑๒) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

^{๒๑} ที่มา กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๖๑; ๒๕๖๕)

๑.๒) สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs) กรมควบคุมมลพิษ ตรวจวัด

สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ จากสถานีตรวจวัด ๑๑ สถานี ในจังหวัดระยอง จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๕^{๒๒} ตรวจพบค่าเฉลี่ยรายปีเกินค่ามาตรฐาน ได้แก่ เบนซีน (Benzene) ๒.๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มาตรฐานเฉลี่ยรายปีไม่เกิน ๑.๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) 1,3-บิวทาไดอิน (1,3-Butadiene) ๐.๗๔ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มาตรฐานเฉลี่ยรายปีไม่เกิน ๐.๓๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) และ 1,2-ไดคลอโรอีเทน (1,2-Dichloroethane) ๐.๔๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มาตรฐานเฉลี่ยรายปีไม่เกิน ๐.๔๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายปีระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ สารดังกล่าวมีแนวโน้มทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง สารเบนซีนและ 1,3-บิวทาไดอิน มีค่าเกินมาตรฐานเฉลี่ยทุกปี ส่วน 1,2-ไดคลอโรอีเทน มีค่าเกินมาตรฐานเกือบทุกปี

พื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ใช้การประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศคัดกรองตามแนวทางของ U.S. EPA เป็นเกณฑ์ในการจำแนกระดับการควบคุมอัตราการระบาย NO_x และ SO₂ จากแหล่งกำเนิดมลพิษใหม่และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราการระบายเพิ่มขึ้น โดยการเปรียบเทียบค่าความเข้มข้นสูงสุดที่ได้จากการประเมิน (Maximum Ground Level Concentration) กับระดับผลกระทบที่มีนัยสำคัญ (Significant Impact Levels หรือ SIL) หากค่าความเข้มข้นสูงสุดจากแบบจำลองฯ เกินค่า SIL หรือในกรณีที่พบค่าความเข้มข้นมลพิษจากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศในพื้นที่ศึกษาตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ของค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ให้ใช้ค่าอัตราการระบายมลพิษตามหลักการ ๘๐/๒๐ คือ ปรับลดอัตราการระบายมลพิษจากค่าที่ดำเนินการจริง (Maximum Actual Emission) ของโครงการเดิม (Emission Offset) หรือของโครงการอื่น ๆ (Emission Trading) แล้วแต่กรณี เพื่อนำอัตราการระบายมลพิษไปให้กับแหล่งกำเนิดมลพิษใหม่และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราการระบายเพิ่มขึ้นของโครงการตั้งใหม่ หรือโครงการขยายกำลังการผลิต หรือการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ ได้ไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของมลพิษที่ปรับลดลง^{๒๓}

มาตรการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ สำหรับการปรับปรุงการประกอบการในอนาคต หากผู้ประกอบการลดอัตราการระบายมลพิษจากค่าที่ดำเนินการได้จริง ค่าที่ปรับลดลงได้ร้อยละ ๒๐ ผู้ประกอบการต้องคืนให้กับบรรยากาศ ส่วนอีกร้อยละ ๘๐ ให้ผู้ประกอบการนำไปใช้ในการปรับปรุงการประกอบกิจการในอนาคต หรือแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการรายอื่นที่ต้องการขยายโรงงานภายใต้เงื่อนไขว่ากรณีแหล่งกำเนิดมลพิษใหม่ และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การประเมินผลกระทบรวม (Total Impact) มีค่าเกินมาตรฐานคุณภาพในบรรยากาศ โครงการจะต้องทำการปรับลดอัตราการระบายมลพิษลงจนกว่าผลการประเมินจะอยู่ภายในมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ

๒) คุณภาพเสียง

จากการรวบรวมข้อมูลระดับเสียงเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง (Leq_{24 hr}) ของสถานีในจังหวัดฉะเชิงเทรา (๗ สถานี)^{๒๔} จังหวัดชลบุรี (๓ สถานี)^{๒๕} จังหวัดระยอง (๕ สถานี)^{๒๖} พบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งมีแนวโน้มเช่นเดียวกับข้อมูล พ.ศ. ๒๕๖๐^{๒๗} ไม่มีการรายงานระดับเสียงที่เกินมาตรฐาน

^{๒๒} ที่มา กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๖๖)

^{๒๓} ที่มา แนวทางการใช้แบบจำลองเพื่อประเมินการแพร่กระจายมลพิษทางอากาศ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ ส.ค. ๒๕๕๖

^{๒๔} ที่มา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (๒๕๖๕) ทั้งนี้ เป็นข้อมูลระดับเสียงต่ำสุด - สูงสุด

^{๒๕} ที่มา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี (๒๕๖๔)

^{๒๖} ที่มา กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๖๔)

^{๒๗} ที่มา กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๖๑)

๓.๒.๓ ขยะและกากของเสียอันตราย

๑) ขยะ

๑.๑) ขยะมูลฝอยชุมชน ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้น ๔,๖๐๗ ตันต่อวัน ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ๓,๗๖๑ ตันต่อวัน (ร้อยละ ๘๒)^{๒๘} ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ๔,๓๑๓ ตันต่อวัน ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ๓,๗๐๒ ตันต่อวัน (ร้อยละ ๘๖)^{๒๙} จึงพบว่า ขยะที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องมีแนวโน้มลดลงซึ่งมีสาเหตุมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ประชาชนไม่สามารถคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง รวมถึงร้านรับซื้อของเก่าหลายแห่งต้องปิดตัวลง^{๓๐} นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นรวมเป็น ๖,๘๒๗ ตันต่อวัน ส่วนหนึ่งเกิดจากการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา และรูปแบบการใช้ชีวิตที่มีความเป็นเมืองเพิ่มขึ้น^{๓๑}

ทั้งนี้ จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีจำนวนทั้งสิ้น ๗๑ แห่ง โดยเป็นสถานที่เปิดดำเนินการ ๓๒ แห่ง (ร้อยละ ๔๕) โดยในจำนวนดังกล่าว มีสถานที่ที่กำจัดขยะแบบไม่ถูกต้อง ๑๖ แห่ง (ร้อยละ ๕๐) ซึ่งใช้วิธี อาทิ การเทกองกลางแจ้ง (Open Dump) การใช้เตาเผาที่ไม่มีระบบบำบัดมลพิษอากาศ และการเทกองควบคุม (Controlled Dump) ขนาดเกิน ๕๐ ตันต่อวัน^{๓๒}

๑.๒) ขยะทะเล ต้นกำเนิดขยะในทะเลมาจากแหล่งสำคัญ ๒ แหล่ง คือ ต้นทางบนแผ่นดิน (ร้อยละ ๘๐) และต้นทางในมหาสมุทร (ร้อยละ ๒๐) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการสำรวจปริมาณขยะทะเลจากแหล่งกำเนิดบริเวณปากแม่น้ำบางปะกง พบว่ามีจำนวนขยะลอยน้ำที่ไหลออกจากแม่น้ำบางปะกงจำนวนเฉลี่ย ๑๕.๗๖ ล้านชิ้นต่อปี น้ำหนัก ๑๔๓ ตันต่อปี ซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (๓๘๕ ตันต่อปี) โดยพบเป็นขยะมากที่สุดคือวัสดุประเภทพลาสติกแผ่นบาง และพบวากิจกรรมที่ก่อให้เกิดขยะทะเลมากที่สุดคือกิจกรรมชายฝั่งและการพักผ่อน^{๓๓}

๒) ของเสียอันตราย

๒.๑) มูลฝอยติดเชื้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (อบจ.ระยอง) มีศูนย์บริการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ขนาด ๓.๖๐ ตันต่อวัน โดยปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ มีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่รับเข้าระบบเตาเผามูลฝอยของ อบจ.ระยอง รวมในและนอกเขตจังหวัดเพิ่มขึ้นจาก ๒.๘๘ ตันต่อวัน เป็น ๓.๘๓ ตันต่อวัน และ ๖.๙๐ ตันต่อวัน ตามลำดับ^{๓๔} ทั้งนี้ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสัดส่วนปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการจัดการถูกต้อง ร้อยละ ๑๒๕ (ไม่มีของเสียตกค้าง)^{๓๕} อย่างไรก็ตาม จากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเกินความสามารถในการรองรับของเตาเผา โดยปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีสัดส่วนปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการจัดการถูกต้อง ร้อยละ ๕๒ ทำให้ต้องนำมูลฝอยติดเชื้อที่เหลือไปกำจัดเพิ่มเติมโดยบริษัทเอกชน^{๓๖} อย่างไรก็ตาม

^{๒๘} แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ขยะที่ถูกนำไปกำจัดถูกต้อง ๓,๒๒๓ ตันต่อวัน (ร้อยละ ๗๐) และขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ๕๓๘ ตันต่อวัน (ร้อยละ ๑๒)

^{๒๙} ที่มา กรมควบคุมมลพิษ (ม.ป.ป.) ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

^{๓๐} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๕)

^{๓๑} ที่มา กลุ่มบริษัทที่ปรึกษาบริษัท ออโรส จำกัด / บริษัท จีไอเอส จำกัด และบริษัท โปรเกรส เทคโนโลยี คอนซัลแต้นส์ จำกัด. (ม.ป.ป.)

^{๓๒} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๕)

^{๓๓} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๔)

^{๓๔} รายงานโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง อ้างถึงในสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๓)

^{๓๕} $(๒.๘๘/๓.๖๐) \times ๑๐๐ = ๑๒๕$

^{๓๖} หมายเหตุ อบจ.ระยอง มีแผนการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อส่วนเกิน โดยประสานไปยังบริษัท GPSC (บมจ. โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี) ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่ม ปตท. ที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ร่วมมือในการกำจัดขยะของ จ.ระยอง ด้วยเทคโนโลยีการแปลงขยะเป็นพลังงาน (หนังสือพิมพ์แนวหน้า, ๒๕๖๔)

อบจ.ระยอง อยู่ระหว่างดำเนินการสร้างเตาเผามูลฝอยติดเชื้อเขตบริการสุขภาพที่ ๖ อีกหนึ่งแห่งมีขนาด ๗.๒ ตันต่อวัน มีกำหนดการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒) กากของเสียอุตสาหกรรม แบ่งเป็น กากของเสียอันตรายและกากของเสียไม่อันตราย ซึ่งกากของเสียอันตรายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณ ๐.๗๔ ล้านตัน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (๐.๗๒ ล้านตัน) ส่วนกากของเสียไม่อันตราย มีปริมาณ ๓.๙๕ ล้านตัน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (๓.๙๑ ล้านตัน) โดยจังหวัดระยองสร้างปริมาณกากของเสียทั้ง ๒ ประเภท มากที่สุดรองลงมาเป็นจังหวัดชลบุรี และฉะเชิงเทรา ตามลำดับ^{๓๗}

๓.๒.๔ สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

๑) พื้นที่สีเขียวสาธารณะ^{๓๘}

ข้อมูลพื้นที่สีเขียวสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่รายงานผลการดำเนินงานตาม “แนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน” ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กำหนดค่าเป้าหมายให้มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึง/ใช้บริการได้ ไม่น้อยกว่า ๕ ตารางเมตรต่อคน พบว่า เมืองพัทยาและเทศบาลนครระยอง มีปริมาณพื้นที่สีเขียวสาธารณะเกินค่าเป้าหมาย ได้แก่ ๖.๕๖ ตารางเมตรต่อคน และ ๑๐.๑๔ ตารางเมตรต่อคน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ยังมีพื้นที่สีเขียวต่ำกว่าค่าเป้าหมาย โดยมีพื้นที่สีเขียวสาธารณะเฉลี่ย ๐.๘๑ ตารางเมตรต่อคน และ ๓.๗๓ ตารางเมตรต่อคน ตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ที่กำหนดเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวสาธารณะใน อปท. อย่างต่อเนื่อง

๒) สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม^{๓๙}

พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ^{๔๐} ประกอบด้วย น้ำตก ๒ แห่ง เกาะ ๑ แห่ง ภูเขา ๑ แห่ง ชายหาด ๖ แห่ง น้ำตก ๒ แห่ง ส่วนใหญ่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่อยู่บริเวณทางทิศตะวันตกและทิศใต้ของพื้นที่

แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม^{๔๑} ประกอบด้วย ชุมชนโบราณ เมืองโบราณ อุทยานประวัติศาสตร์ ๗ แห่ง พิพิธภัณฑสถาน ๑๗ แห่ง ย่านชุมชนเก่า ๒๙ แห่ง วัด วัดร้าง ศาสนสถาน ๑๘๔ แห่ง แหล่งโบราณคดีทั้งที่ขุดค้นแล้วและยังไม่ได้ขุดค้น โบราณวัตถุ เมืองเก่า

^{๓๗} ที่มา กรมโรงงานอุตสาหกรรม (๒๕๖๔)

^{๓๘} ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๕) / หมายเหตุ เทศบาลเมือง (ทม.) ที่รายงานผลได้แก่ ทม.บ้านบึง ทม.สัตหีบ ทม.แสนสุข จ.ชลบุรี (พื้นที่สีเขียวสาธารณะไม่ถึงค่าเป้าหมายทุกเทศบาล) และเทศบาลตำบล (ทต.) ที่รายงานผลได้แก่ ทต.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา ทต.ดอนหัวฬ่อ ทต.หนองขาก ทต.ห้วยกะปิ ทต.หัวกุญแจ จ.ชลบุรี ทต.ชาวกบก ทต.ทับมา ทต.บ้านค่าย จ.ระยอง (เฉพาะ ทต.หัวกุญแจ และทต.ชาวกบก ที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะเกินค่าเป้าหมาย)

^{๓๙} ที่มา กองจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

^{๔๐} สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ครอบคลุมคำว่า “ธรรมชาติ” หมายถึง สิ่งที่มีอยู่และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีสภาพและการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และสภาพแวดล้อม ซึ่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติมีคุณค่าทางวิชาการ สร้างสุนทรียภาพต่อบรรยากาศในสังคมโดยรวม สะท้อนถึงคุณลักษณะ ทางชีววิทยา ธรณีวิทยา และ ภูมิศาสตร์ตามท้องถิ่นที่สิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้นปรากฏอยู่ ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๖)

^{๔๑} สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม หมายถึง สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่อยู่โดยรอบแหล่งศิลปกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องและมีความสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อม ศิลปกรรมในที่นี้ คือ สิ่งที่มีมนุษย์ได้สร้างหรือกำหนดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบันและได้รับการยกย่องว่ามีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปะ และเทคโนโลยี ได้แก่ พระราชวัง วัด ศาสนสถาน ศาล อนุสาวรีย์ ป้อม คูเมือง กำแพงเมืองอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม สะพาน ทำน้ำ ย่านชุมชนเก่า และแหล่งชุมชนโบราณ นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ยังหมายถึง พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม บอกเล่าเรื่องราวพัฒนาการของสังคมและมนุษย์ผ่านประวัติศาสตร์ อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าของสังคม ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๖)

เมืองประวัติศาสตร์ ๑๕ แห่ง อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน สถานหลักเมือง ๗ แห่ง นอกจากนี้ มีพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นเขตพื้นที่เมืองเก่า ๒ พื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่เมืองเก่าระยอง และเขตพื้นที่เมืองเก่าฉะเชิงเทรา^{๔๒} ทั้งนี้ ควรดำเนินการมาตรการการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์ เพื่อปกป้อง รักษาเอกลักษณ์ และภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ให้สอดคล้องกับการพัฒนาของโครงการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หากใช้ประโยชน์จนเกินขีดความสามารถอาจทำให้เกิดความเสื่อมโทรมได้

๓.๓ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๓.๓.๑ ทรัพยากรดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๑) ทรัพยากรดิน จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีพื้นที่เขตเกษตรกรรม (Agro Zoning) ซึ่งกำหนดโดยกรมพัฒนาที่ดิน รวม ๕.๓๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ของพื้นที่รวม โดยเป็นเกษตรกรรมศักยภาพต่ำ^{๔๓} ๑.๑๒ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๑ ของพื้นที่เขตเกษตรกรรม) เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่าจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมศักยภาพต่ำมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี (ร้อยละ ๒๗ ของพื้นที่เขตเกษตรกรรม) รองลงมาคือจังหวัดฉะเชิงเทรา (ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เขตเกษตรกรรม) และจังหวัดระยอง (ร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่เขตเกษตรกรรม) ตามลำดับ^{๔๔}

ทั้งนี้ ปัญหาของดินที่พบในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่วนใหญ่คือ ปัญหาดินตื้น (ร้อยละ ๔๙ ของพื้นที่ปัญหาที่พบ) เนื่องจากสภาพดินส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเป็นดินปนทรายระบายน้ำได้ดี ไม่อุดมสมบูรณ์ และดินเปรี้ยวจัด (ร้อยละ ๓๒ ของพื้นที่ปัญหาที่พบ)^{๔๕} โดยการเกิดดินเปรี้ยวอาจเกิดโดยธรรมชาติหรือโดยการกระทำของมนุษย์ ซึ่งสารเคมีบางชนิดอาจส่งผลต่อ pH หรือปริมาณเกลือที่สะสมในดิน นอกจากนี้ การปลูกพืชซ้ำซากและพืชเชิงเดี่ยวเป็นเวลานาน ยังส่งผลต่อปริมาณธาตุอาหารและความอุดมสมบูรณ์ของดิน^{๔๖}

๒) การใช้ประโยชน์ที่ดิน^{๔๗} จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓^{๔๘} เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีพื้นที่ทั้งหมด ๘,๒๙๑,๒๕๐ ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ ๖๔) รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (ร้อยละ ๑๕)

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และพื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลง ซึ่งทุกจังหวัดมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ จังหวัดที่มีพื้นที่เกษตรกรรมลดลงมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดระยอง (ลดลงร้อยละ ๓) รองลงมา ได้แก่ จังหวัดชลบุรี (ลดลงร้อยละ ๒) และจังหวัดฉะเชิงเทรา (ลดลงร้อยละ ๐.๓) ตามลำดับ มีสาเหตุมาจากการขยายตัวของประชากรและเศรษฐกิจ ส่งผลให้พื้นที่เกษตรกรรมมีการพัฒนาเป็นที่ดินเพื่ออยู่อาศัย การค้า การบริการ อุตสาหกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน

^{๔๒} ศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (ม.ป.ป.). โครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าเมืองเก่าฉะเชิงเทรา; เมืองเก่าระยอง.

^{๔๓} เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ ไม่เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตร เนื่องจากให้ผลผลิตไม่คุ้มทุน หรืออาจเสี่ยงต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติ การใช้พื้นที่ทำการเกษตรต้องมีการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ (กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕)

^{๔๔} ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๕)

^{๔๕} ที่มา สํารวจโดยกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘

^{๔๖} ข้อมูลของสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน อ้างถึงในสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๒)

^{๔๗} ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๙; ๒๕๖๔)

^{๔๘} หมายเหตุ จังหวัดฉะเชิงเทราใช้ข้อมูลที่สำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๓.๒ ทรัพยากรน้ำ

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีอ่างเก็บน้ำในพื้นที่รวม ๒๓ แห่ง ระดับน้ำเก็บกักรวม ๑,๓๘๑.๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ เขื่อนคลองสียัด (จังหวัดฉะเชิงเทรา) เขื่อนบางพระ (จังหวัดชลบุรี) เขื่อนหนองปลาไหล เขื่อนประแสร์ (จังหวัดระยอง) โดยมีปริมาณน้ำต้นทุนที่ส่งออกจากอ่างเก็บน้ำทั้งหมด ๑,๐๖๔.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี (ร้อยละ ๗๗ ของระดับน้ำเก็บกัก)^{๔๙} นอกจากนี้ มีปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถนำมาใช้ได้ ปริมาณ ๑,๓๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี^{๕๐}

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความต้องการน้ำในแต่ละภาคส่วนรวมทั้งหมด ๒,๔๑๘.๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยมีความต้องการใช้น้ำด้านเกษตรชลประทานมากที่สุด ๑,๕๖๑.๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี (ร้อยละ ๖๕) ภาคอุตสาหกรรม ๖๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี (ร้อยละ ๒๕)^{๕๑} ภาคอุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยว ๒๕๑.๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี (ร้อยละ ๑๐) และคาดการณ์ความต้องการใช้น้ำในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๘๘๘.๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อปี และ พ.ศ. ๒๕๘๐ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๘๙.๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี^{๕๒}

เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในอนาคตที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้เร่งหาแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐ รวม ๓๘ โครงการ ด้วยการเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ พัฒนาอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติม พัฒนาระบบผันน้ำเชื่อมโยงแหล่งน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำสำรองภาคเอกชน พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลสำหรับภาคอุตสาหกรรมและในพื้นที่ขาดแคลน ใช้เทคโนโลยีใหม่ อาทิ การผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล การนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดมาใช้ประโยชน์ และการลด ปรับปริมาณการใช้น้ำ ซึ่งจากข้อมูลเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๖ โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณและอยู่ระหว่างขับเคลื่อน ๑๖ โครงการ และอยู่ในแผนเตรียมความพร้อม ๑๖ โครงการ ซึ่งคาดการณ์ว่าหากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำแล้วเสร็จ จะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่ได้ ๘๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตร^{๕๓} อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในอนาคตจะได้มีการพัฒนาโครงข่ายแหล่งน้ำเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนแล้ว ยังคงมีความเสี่ยงของการขาดแคลนน้ำ เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้ปริมาณน้ำต้นทุนของแหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติมีความผันแปร จึงควรพิจารณาแนวทางในการบริหารจัดการน้ำเพิ่มเติม

๓.๓.๓ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

๑) ทรัพยากรป่าไม้

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าพื้นที่ป่าไม้มี ๑,๐๒๕,๕๙๘.๔๕ ไร่ (ร้อยละ ๑๒.๓๐ ของพื้นที่ทั้งหมด) แบ่งเป็นพื้นที่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ๕๐๑,๐๔๒.๓๙ ไร่ (ร้อยละ ๑๕.๕ ของจังหวัด) จังหวัดชลบุรี ๓๔๓,๐๗๒.๗๐ ไร่ (ร้อยละ ๑๒.๒ ของจังหวัด) และจังหวัดระยอง ๑๘๑,๔๘๓.๓๖ ไร่ (ร้อยละ ๗.๙ ของจังหวัด)^{๕๔} และเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ป่าไม้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมี ๑,๐๑๙,๙๙๖.๓๘ ไร่ (ร้อยละ ๑๒.๒ ของพื้นที่ทั้งหมด) พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการฟื้นฟูพื้นที่ส่วนใหญ่ดำเนินงานโดยภาครัฐ อย่างไรก็ตาม

^{๔๙} ที่มา กรมชลประทาน (๒๕๖๔)

^{๕๐} ที่มา กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (๒๕๖๐)

^{๕๑} ความต้องการใช้น้ำระดับประเทศ

^{๕๒} ที่มา สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (๒๕๖๒)

^{๕๓} ที่มา สอภจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

^{๕๔} ทั้งนี้ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด ๑๐๒,๒๑ ล้านไร่ (คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ของพื้นที่ประเทศไทย) ถือเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าพื้นที่ EEC (ที่มา กรมป่าไม้, ๒๕๖๕)

ปัจจุบันแต่ละจังหวัดยังมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ยังไม่ถึงเกณฑ์ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ ๔๐^{๕๕}

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๘ แห่ง พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว - เขาชมัญญ์ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๒ แห่ง ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำบางพระ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาชีโอน อุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา - เขาวง และอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด วนอุทยาน ๑ แห่ง ได้แก่ วนอุทยานน้ำตกเขาเจ้าบ่อทอง นอกจากนี้ มีสวนพฤกษศาสตร์ป่าไม้ และสวนรุกขชาติ ๔ แห่ง ได้แก่ สวนพฤกษศาสตร์บ้านเพ สวนพฤกษศาสตร์เขาหินซ้อน สวนรุกขชาติสมเด็จพระปิ่นเกล้า และสวนรุกขชาติหนองตาอยู่

๒) ความหลากหลายทางชีวภาพ

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามในประเทศไทย^{๕๖} กระจายอยู่ตามเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ^{๕๗} เขตป่าชายเลน เขตป่าต้นน้ำ รวมทั้งแนวชายฝั่งและทะเล มีสถานะใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered - CE) อาทิ เต่าตนุ เต่ากระ โลมาอิรวดี นกชายเลนปากช้อน พะยูน นกนีโอติติ สถานะใกล้สูญพันธุ์ (Endangered - EN) อาทิ เขี้ยวดำ นกหัวโตมลายู นกนางนวลแกลบสีกุหลาบ สถานะมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable - VU) อาทิ นกกระทุง นกกระสาแดง เขี้ยวเล็กตะโพกขาว

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ที่ส่งเสริมการเสริมสร้างสมรรถนะและแรงจูงใจในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ และการแบ่งปันผลประโยชน์ รวมทั้งการควบคุมผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

นอกจากนี้ พบปัญหาช้างป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออก เนื่องจากปัญหาการบุกรุก ตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกป่าพื้นที่ทำการเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้แหล่งอาหารในป่ามีปริมาณลดลง เป็นสาเหตุให้ช้างป่าออกมาหาอาหารนอกพื้นที่ป่าและพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ในชุมชนใกล้เขตป่า ทำลายบ้านเรือนและผลผลิตทางการเกษตรในบริเวณใกล้เคียง สร้างความเสียหายต่อพืชผลและทรัพย์สินของประชาชน

^{๕๕} ที่มา กรมป่าไม้ (๒๕๖๒; ๒๕๖๖)

^{๕๖} หมายเหตุ การประเมินสถานภาพชนิดพันธุ์ของประเทศไทย ใช้เกณฑ์การจำแนกฉบับ 3.1 : IUCN (2001) (ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๖๓)

^{๕๗} หมายเหตุ พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีพื้นที่ชุ่มน้ำ ดังนี้ จังหวัดฉะเชิงเทรา พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ๓ แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่าง และแม่น้ำบางปะกง จังหวัดชลบุรี พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว-เขาชมัญญ์ แม่น้ำบางปะกง และอ่าวไทย นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ จำนวน ๑ แห่ง คือ พื้นที่ชุ่มน้ำในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำบางพระ จังหวัดระยอง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน บึงสำนึกใหญ่ (หนองจำรุง) และอ่าวไทย นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด

๓.๓.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๑) ป่าชายเลน^{๕๘}

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีพื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพ ๓๑,๘๔๖.๓ ไร่ โดยป่าชายเลนบางส่วนถูกเปลี่ยนสภาพเพื่อการใช้ประโยชน์ อาทิ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำนาเกลือ เมืองและสิ่งก่อสร้าง ท่าเทียบเรือ โรงแรม/รีสอร์ท หรือเกิดจากการกัดเซาะของชายฝั่ง ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ซึ่งมีพื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพ ๒๖,๒๘๒.๕ ไร่ พบว่าป่าชายเลนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๒๑) โดยการเพิ่มขึ้นของป่าชายเลนมาจากการดำเนินงานของภาครัฐ อาทิ การจัดทำเขตพิทักษ์ การเฝ้าระวังการบุกรุก การปลูกป่าเพิ่มเติม การจัดทำเขตพิทักษ์รักษาสัตว์น้ำ การจัดทำแนวคูแพรก

๒) หอ้าทะเล

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔^{๕๙} จังหวัดระยองมีแหล่งหอ้าทะเลที่พบ ๒,๕๒๐ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ดี-ดีมาก (ร้อยละ ๕๙) และจังหวัดชลบุรีมีแหล่งหอ้าทะเลที่พบ ๔,๙๙๒ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง (ร้อยละ ๔๙) ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๑^{๖๐} พบหอ้าทะเลในจังหวัดชลบุรี ๑,๙๒๗ ไร่ และจังหวัดระยอง ๑,๒๕๒ ไร่ มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสมบูรณ์ขึ้น

๓) แหล่งปะการัง

จังหวัดระยอง และจังหวัดชลบุรี มีพื้นที่แพร่กระจายของแนวปะการัง ๓,๑๕๑ ไร่ และ ๖,๔๗๘ ไร่ ตามลำดับ จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีปะการังอยู่ในสถานภาพเสียหาย ร้อยละ ๑๙^{๖๑} ซึ่งมีความสมบูรณ์ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ (สถานภาพเสียหาย ร้อยละ ๒๐)^{๖๒} ทั้งนี้ จังหวัดชลบุรีมีแนวปะการังที่ได้รับความเสียหาย ได้แก่ เกาะจันทน์ เกาะคราม (หาดหน้าบ้าน) เกิดจากการขับขีเรือสปีดโบ๊ท และเจ็ทสกีที่ทำให้แรงจากคลื่นและตะกอนคุกคามปะการัง รวมถึงเศษขยะจากชายฝั่ง และจังหวัดระยองมีบริเวณปะการังที่เสื่อมโทรม โดยเฉพาะบริเวณเกาะมันใน (หาดหน้าบ้าน) เกาะชีลา และเกาะกุกี ซึ่งสาเหตุมาจากปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และกิจกรรมท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาขยะ

๔) ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง^{๖๓}

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบพื้นที่กัดเซาะชายฝั่ง (กัดเซาะปานกลาง) ที่จังหวัดระยอง ๑.๑๖ กิโลเมตร เนื่องจากการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดระยอง ทำให้ตะกอนเคลื่อนย้ายไม่สมดุล แนวชายฝั่งในพื้นที่มีการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือมาบตาพุด ส่วนจังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่พบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาคอคลุมพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ พบการกัดเซาะรวมรายปี ๔.๑๑ ๕.๑ และ ๒.๕๔ กิโลเมตร ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นการกัดเซาะไม่รุนแรง และได้รับการแก้ไขแล้ว

^{๕๘} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๖ก)

^{๕๙} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๖ข)

^{๖๐} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๓)

^{๖๑} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๖ข)

^{๖๒} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๓)

^{๖๓} ที่มา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๖๖ข)

๓.๔ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ^{๖๔}

๓.๔.๑ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก

พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๒) ระดับ Basic+ ในปริมาณ ๕๐.๒๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO₂e) โดยมีสัดส่วนการปล่อยในแต่ละภาคต่าง ๆ ได้แก่ ภาคพลังงาน (Stationary Energy) ร้อยละ ๕๐.๓๓ ภาคการขนส่ง (Transportation) ร้อยละ ๓๓.๒๒ ภาคการจัดการของเสีย (Waste) ร้อยละ ๔.๘๐ ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม และการใช้ผลิตภัณฑ์ (Industrial Processes and Product Use: IPPU) ร้อยละ ๙.๗๔ และภาคการเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Agriculture, Forestry, and Other Land Use: AFOLU) ร้อยละ ๑.๘๑ ทั้งนี้ จังหวัดที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ จังหวัดชลบุรี (๒๓.๐๐ MtCO₂e) จังหวัดระยอง (๒๑.๙๗ MtCO₂e) และจังหวัดฉะเชิงเทรา (๕.๗๖ MtCO₂e) โดยจังหวัดชลบุรีมีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดในภาคการขนส่ง (ร้อยละ ๕๙.๕๔) จังหวัดระยองและจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาคพลังงาน (ร้อยละ ๖๓.๗๘ และ ร้อยละ ๕๕.๓๓ ตามลำดับ) ทั้งนี้ ในกรณีปกติ (Business As Usual: BAU) คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้นประมาณร้อยละ ๔๐ เมื่อเทียบกับปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๒) และจากการศึกษาพบว่าจังหวัดชลบุรีมีศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ได้ ๗.๒๘ MtCO₂e จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒.๔๗ MtCO₂e และจังหวัดระยอง ๕.๐๔ MtCO₂e ทั้งนี้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ลงร้อยละ ๓๐ เทียบกับปีฐาน (หรือประมาณ ๑๔ MtCO₂e) โดยจะต้องทำการการปลูกและพื้นที่สีเขียวประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ และมีเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ จะต้องลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ ๗๓ เทียบกับปีฐาน (หรือประมาณ ๓๓ MtCO₂e) จะต้องทำการปลูกและพื้นที่สีเขียวประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ ไร่ พร้อมทั้งส่งเสริมเทคโนโลยีการดักจับและกักเก็บคาร์บอน (CCS/BECCS) ในโรงไฟฟ้า/กระบวนการกลั่นน้ำมัน/อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ให้เกิดขึ้นภายในขอบเขตพื้นที่อีอีซี

๓.๔.๒ สภาพภูมิอากาศสุดขีด (Climate Extremes)

จากข้อมูลแบบจำลองสภาพภูมิอากาศอนาคต (ปี ค.ศ. 2010-2100) ของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง พบว่า ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๕ - ๕๐ และหลายพื้นที่จะมีฤดูฝนยาวนานขึ้น ๒ - ๔ สัปดาห์ อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดทั้งปีในช่วงต้นศตวรรษจากเดิม ๓๓ - ๓๕ องศาเซลเซียส มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๓๓ - ๓๗ องศาเซลเซียสในช่วงปลายศตวรรษ และอุณหภูมิรายวันต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปีจากเดิมในช่วงต้นศตวรรษ ๒๒ - ๒๔ องศาเซลเซียส มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นซึ่งอาจเพิ่มสูงขึ้น ๓ - ๔ องศาเซลเซียส^{๖๕} ในอนาคตอาจเกิดเหตุการณ์ภัยแล้งรุนแรง และเกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ทุก ๑๐ ปี โดยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมรุนแรง คือ อำเภอเมืองชลบุรี พัทยา บางละมุง ศรีราชา พานทอง และพนัสนิคม^{๖๖}

^{๖๔} ที่มา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (๒๕๖๖).

^{๖๕} ที่มา START RC (2009)

^{๖๖} จากบทสัมภาษณ์ รศ.ดร.เสรี ศุภราทิตย์ ผู้อำนวยการศูนย์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติ มหาวิทยาลัยรังสิต (ไทยรัฐออนไลน์, ๒๕๖๒)

๓.๕ เรื่องร้องเรียนทางด้านสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์อุบัติเหตุ

๓.๕.๑ เรื่องร้องเรียนทางด้านสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี)^{๖๗} ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่ามีเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในปี ๒๕๕๗ รวม ๖๔ เรื่อง / ปี ๒๕๕๘ รวม ๑๑๓ เรื่อง / ปี ๒๕๕๙ รวม ๘๗ เรื่อง / ปี ๒๕๖๐ รวม ๙๑ เรื่อง / ปี ๒๕๖๑ รวม ๑๐๘ เรื่อง / ปี ๒๕๖๒ รวม ๑๑๐ เรื่อง / ปี ๒๕๖๓ รวม ๕๘ เรื่อง / ปี ๒๕๖๔ รวม ๗๗ เรื่อง เรื่องร้องเรียนมีแนวโน้มทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง โดยระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ จังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๔๒๗ เรื่อง รองลงมาคือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ๑๔๖ เรื่อง และจังหวัดระยอง ๑๑๓ เรื่อง ประเด็นที่มีเรื่องร้องเรียนมากที่สุดตามลำดับคือ เรื่องน้ำเสีย ๒๙๒ เรื่อง กลิ่นเหม็น ๑๖๙ เรื่อง เสียงดัง ๘๑ เรื่อง ของเสียอันตราย ๖๖ เรื่อง ฝุ่นละออง ๔๐ เรื่อง ขยะมูลฝอย ๑๕ เรื่อง และเรื่องอื่น ๆ ๒๓ เรื่อง (ประเด็นเรื่องน้ำเสียและของเสียอันตรายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในภาพรวม)

๓.๕.๒ เหตุฉุกเฉินอุบัติเหตุ

เหตุฉุกเฉินอุบัติเหตุ ด้านมลพิษและการลักลอบทิ้งกากของเสีย อาทิ

(๑) เหตุสารเคมีรั่วไหล

- เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ มีน้ำมันดิบรั่วไหลภายในท่อใต้ทะเลของบริษัทสตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง อยู่ห่างจากฝั่งท่าเรือมาบตาพุดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๒๐ กิโลเมตรโดยรายงานน้ำมันดิบรั่วไหลประมาณ ๓๙ ตัน (๔๗,๐๐๐ ลิตร) พบสารปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนรวมในน้ำทะเลเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล^{๖๘}

- เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ เกิดกลิ่นไอระเหยของน้ำมันบริเวณเขตประกอบการอุตสาหกรรมโออาร์พีซี จ.ระยอง เป็นผลจากการเตรียมระบบตามแผนการซ่อมบำรุงใหญ่ประจำปี ๒๕๖๕ โดยผู้รับเหมา ๑๓ คน สูดดมกลิ่นไอระเหย เกิดอาการวิงเวียน หน้ามืด หมดสติจากการสูดดมกลิ่นน้ำมันต้องนำตัวส่งโรงพยาบาล^{๖๙}

(๒) เหตุลักลอบทิ้งกากของเสียและวัตถุอันตราย

- เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ มีการลักลอบทิ้งกากสารเคมีสีดำนํ้ามันใช้แล้ว มีกลิ่นสารเคมีรุนแรงในพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่หมู่ ๓ ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสารเคมีได้ไหลลงลำรางสาธารณะ และไหลลงอ่างเก็บน้ำคลองระบม^{๗๐}

- เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ กรมโรงงานอุตสาหกรรมตรวจสอบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรม ในที่ดินเอกชนว่างเปล่า ประมาณ ๑๒ ไร่ ตำบลหัวสำโรง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบเศษขบดย่อยอิเล็กทรอนิกส์ เศษพลาสติก เศษยาง เศษปูน และน้ำปนเปื้อนคล้ายน้ำมัน ฯลฯ^{๗๑}

^{๖๗} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๐; ๒๕๖๑; ๒๕๖๒; ๒๕๖๓; ๒๕๖๔; ๒๕๖๕)

^{๖๘} ที่มา กระทั่งถามที่ ๐๑๓ (ร.) และคำตอบกระทั่งถามที่ ๐๑๓ (ร.) ของนายสุรเดช จิรฐิติเจริญ สมาชิกวุฒิสภา เรื่องการรั่วไหลของน้ำมันดิบกลางทะเล. (๒๕๖๕, ๒๘ มิถุนายน)

^{๖๙} ที่มา ผู้จัดการออนไลน์ (๒๕๖๕)

^{๗๐} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๕)

^{๗๑} ที่มา กรุงเทพธุรกิจ (๒๕๖๕)

(๓) เหตุเพลิงไหม้ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ เกิดเหตุเพลิงไหม้ในศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบของเทศบาลเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ส่งผลให้เกิดผลกระทบด้านกลิ่นเหม็น ฝุ่นละอองและสารเคมีที่เกิดจากขยะที่เผาไหม้เป็นบริเวณกว้าง ประเมินว่ามีประชาชนได้รับผลกระทบมากกว่า ๑,๐๐๐ คน^{๗๒}

(๔) เรือบรรทุกสินค้าล่มในทะเล เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เกิดเหตุเรือ SE-1 บรรทุกถ่านหินประมาณ ๑,๐๐๐ ตัน เดินทางจากเกาะสีชัง ไปท่า JC Marine ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระหว่างที่เรือทิ้งสมอหลังจากรับสินค้าถ่านหินแล้ว ได้เกิดคลื่นลมแรงทำให้น้ำเข้าเรือจมลงในทะเล อย่างไรก็ตามไม่พบความผิดปกติของคุณภาพน้ำทะเล^{๗๓}

๓.๖ พื้นที่สำคัญทางสิ่งแวดล้อม

๓.๖.๑ พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

๑) พื้นที่ที่ได้รับการประกาศแล้ว ๒ พื้นที่ ได้แก่

๑.๑) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบางละมุง และอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้ ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เพื่อคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติที่กำลังเสื่อมโทรม และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องครอบคลุมพื้นที่ในอำเภอบางละมุง และอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และได้แบ่งพื้นที่เป็น ๒ บริเวณ คือ บริเวณที่ ๑ ได้แก่ พื้นที่บนแผ่นดินใหญ่ และพื้นที่เกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก บริเวณที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่น่านน้ำทะเล

๑.๒) กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีหิรี ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลชะหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอบางละมุง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำ และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองใหญ่ (แม่น้ำระยอง) โดยมีความเสี่ยงของการขยายตัวของชุมชนเมืองจากการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

๒) พื้นที่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการประกาศ ได้แก่

๒.๑) ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลสองคลอง ตำบลบางปะกง ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. เพื่อคุ้มครองพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง ที่เป็นระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ เป็นที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร ที่วางไข่และอนุบาลตัวอ่อนให้กับสัตว์และพืชนานาชนิด แต่เป็นพื้นที่เปราะบาง โดยมีความเสี่ยงของคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการต่อร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ ปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา

^{๗๒} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๔)

^{๗๓} ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (๒๕๖๔)

๓.๖.๒ เขตควบคุมมลพิษ

๑) เขตควบคุมมลพิษเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดให้ท้องที่เขตเมืองพัทยาเป็นเขตควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นมา เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๐ จึงจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเขตควบคุมมลพิษเมืองพัทยา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ แบ่งเป็น ๔ แผนงานย่อย ประกอบด้วย (๑) แผนงานบำบัดฟื้นฟู (๒) แผนงานสร้างจิตสำนึกและความตระหนัก (๓) แผนงานเฝ้าระวังและป้องกัน และ (๔) แผนงานศึกษาเชิงปฏิบัติ แบ่งเป็น ๓๒ โครงการ/กิจกรรม

๒) เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒) เรื่อง กำหนดให้ท้องที่เขตตำบลมาตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล ตำบลมาตาพุด อำเภอเนินกุ่มพัฒนา จังหวัดระยอง ทั้งตำบล และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล รวมทั้งพื้นที่ทะเลภายในแนวเขตเป็นเขตควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๐ จึงจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ต่อมาได้ปรับปรุงระยะเวลาของแผนปฏิบัติการฯ เป็น พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๖ ซึ่งประกอบด้วย ๖ แผนงาน ประกอบด้วย (๑) แผนงานบำบัดและฟื้นฟู (๒) แผนงานสร้างจิตสำนึกและความตระหนัก (๓) แผนงานศึกษาเชิงปฏิบัติการ (๔) แผนงานบังคับใช้กฎหมาย (๕) แผนงานเฝ้าระวังและป้องกัน และ (๖) แผนงานติดตามและประเมินผล แบ่งเป็น ๖๗ โครงการ

ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด ได้กำหนดเป้าหมายควบคุม ลดและขจัดมลพิษที่เกินค่ามาตรฐานและยกเลิกประกาศเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศ พบว่า ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เขตควบคุมมลพิษทั้ง ๑๘ แห่งทั่วประเทศ ยังไม่มีความพร้อมในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ โดยพื้นที่มาตาพุดมีความพร้อมน้อยในการยกเลิก^{๗๔}

๓.๗ ข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน^{๗๕}

๑) ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วม

กระบวนการมีส่วนร่วมไม่มีความต่อเนื่อง ไม่เป็นรูปธรรม และมีความซ้ำซ้อน ทั้งด้านการกำกับดูแล การติดตามตรวจสอบ การขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม อาทิ กฎระเบียบที่ไม่เอื้อต่อกระบวนการมีส่วนร่วม ขาดการสร้างการมีส่วนร่วมให้แก่ประชาชนทั่วไป ขาดการให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนในการชี้แจงข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นในภาพรวม

^{๗๔} ที่มา กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๖๕)

^{๗๕} เรียบเรียงจาก สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๔)

๒) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การขาดเทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ ระบบฐานข้อมูลที่มีความถูกต้องน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการมีระบบเตือนภัย เฝ้าระวังมลพิษ หรืออุบัติภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งการมีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจะช่วยให้การวางแผนตัดสินใจโดยชุมชน

๓.๘ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระดับประเทศและระดับโลกที่สำคัญ (megatrends)

๑) การเพิ่มของประชากรในเมืองและประชากรสูงอายุ

ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะกระจุกตัวอยู่ในเมืองมากขึ้น ทำให้เมืองมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว รวมทั้งรัฐไม่สามารถจัดการบริการด้านสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการที่เพียงพอได้ ทำให้เกิดความแออัด ขาดแคลนพื้นที่เขียว ส่งผลต่อการเกิดปัญหามลพิษ อาทิ น้ำเสีย อากาศเสีย ปัญหาขยะ ปัญหาภูมิทัศน์เสื่อมโทรม รวมทั้งโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้วัยแรงงานลดลงและขาดความพร้อมในการปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี

๒) โรคอุบัติใหม่ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือ โควิด-19 (COVID-19)

ที่ผ่านมา โลกมีแนวโน้มพบโรคอุบัติใหม่เพิ่มมากขึ้น อาทิ โรคซาร์ส โรคไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่ 2009 โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือ โควิด-19 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผลกระทบทางสังคม โดยผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การเพิ่มขึ้นของขยะติดเชื้อจากหน้ากากอนามัย และขยะพลาสติกจากการใช้บริการฟู้ดเดลิเวอรี่^{๗๖}

๓) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ปัจจุบันประชาคมโลกให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP26) ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะยกระดับเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งกำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยบรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ (พ.ศ. ๒๕๙๓) และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ (พ.ศ. ๒๖๐๘) โดยปัจจุบันภายใน ประเทศมีการกำหนดมาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวของภาคส่วนต่าง ๆ นอกจากนี้ มีการดำเนินงานเพื่อการปรับตัวต่อผลกระทบ และการเพิ่มขีดความสามารถเพื่อการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการพัฒนากฎหมาย นโยบายการเงิน การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัล

ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ที่ปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต รวมทั้งปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ จากภาคการผลิตสินค้า สู่ภาคบริการ และขับเคลื่อนด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมมากขึ้น รวมทั้งมีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยกระบวนการที่เพิ่มประสิทธิภาพ ประหยัดพลังงาน และมีอายุการใช้งานนานขึ้น นอกจากนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่จะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ เทคโนโลยีการดักจับคาร์บอนไดออกไซด์ การพัฒนาระบบเตือนภัย

^{๗๖} ไทยรัฐออนไลน์ (๒๕๖๓ก)

๔. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑ การวิเคราะห์โดยใช้ SWOT Analysis

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดแข็ง (S)

๑.๑) มีนโยบาย/โครงการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ และการลงทุนใน ๑๒ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่พัฒนาเป็นศูนย์รวมที่ตั้งของอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ ระบบการขนส่งมีประสิทธิภาพ ทั้งระบบราง เรือ และเครื่องบิน อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ รวมทั้งมีนโยบายเมืองอัจฉริยะที่เสริมสร้างการพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment) ซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในขณะเดียวกัน มีประกาศสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการรักษาคุณภาพและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒) มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ตั้งแต่ที่สูง ป่าต้นน้ำ ลงไปสู่ที่ราบชายฝั่ง ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญ พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าชายเลน ทะเลและเกาะ รวมถึงเป็นแหล่งกำเนิดศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่า

๑.๓) มีหน่วยงานราชการและองค์กรที่มีบทบาทในการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างชัดเจน เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) (สคพ. ๑๓) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ทั้ง ๓ จังหวัด เป็นต้น

๒) จุดอ่อน (W)

๒.๑) ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและมลพิษสิ่งแวดล้อม เป็นผลจากนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เกิดการขยายตัวของเมืองภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ ควบคู่กับการขยายตัวของประชากรในชุมชนเมือง ทำให้เกินสมดุลของธรรมชาติที่จะสามารถฟื้นฟูได้โดยเร็ว ซึ่งมีการบริหารจัดการรับมือที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบประเด็นที่เป็นจุดอ่อน สรุปได้ดังนี้

- ปัญหาคุณภาพน้ำผิวดินหลายสายอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมาก
- คุณภาพน้ำใต้ดินบางแหล่งปนเปื้อนโลหะหนัก (สารหนู ตะกั่ว)
- คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งหลายแห่งอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมาก
- ปริมาณน้ำเสียมากกว่าปริมาณที่สามารถบำบัดได้ และไม่สามารถบำบัดได้เต็มความสามารถ
- คุณภาพอากาศ (PM_{2.5} PM₁₀ O₃ VOCs) ในบางบริเวณตรวจวัดเกินกว่าค่ามาตรฐาน
- ขยะมูลฝอย ขยะทะเล และมูลฝอยติดเชื้อ มีปริมาณสูงกว่าความสามารถในการจัดการ

และไม่สามารถกำจัดได้เต็มความสามารถ และมีการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรม

- พื้นที่สีเขียวสาธารณะต่ำกว่าค่าเป้าหมาย
- ทรัพยากรดินบางแห่งมีศักยภาพต่ำ และพบปัญหา อาทิ ดินตื้น ดินเปรี้ยวจัด
- ทรัพยากรน้ำมีความเสี่ยงไม่เพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้น และอ่างเก็บน้ำจูนน้ำได้

ไม่เต็มความสามารถ

- มีสัตว์และพืชที่ถูกคุกคาม มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในพื้นที่
- การเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่บริเวณชายฝั่ง และการท่องเที่ยวส่งผลต่อปัญหา

ทรัพยากรทางทะเล (ป่าชายเลน หญ้าทะเล แหล่งปะการัง) ลดน้อยลง รวมทั้งพบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

- การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หากไม่มีมาตรการบริหารจัดการ
 - อุบัติภัย เรื่องร่องเรียนทางสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานยังไม่มีอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นรูปธรรม
- ๒.๓) ขาดระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

๓) โอกาส (O)

๓.๑) ความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นศูนย์กลางสำคัญ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเอเชีย ผ่านการลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชนในโครงสร้างพื้นฐานระดับสูง และอุตสาหกรรม และเป็นพื้นที่นำร่องการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งส่งเสริมการกำหนดนโยบายและโครงการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๓.๒) ทิศทางการพัฒนาระดับโลก ที่เรียกร้องให้มีการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และกระแสการพัฒนาของประเทศไทยที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการ BCG (Bio - Circular - Green Economy: BCG) โดยการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมเทคโนโลยีที่สะอาด

๓.๓) แนวโน้มการพัฒนาระดับโลกเรื่องการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งเรื่องการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (mitigation) และการปรับตัว (adaptation) ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๔) กระแสเปลี่ยนผ่านของโลกไปสู่โลกดิจิทัล ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ประหยัดพลังงาน และมีอายุการใช้งานนานขึ้น นอกจากนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่จะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) ภัยคุกคาม (T)

๔.๑) โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยสัดส่วนของเยาวชนและวัยแรงงานลดลง ขาดศักยภาพการจัดการและการเฝ้าระวังผลกระทบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และขาดความพร้อมในการปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านนวัตกรรม

๔.๒) โลกมีแนวโน้มพบโรคอุบัติใหม่เพิ่มมากขึ้น อาทิ โรคซาร์ส โรคไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่ 2009 โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือ โควิด-19 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะติดเชื้อ เป็นต้น

๔.๓) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งต่อสุขภาพและทรัพย์สิน และสร้างความเสื่อมโทรมต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากอุบัติเหตุทางธรรมชาติที่รุนแรงและมีความถี่มากขึ้น

๔.๒ การวิเคราะห์โดยใช้ TOWS Matrix

๑) กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เป็นการส่งเสริมโอกาสและพัฒนาจุดแข็ง ได้แก่

- ส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมให้เป็นอัตลักษณ์ และสอดคล้องกับเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม โดยยึดหลักตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

๒) กลยุทธ์เชิงรับ (WT) เป็นการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนร่วมกับอุปสรรค ได้แก่

- สนับสนุน จัดการและฟื้นฟูคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงการใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเดิม เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาและกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) เป็นการใช้จุดแข็งเพื่อรับมือกับอุปสรรค ได้แก่

- ส่งเสริมการปรับปรุง พัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อตกลงที่สนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อุบัติภัย โรคระบาด และสภาวะอากาศสุดขั้ว
- ส่งเสริมความรู้ความเท่าทัน เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่พิเศษ และการเจริญเติบโตของเมือง

๔) กลยุทธ์เชิงปรับปรุงแก้ไข (WO) เป็นการใช้โอกาสลดจุดอ่อน คือ

- พัฒนากลไกการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภายในและนอกพื้นที่ ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ฐานข้อมูล เพื่อวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างขีดความสามารถในการรองรับ
- ส่งเสริมการพัฒนาและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่เศรษฐกิจ BCG เพื่อการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีของชุมชน

๕. แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๕.๑ วิสัยทัศน์

“สร้างสมดุลของการพัฒนากับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

๕.๒ เป้าหมาย

สถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดีขึ้น

๕.๓ วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
๒. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างคุ้มค่าและเป็นธรรมภายใต้

ความสมดุลของระบบนิเวศ

๓. เสริมสร้างวิถีชีวิตและการพัฒนาเมืองและชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนด้วยรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG)

๔. พัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือกลไก ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

๕.๔ เป้าประสงค์

๑. ของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อมได้รับการบำบัดและจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
๒. ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์อย่างมั่นคง สมดุล และเป็นธรรม

๓. เมืองและชุมชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีศักยภาพและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจ

๔. เครื่องมือและกลไกในการรองรับการเปลี่ยนแปลงและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และโครงการ

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสีย

มาตรการ

๑.๑.๑ การปรับปรุง บำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิม เพื่อจัดการน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๒ การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติม

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการของเสีย

มาตรการ

๑.๒.๑ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อที่มีอยู่เดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๒.๒ การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อเพิ่มเติม

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๑.๓.๑ การควบคุมกำกับดูแลการปนเปื้อนสารมลพิษในสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๒ การจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม

๑.๓.๓ การจัดการมลพิษทางอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล

มาตรการ

๒.๑.๑ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๒.๑.๒ การกำกับ ควบคุม และดำเนินการให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

มาตรการ

๒.๒.๑ การอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ และพัฒนาปรับปรุงระบบระบายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค การจัดการระบบนิเวศ และบรรเทาปัญหาน้ำท่วม

๒.๒.๒ การพัฒนาแหล่งน้ำ เครือข่ายระบบน้ำ และระบบการกระจายน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

มาตรการ

๒.๓.๑ การอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า

๒.๓.๒ การอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๒.๓.๓ การจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๓.๑.๑ การส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนในทุกรูปแบบ เพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๓.๑.๒ การจัดการพื้นที่สีเขียวในเมือง

๓.๑.๓ การอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่มีมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๓.๒.๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

๓.๒.๒ การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การส่งเสริมการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

มาตรการ

๓.๓.๑ การสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก และรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๓.๒ การจัดการผลกระทบจากภัยพิบัติ รวมทั้งอุบัติภัย และโรคระบาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างกลไกการดำเนินงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

มาตรการ

๔.๑.๑ การพัฒนากลไกขับเคลื่อนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แบบบูรณาการ

๔.๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต

๔.๑.๓ การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๔.๒.๑ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๒.๒ การพัฒนาและบูรณาการระบบข้อมูลและฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณะ

๔.๒.๓ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสีย และมลพิษ สิ่งแวดล้อม	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะน้ำเสียและขยะ โดยการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม และระบบกำจัดขยะ ได้แก่ ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ ๒. เพิ่มเต็มระบบบำบัดน้ำเสียรวม/ระบบกำจัดขยะทั้งการเตรียมการ (ศึกษา ออกแบบ) และการก่อสร้างระบบการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับปริมาณของเสียที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และส่งเสริมเทคโนโลยี ในการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ ๓. ติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง สารมลพิษ และสิ่งแวดล้อม ที่อาจมีการปนเปื้อนทั้งในแหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาล รวมทั้งมลพิษทางอากาศ ที่มีแหล่งกำเนิดจากในชุมชนและจากโรงงานอุตสาหกรรมทั้งปัญหาฝุ่นละออง PM₁₀ PM_{2.5} O₃ รวมทั้งสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	๑. ร้อยละของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕^{๗๗} ๒. ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔^{๗๘} ๓. ร้อยละของมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๙๐^{๗๙} ๔. ร้อยละของจำนวนครั้งในรอบปี ที่มีค่าคุณภาพอากาศ (PM_{2.5})^{๘๐} เกินมาตรฐาน ต่ำกว่าร้อยละ ๔ ๕. จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านของเสียอันตรายไม่เพิ่มขึ้น ๖. พื้นที่ EEC มีระบบจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม

หมายเหตุ ตัวชี้วัดที่ ๑, ๒, ๕ กำหนดปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีฐาน

ตัวชี้วัดที่ ๑, ๒, ๔, ๕ ใช้แหล่งข้อมูลจาก คพ.

ตัวชี้วัดที่ ๓ ใช้แหล่งข้อมูลจาก อบจ.ระยอง

ตัวชี้วัดที่ ๖ ใช้แหล่งข้อมูลจาก กนอ.

วิธีการดำเนินตัวชี้วัด

^{๗๗} = [ปริมาณน้ำที่ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่บำบัดได้ (ลูกบาศก์เมตร/วัน) / ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (ลูกบาศก์เมตร/วัน)] x ๑๐๐

^{๗๘} = [ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่กำจัดถูกต้องในพื้นที่ (ตัน/วัน) + ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ (ตัน/วัน)] / ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (ตัน/วัน) x ๑๐๐

^{๗๙} = [ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่กำจัดได้ (ตัน/วัน) / ปริมาณมูลฝอยที่รับเข้าระบบ (ตัน/วัน)] x ๑๐๐

^{๘๐} = [จำนวนวันหรือครั้งในรอบปีที่ตรวจวัดค่า PM_{2.5} เกินมาตรฐาน ของแต่ละสถานีตรวจวัดในพื้นที่ / จำนวนวันหรือครั้งในรอบปีที่ตรวจวัดค่า PM_{2.5} ของแต่ละสถานีตรวจวัดในพื้นที่] x ๑๐๐

เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๒

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ ป่าไม้ คูแล้งและ ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน	๑. พื้นฟูทรัพยากรดินที่มีความเสื่อมโทรม โดยมีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดิน ที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่กระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการกำกับ ควบคุม สอดคล้องกับประกาศ กพอ. เรื่องแผนผัง การใช้ประโยชน์ที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒. อนุรักษ์ ป่าไม้ แหล่งน้ำต้นทุนในการกักเก็บน้ำ อย่างต่อเนื่องและเต็มประสิทธิภาพ ทั้งแหล่งน้ำ ตามธรรมชาติและโครงการพัฒนาต่าง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำ ตามธรรมชาติ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่ ๓. อนุรักษ์ ป่าไม้ ปกป้อง ทรัพยากรกรป่าไม้ ทั้งป่าในเมือง ป่าต้นน้ำ และป่าชายเลน รวมทั้ง พันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการคุกคาม/ สูญพันธุ์ ให้ได้รับการอนุรักษ์โดยการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน และมีการดำเนินงานตามแนวทาง ปฏิบัติตามมาตรการภายใต้ร่างพระราชบัญญัติ ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๔. สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง อาทิ ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเล แหล่ง ปะการัง พื้นที่ชายหาด/ชายฝั่ง เพื่อการใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ของชุมชน	๑. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการวางแผน/ แก้ไขปัญหาทรัพยากรดินและ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อย่างน้อย ๕ พื้นที่ ๒. จำนวนโครงการแหล่งน้ำที่ได้รับการ พัฒนา/ฟื้นฟู เพื่อการใช้ ประโยชน์ อย่างน้อย ๕ โครงการ ๓. พื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลน มีปริมาณเพิ่มขึ้น ๔. จำนวนเครื่องมือ/กลไก/แนวทาง การบริหารจัดการความหลากหลาย ทางชีวภาพในพื้นที่ อย่างน้อย ๒ เครื่องมือ/กลไก/แนวทาง ๕. ร้อยละของแหล่งน้ำทะเลที่อยู่ใน เกณฑ์ดี ไม่ลดลง^{๔๑}

หมายเหตุ	ตัวชี้วัดที่ ๑	พื้นที่ ครอบคลุม เมือง/จังหวัด/ชุมชน
	ตัวชี้วัดที่ ๓	พื้นที่ป่าไม้ กำหนดปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีฐาน พื้นที่ป่าชายเลน กำหนดปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีฐาน
	ตัวชี้วัดที่ ๕	กำหนดปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีฐาน
	ตัวชี้วัดที่ ๑, ๔	ใช้แหล่งข้อมูลจากการรายงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ตัวชี้วัดที่ ๒	ใช้แหล่งข้อมูลจาก สททช.
	ตัวชี้วัดที่ ๓	ใช้แหล่งข้อมูลจาก ปม. (ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้) และ ทช. (ข้อมูลพื้นที่ป่าชายเลน)
	ตัวชี้วัดที่ ๕	ใช้แหล่งข้อมูลจาก คพ.

วิธีการดำเนินตัวชี้วัด

^{๔๑} = [จำนวนจุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเลในพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป / จำนวนจุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเลในพื้นที่ทั้งหมด] x ๑๐๐

เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๓

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริม การดำรงชีวิต และดำเนินธุรกิจ อย่างยั่งยืน	๑. พัฒนาเมืองและชุมชนตามศักยภาพของพื้นที่ ควบคู่กับการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้งสร้างบริบทของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในฐานะเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ๒. จัดหาพื้นที่สีเขียว ที่รวมถึงพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ในพื้นที่เมืองและชุมชนที่ประชาชนสามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งกำกับดูแล การใช้ประโยชน์ในพื้นที่และบริเวณโดยรอบ แหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม พื้นที่เมืองเก่า และย่านชุมชนเก่า ตามกฎ ระเบียบ แนวทาง และมาตรการที่เกี่ยวข้อง ๓. มีการดำเนินธุรกิจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด BCG Model และแนวคิดความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ๔. บรรเทาและปรับตัวต่อเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบจากภัยพิบัติ อุบัติภัย และโรคระบาด โดยกำหนดมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้ง การตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบและการปรับเปลี่ยน สู่วิถีวิถีใหม่	๑. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดการ เพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย ๑๐ พื้นที่ ๒. เมืองที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน อย่างน้อย ร้อยละ ๕๐^{๘๒} ๓. ภาคส่วนที่นำแนวคิดที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมมาใช้ในการดำเนินงาน ธุรกิจ อย่างน้อย ๔ ภาคส่วน ๔. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๒๐^{๘๓}

หมายเหตุ	ตัวชี้วัดที่ ๑	พื้นที่ ครอบคลุม เมือง/จังหวัด/ชุมชน
	ตัวชี้วัดที่ ๔	กำหนดปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีฐาน
	ตัวชี้วัดที่ ๑, ๓	ใช้แหล่งข้อมูลจากการรายงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ตัวชี้วัดที่ ๒	ใช้แหล่งข้อมูลจาก สผ.
	ตัวชี้วัดที่ ๔	ใช้แหล่งข้อมูลจาก อบก.

วิธีการดำเนินตัวชี้วัด

^{๘๒} = [จำนวนเมืองในพื้นที่ที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน / จำนวนเมืองในพื้นที่ที่รายงานข้อมูลพื้นที่สีเขียวสาธารณะ] x ๑๐๐

^{๘๓} = [ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ.๒๕๖๒ (MtCO₂) - ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ.๒๕๗๐ (MtCO₂)] / ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ.๒๕๖๒ (MtCO₂) x ๑๐๐

(ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก คำนวณจากผลรวมของปริมาณก๊าซเรือนกระจก (รวมการดูดกลับ) ในสาขาพลังงาน สาขา การขนส่ง สาขาการจัดการของเสีย สาขากระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ (IPPU) สาขาภาคเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ ที่ดิน (AFOLU) โดยคำนวณแบบ BASIC+ ซึ่งพัฒนาโดย อบก.)

เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๔

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งแก่ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลง และ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมอย่าง มีประสิทธิภาพ	๑. มีกลไกการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วม ของภาคส่วนต่าง ๆ เสริมสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพชีวิต รวมทั้งมีการส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ๒. มีการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี นวัตกรรม ฐานข้อมูลและระบบฐานข้อมูล ที่เหมาะสม เชื่อถือได้ สามารถติดตามและ เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล	๑. ภาคส่วน/เครือข่ายที่มีกลไก การดำเนินงานและ/หรือการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย ๕ ภาคส่วน/เครือข่าย ๒. จำนวนเครื่องมือ/เทคโนโลยี/ นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อย่างน้อย ๕ กลไก

หมายเหตุ ตัวชี้วัดที่ ๑, ๒ ใช้แหล่งข้อมูลจากการรายงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการวิเคราะห์สถานการณ์และแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐											
สถานการณ์	- คุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม น้ำบาดาลบางแห่งปนเปื้อน - ความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบไม่เต็มความสามารถ - ขยะมูลฝอยกำจัดไม่ถูกต้อง ๔๘๖ ตันต่อวัน - สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เปิดดำเนินการ ๓๒ แห่ง แต่กำจัดถูกต้อง ๑๖ แห่ง - ปริมาณขยะมูลฝอยและขยะมูลฝอยติดเชื้อ กากของเสียอุตสาหกรรม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น - ก๊าซ O ₃ PM ₁₀ และ PM _{2.5} VOCs เกินค่ามาตรฐาน			- น้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำบาดาล ใช้ได้ไม่เต็มศักยภาพ และคาดการณ์ว่า ความต้องการใช้น้ำจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น - พื้นที่ป่าไม้ยังไม่บรรลุเกณฑ์ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - มีชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่ถูกคุกคาม - แนวปะการังและแหล่งหญ้าทะเลส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ แต่ส่วนที่มีสภาพเสียหาย มีสาเหตุมาจากการท่องเที่ยว และการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนแปลงไป			- การใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้ม เปลี่ยนแปลงจากพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่ชุมชน เกิดความแออัด ปัญหาภูมิทัศน์เสื่อมโทรม - พื้นที่สีเขียวสาธารณะ ยังมีปริมาณต่ำกว่าค่าเป้าหมาย - มีแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์ - ประเทศไทยมีแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (BCG Model)			- กระบวนการมีส่วนร่วมยังคงมีปัญหาลุอุปสรรคในการดำเนินการ - โลกมีเทคโนโลยีดิจิทัลและการสร้างนวัตกรรมใหม่ - พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาก โดยเฉพาะกิจกรรมภาคการขนส่ง และกิจกรรมภาคพลังงาน และคาดการณ์ว่าจะปล่อยเพิ่มขึ้นในอนาคต - โลกมีแนวโน้มพบอุบัติภัยและโรคอุบัติใหม่เพิ่มมากขึ้น	
วิสัยทัศน์	สร้างสมดุลของการพัฒนากับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน										
เป้าหมาย	สถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดีขึ้น										
วัตถุประสงค์	๑. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่			๒. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างคุ้มค่าและเป็นธรรมภายใต้ความสมดุลของระบบนิเวศ			๓. เสริมสร้างวิถีชีวิตและการพัฒนาเมืองและชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนด้วยรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG)			๔. พัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือกลไก ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	
เป้าประสงค์	๑. ของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อมได้รับการบำบัดและจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน			๒. ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์อย่างมั่นคง สมดุลและเป็นธรรม			๓. เมืองและชุมชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีศักยภาพและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเสริมสร้างความยั่งยืนบนการดำเนินธุรกิจ			๔. เครื่องมือและกลไกในการรองรับการเปลี่ยนแปลงและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ	
ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม			ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน			ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน			ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่รองรับการเปลี่ยนแปลง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	
กลยุทธ์	๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสีย	๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการของเสีย	๑.๓ การติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อม	๒.๑ การจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล	๒.๒ การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	๒.๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๓.๒ การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๓.๓ การส่งเสริมการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ	๔.๑ การสร้างกลไกการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม	๔.๒ การพัฒนาเครื่องมือเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มาตรการ	๑.๑.๑ การปรับปรุงบำรุงรักษาบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิม เพื่อจัดการน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑.๑.๒ การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติม	๑.๒.๑ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและขยะติดเชื้อที่มีอยู่เดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๑.๒.๒ การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยและขยะติดเชื้อเพิ่มเติม	๑.๓.๑ การควบคุมกำกับดูแลการปนเปื้อนสารมลพิษในสิ่งแวดล้อม ๑.๓.๒ การจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม ๑.๓.๓ การจัดการมลพิษทางอากาศ	๒.๑.๑ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน ๒.๑.๒ การกำกับ ควบคุมและดำเนินการให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒.๒.๑ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งน้ำ และพัฒนาปรับปรุงระบบระบายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การจัดการระบบนิเวศและบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ๒.๒.๒ การพัฒนาแหล่งน้ำ เครือข่ายระบบน้ำ และระบบการกระจายน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำ	๒.๓.๑ การอนุรักษ์ ปกกัน และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ๒.๓.๒ การอนุรักษ์ ปกกัน และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒.๓.๓ การจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	๓.๑.๑ การส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนในทุกรูปแบบเพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และคุณภาพสิ่งแวดล้อม ๓.๑.๒ การจัดการพื้นที่สีเขียวในเมือง ๓.๑.๓ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน	๓.๒.๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy) ๓.๒.๒ การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๓.๓.๑ การสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกและการรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓.๓.๒ การจัดการผลกระทบจากภัยพิบัติ รวมทั้งอุบัติภัย และโรคระบาด	๔.๑.๑ การพัฒนากลไกขับเคลื่อนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แบบบูรณาการ ๔.๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่าความสำคัญ และผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต ๔.๑.๓ การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔.๒.๑ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔.๒.๒ การพัฒนาและบูรณาการระบบข้อมูลและฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณะ ๔.๒.๓ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์	๑. โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง (พื้นที่จัดการน้ำเสียเทศบาลนครระยอง) ๒. โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมอำเภอลวกแดง (พื้นที่จัดการน้ำเสียตำบลลวกแดง) ๓. โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลเมืองมาบตาพุด ๔. โครงการควบคุมการปล่อย VOCs ในพื้นที่อุตสาหกรรม เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อม - การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม ๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ศูนย์อำเภอกลาง ๖. โครงการก่อสร้างกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา ๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เขตบริการสุขภาพที่ ๖ ๘. โครงการติดตามและเผยแพร่ระบบรายงานเส้นทางขนย้ายกากของเสียอันตรายโดยระบบอัตโนมัติต่อสาธารณชน - ระบบติดตามการเคลื่อนย้ายกากของเสียของโรงงานอุตสาหกรรมแบบ Real time ในนิคมอุตสาหกรรม			๑. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแก้มลิงคลองบางไผ่ ๒. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูฟู่อ่างเก็บน้ำศูนย์การฝึก สอ.ร.ผ. (หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง ชลบุรี) ๓. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองปรังพร้อมระบบกระจายน้ำ ๔. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ เกาะเสม็ดสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕. (ร่าง) โครงการจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญทางความหลากหลายทางชีวภาพ: การประเมินศักยภาพพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ๖. โครงการพัฒนาพื้นที่เตรียมการป่านันทนาการ ในเขตป่าสวนแห่งชาติป่าแควระบบและป่าสียัด ๗. โครงการกิจกรรมอนุรักษ์ ฟื้นฟู ระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วม			๑. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบชายหาดบ้านอำเภอ จังหวัดชลบุรี ๒. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบเขาสามมุข จังหวัดชลบุรี ๓. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบสวนสาธารณะชุมชนเขาชีจรรย์ ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ๔. โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านฉาง ระยะที่ ๓ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ๕. โครงการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน เพื่อเป้าหมายการฟื้นฟูและยกระดับเศรษฐกิจและสังคม (CSR-DIW to Covid-19 Relief) ๖. โครงการขับเคลื่อนสู่ Net Zero EEC เพื่อสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (แผนงานบูรณาการ) ๗. โครงการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน - โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ๘. โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถต่อการปรับตัวด้านสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			๑. โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพื้นที่เชื่อมต่อ ๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัยช้างป่า ๓. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดสำหรับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อลดการใช้น้ำ และการจัดการมลพิษน้ำของสถานประกอบการ	

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์

- คุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และคุณภาพน้ำบาดาลบางแห่งปนเปื้อนโลหะหนักที่เป็นอันตราย รวมทั้งความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบไม่เพียงพอ
- ขยะมูลฝอยกำจัดไม่ถูกต้อง จำนวน ๔๘๖ ตันต่อวัน ซึ่งในพื้นที่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเปิดดำเนินการ ๓๒ แห่ง จาก ๗๑ แห่ง ในพื้นที่เป็นสถานที่ที่กำจัดได้ถูกต้องเพียง ๑๖ แห่ง รวมทั้งแนวโน้มของขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อ และกากของเสียอุตสาหกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- ก๊าซโอโซน PM_{10} และ $PM_{2.5}$ พบคุณภาพอากาศเกินค่ามาตรฐาน และ VOCs ในบางบริเวณพบเกินค่ามาตรฐาน ซึ่งในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง มีการใช้ค่าอัตราการระบายมลพิษตามหลักการ ๘๐/๒๐ เพื่อแก้ไขปัญหา VOCs ส่วนการตรวจสอบมลพิษทางเสียงโดยภาพรวม พบว่ามีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือ โควิด-19 (COVID-19) ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะติดเชื้อ เป็นต้น

เป้าหมาย

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะน้ำเสียและขยะ โดยการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม และระบบกำจัดขยะ ได้แก่ ขยะมูลฝอยชุมชน ขยะอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ
๒. เพิ่มเต็มระบบบำบัดน้ำเสียรวม/ระบบกำจัดขยะ ทั้งการเตรียมการ (ศึกษา ออกแบบ) และการก่อสร้างระบบการจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับปริมาณของเสียที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และส่งเสริมเทคโนโลยีในการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
๓. ติดตามตรวจสอบ ฝ่าละอองธุลีพระบาท สารมลพิษและสิ่งแวดล้อม ที่อาจมีการปนเปื้อนทั้งในแหล่งน้ำผิวดิน และน้ำบาดาล รวมทั้งมลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดจากในชุมชนและจากโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งปัญหาฝุ่นละออง PM_{10} $PM_{2.5}$ O_3 สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยดำเนินงานร่วมกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
๒. ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔
๓. ร้อยละของมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๙๐
๔. ร้อยละของจำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศ ($PM_{2.5}$) เกินมาตรฐาน ต่ำกว่าร้อยละ ๔
๕. จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านของเสียอันตรายไม่เพิ่มขึ้น
๖. พื้นที่ EEC มีระบบจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสีย

มาตรการ

- ๑.๑.๑ การปรับปรุง บำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิม เพื่อจัดการน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๑.๒ การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติม

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการของเสีย

มาตรการ

๑.๒.๑ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อที่มีอยู่เดิม ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

- ๑.๒.๒ การศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อเพิ่มเติม

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- ๑.๓.๑ การควบคุมกำกับดูแลการปนเปื้อนสารมลพิษในสิ่งแวดล้อม
- ๑.๓.๒ การจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม
- ๑.๓.๓ การจัดการมลพิษทางอากาศ

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม

๑. โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง (พื้นที่จัดการน้ำเสียเทศบาลนครระยอง) ดำเนินการโดย กรมควบคุมมลพิษ/องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
 ๒. โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมอำเภอปลวกแดง (พื้นที่จัดการน้ำเสียตำบลปลวกแดง) ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
 ๓. โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลเมืองมาบตาพุด ดำเนินการโดยกรมควบคุมมลพิษ/เทศบาลเมืองมาบตาพุด
 ๔. โครงการควบคุมการปล่อย VOCs ในพื้นที่อุตสาหกรรม เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม - การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม ดำเนินการโดยกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 ๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ศูนย์อำเภอกาหลง ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
 ๖. โครงการก่อสร้างกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา ดำเนินการโดยเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
 ๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เขตบริการสุขภาพที่ ๖ ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
 ๘. โครงการติดตามและเผยแพร่ระบบรายงานเส้นทางการขนย้ายกากของเสียอันตราย โดยระบบอัตโนมัติต่อสาธารณชน - ระบบติดตามการเคลื่อนย้ายกากของเสียของโรงงานอุตสาหกรรม แบบ Real time ในนิคมอุตสาหกรรม ดำเนินการโดยกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๕๗๙.๒๕๐ ล้านบาท
(ทั้งนี้ บางโครงการไม่ได้ระบุวงเงินงบประมาณ)

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑	โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง (พื้นที่จัดการน้ำเสียเทศบาลนครระยอง)	ระยอง	วงเงินงบประมาณรอบตามการศึกษาออกแบบ						คพ./อบจ.ระยอง
๒	โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมอำเภอปลวกแดง (พื้นที่จัดการน้ำเสียตำบลปลวกแดง)	ระยอง		๓๕๐.๐๐๐				๓๕๐.๐๐๐	อบจ.ระยอง
๓	โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ ทม.มาบตาพุด	ระยอง		๒๐.๐๐๐				๒๐.๐๐๐	คพ./ ทม.มาบตาพุด
๔	โครงการควบคุมการปล่อย VOCs ในพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อม - การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม	ระยอง	งบประมาณของ กนอ.						กนอ.
๕	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ศูนย์อำเภอกาบัง	ระยอง		๒๓๐.๕๐๐				๒๓๐.๕๐๐	อบจ.ระยอง
๖	โครงการก่อสร้างกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสานเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา		๖๗๐.๐๐๐				๖๗๐.๐๐๐	ทม.ฉะเชิงเทรา
๗	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเขตบริการสุขภาพที่ ๖	ระยอง	๑๕.๒๗๐	๑๗๔.๓๐๐	๕๘.๑๘๐			๒๔๗.๗๕๐	อบจ.ระยอง
๘	โครงการติดตามและเผยแพร่ระบบรายงานเส้นทางการขนย้ายกากของเสียอันตรายโดยระบบอัตโนมัติต่อสาธารณชน - ระบบติดตามการเคลื่อนย้ายกากของเสียของโรงงานอุตสาหกรรมแบบ Real time ในนิคมอุตสาหกรรม	ชลบุรี ระยอง	๖๑.๐๐๐					๖๑.๐๐๐	กนอ.
รวม								๑,๕๗๙.๒๕๐	

โครงการสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อม)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน	
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐			
กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสีย										
๑	โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง บำรุงรักษา เปลี่ยนอุปกรณ์เครื่องจักร รวมทั้งระบบ โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ จังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๓.๘๓๑					๓.๘๓๑	อบจ.ชลบุรี	
๒	โครงการบริหารจัดการโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำจังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๓.๔๗๐					๓.๔๗๐	อบจ.ชลบุรี	
๓	โครงการศึกษาความเหมาะสมการพัฒนาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียของโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ จังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๕.๐๐๐					๕.๐๐๐	อบจ.ชลบุรี	
๔	โครงการก่อสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม น้ำเสียเดิม	ระยอง		รอผลการศึกษาโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสีย						คพ/ ทนม.บาตาพุด
๕	โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารแห่งใหม่เพิ่มเติม	ระยอง		รอผลการศึกษาโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสีย						คพ/ ทนม.บาตาพุด
๖	โครงการศึกษาออกแบบและก่อสร้างระบบรวบรวม และบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง	ระยอง		รอผลการศึกษาโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสีย						คพ/ ทนม.บาตาพุด
กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการของเสีย										
๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๐.๔๓๐	๐.๔๓๐	๐.๔๓๐	๐.๔๓๐	๐.๔๓๐	๒.๑๕๐	คพ.	
๘	โครงการจ้างกำจัดขยะมูลฝอยบนพื้นที่เกาะล้าน	ชลบุรี	๖๔.๑๒๕	๖๔.๑๒๕	๖๔.๑๒๕	๖๔.๑๒๕	๖๔.๑๒๕	๓๒๐.๖๒๕	เมืองพัทยา	
๙	จ้างเหมาเก็บขน ขนถ่าย และกำจัดมูลฝอยชุมชน เมืองพัทยา	ชลบุรี	๒๕๙.๖๔๓	๒๕๙.๖๔๓	๒๕๙.๖๔๓	๒๕๙.๖๔๓	๒๕๙.๖๔๓	๑,๒๙๘.๒๑๕	เมืองพัทยา	
๑๐	จ้างเหมาบริการคัดแยกขยะมูลฝอยและฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	ฉะเชิงเทรา	๑๕.๘๙๐	๑๗.๒๒๐	๑๘.๕๒๕	๑๙.๘๓๐	๒๑.๑๓๕	๙๒.๖๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา	
๑๑	โครงการกำจัดขยะอันตราย	ฉะเชิงเทรา	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา	
๑๒	โครงการบริหารจัดการขยะอันตรายชุมชนจังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๐.๖๗๒					๐.๖๗๒	อบจ.ชลบุรี	
๑๓	โครงการค่าจ้างเหมาในการควบคุมการ ดำเนินงานศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย	ชลบุรี	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๑๐.๐๐๐	เมืองพัทยา	

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑๔	จ้างเหมาค่างานก่อสร้างตามโครงการมอบหมาย เอกชนดำเนินการแปรรูปเชื้อเพลิงขยะให้เป็นพลังงาน ไฟฟ้า และตามโครงการมอบหมายให้เอกชนบริหาร จัดการขยะมูลฝอยภายในศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม แบบครบวงจร โซนที่ ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	๙.๘๕๐	๙.๘๕๐	๓.๓๗๐	๓.๓๗๐	๓.๓๖๐	๒๙.๘๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อม									
๑๕	โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิฤตติและการจัดการ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก	ระยอง ฉะเชิงเทรา	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	๔.๕๕๐	คพ.
๑๖	โครงการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหาคุณภาพ น้ำผิวดิน	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๐.๔๔๐	๐.๔๔๐	๐.๔๔๐	๐.๔๔๐	๐.๔๔๐	๒.๒๐๐	คพ.
๑๗	โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบาดาลในพื้นที่ทิ้งขยะ	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๒.๕๘๕	๑๕.๓๐๔	๑๕.๓๐๔	๑๕.๓๐๔	๑๕.๓๐๔	๖๓.๘๐๑	ทป.
๑๘	โครงการฝึกอบรมการบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและ สถานประกอบการ	ชลบุรี	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๕๐๐	อพท.
๑๙	โครงการจัดการมลพิษทางอากาศ ในพื้นที่เขตควบคุม มลพิษมาตาปุด และบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง	ระยอง	๐.๗๔๕					๐.๗๔๕	คพ.
๒๐	โครงการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพ อากาศ	ทั่วประเทศ							คพ.
๒๑	โครงการค่าจ้างเหมาตรวจวัดติดตามคุณภาพอากาศ	ชลบุรี	๑.๒๑๑	๑.๒๑๑	๑.๒๑๑	๑.๒๑๑	๑.๒๑๑	๖.๐๕๕	เมืองพัทยา
๒๒	โครงการดำเนินการสนับสนุนการจัดประชุม คณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการ ดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๑๐๐	ทสจ.ชลบุรี
๒๓	ทดสอบสภาพดิน น้ำ อากาศ และคุณภาพปุย (สารปรับปรุงดิน) ภายในศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม แบบครบวงจร โซนที่ ๑ อบจ.ฉช และคุณภาพน้ำดิบ ในการผลิตน้ำประปาในจังหวัดฉะเชิงเทรา และคลอง ถ่ายโอนภารกิจ	ฉะเชิงเทรา	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
รวม								๑,๘๔๗.๓๑๔	

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ ป่าไม้ คุณแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

สถานการณ์

- ร้อยละ ๒๑ ของพื้นที่เขตเกษตรกรรม เป็นเกษตรกรรมศักยภาพต่ำ และมีปัญหาคุณภาพดินเสื่อมโทรม
- การใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ทั้งนี้ พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการกำกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒
- น้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำและน้ำบาดาล คาดการณ์ว่าความต้องการใช้น้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อรับมือกับปัญหาการขาดแคลนน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติมีแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ เครือข่ายระบบน้ำ และการกระจายน้ำ
- พื้นที่ป่าไม้ยังไม่บรรลุเกณฑ์ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งในพื้นที่มีชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่ถูกคุกคาม ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ที่เป็นมาตรการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพ
- ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนมีบางพื้นที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งแนวปะการังและแหล่งหญ้าทะเลส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่มีสภาพเสียหายมีสาเหตุจากการท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพน้ำทะเลที่เสื่อมโทรม นอกจากนี้ยังพบปัญหาพื้นที่กัดเซาะชายฝั่ง

เป้าหมาย

๑. พื้นที่ทรัพยากรดินที่มีความเสื่อมโทรม โดยมีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่กระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการกำกับควบคุมสอดคล้องกับ ประกาศ กพอ. เรื่องแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. อนุรักษ์ ป่าไม้ แหล่งน้ำต้นทุนในการกักเก็บน้ำอย่างต่อเนื่องและเต็มประสิทธิภาพ ทั้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติและโครงการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำตามธรรมชาติ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่
๓. อนุรักษ์ ป่าไม้ ปกป้อง ทรัพยากรกรป่าไม้ ทั้งป่าในเมือง ป่าต้นน้ำ และป่าชายเลน รวมทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการคุกคาม/สูญพันธุ์ ให้ได้รับการอนุรักษ์โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติตามมาตรการภายใต้ร่างพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.
๔. สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเล แหล่งปะการัง พื้นที่ชายหาด/ชายฝั่ง เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการวางแผนแก้ไขปัญหาระบบการดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน อย่างน้อย ๕ พื้นที่
๒. จำนวนโครงการแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา/ฟื้นฟู เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างน้อย ๕ โครงการ
๓. พื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลนมีปริมาณเพิ่มขึ้น
๔. จำนวนเครื่องมือ/กลไก/แนวทางการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ อย่างน้อย ๒ เครื่องมือ/กลไก/แนวทาง
๕. ร้อยละแหล่งน้ำทะเลที่อยู่ในเกณฑ์ดี ไม่ลดลง

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มาตรการ

๒.๑.๑ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินตามศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๒.๑.๒ การกำกับ ควบคุม และดำเนินการให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

มาตรการ

๒.๒.๑ การอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ และพัฒนาปรับปรุงระบบระบายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค การจัดการระบบนิเวศ และบรรเทาปัญหาน้ำท่วม

๒.๒.๒ การพัฒนาแหล่งน้ำ เครือข่ายระบบน้ำ และระบบการกระจายน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

มาตรการ

๒.๓.๑ การอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า

๒.๓.๒ การอนุรักษ์ ป้องกัน และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๒.๓.๓ การจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแก้มลิงคลองบางไผ่ ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ

๒. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำศูนย์การฝึก สอ.รฝ. (หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยาน และรักษาฝั่ง ชลบุรี) ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ

๓. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองปริงพร้อมระบบกระจายน้ำ ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ

๔. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ เกาะเสม็ดสารสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ

๕. โครงการจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญทางความหลากหลายทางชีวภาพ: การประเมินศักยภาพพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ดำเนินการโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. โครงการพัฒนาพื้นที่เตรียมการป่านันทนาการในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแควระบบ และป่าสียัด ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา

๗. โครงการกิจกรรมอนุรักษ์ พื้นฟู ระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วม ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา

วงเงินรวมทั้งสิ้น ๓๘๑.๔๑๖ ล้านบาท

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแก้มลิงคลองบางไผ่	ชลบุรี	๔๕.๒๒๙					๔๕.๒๒๙	ทน.
๒	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำศูนย์การฝึก สอ.รฝ. (หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง ชลบุรี)	ชลบุรี	๔๔.๓๒๕					๔๔.๓๒๕	ทน.
๓	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองปริงพร้อมระบบ กระจายน้ำ	ชลบุรี		๑๕๐.๐๐๐				๑๕๐.๐๐๐	ทน.
๔	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ เกาะเสม็ดสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ชลบุรี		๕๐.๐๐๐				๕๐.๐๐๐	ทน.
๕	โครงการจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญทางความ หลากหลายทางชีวภาพ: การประเมินศักยภาพพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน	๑๐ พื้นที่นำร่อง		๘.๐๐๐				๘.๐๐๐	สผ.
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่เตรียมการป่านันทนาการ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแควระบมและป่าสียัด	ฉะเชิงเทรา		๗๑.๔๖๕				๗๑.๔๖๕	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๗	โครงการกิจกรรมอนุรักษ์ พื้นฟู ระบบนิเวศทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วม	ฉะเชิงเทรา	๑๒.๓๙๗					๑๒.๓๙๗	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
รวม								๓๘๑.๔๑๖	

โครงการสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล									
๑	โครงการวางแผนจัดทำผังเมืองรวมชุมชนบางน้ำเปรี้ยว	ฉะเชิงเทรา							ยผ.ฉะเชิงเทรา
๒	โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านธรณีวิทยา และทรัพยากรธรณี	ชลบุรี ระยอง	๗.๐๒๖					๗.๐๒๖	ทธ.
๓	โครงการเกษตรอินทรีย์	ระยอง	๐.๐๕๐	๐.๐๕๐	๐.๐๕๐	๐.๐๕๐	๐.๐๕๐	๐.๒๕๐	กษจ.ระยอง
๔	โครงการส่งเสริมการอารักขาพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ระยอง	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๗๕๐	กษจ.ระยอง
๕	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน และการให้บริการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ระยอง	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๔๐๐	กษจ.ระยอง
๖	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานศูนย์จัดการดิน ปุ๋ยชุมชนและถ่ายทอด เทคโนโลยีการจัดการดินและปุ๋ย	ระยอง	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๔๐๐	กษจ.ระยอง
๗	โครงการปรับปรุงแผนที่ ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหา ที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กิจกรรมแก้ไขปัญหาดิน ในพื้นที่อนุรักษ์	อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า						๑.๗๓๓	อส.
๘	โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกินคณะกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด)	ชลบุรี	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕	๐.๓๒๕	ทสจ.ชลบุรี
๙	โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน (คทช.)	ฉะเชิงเทรา	๐.๔๑๐	๐.๔๑๐	๐.๔๑๐	๐.๔๑๐	๐.๔๑๐	๒.๐๕๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน									
๑๐	โครงการคลองสวย น้ำใส	ฉะเชิงเทรา	๕.๐๐๐	๕.๐๐๐	๕.๐๐๐	๕.๐๐๐	๕.๐๐๐	๒๕.๐๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๑๑	โครงการขุดลอก บำรุงรักษา กำจัดผักตบชวา และวัชพืช (โครงการถ่ายโอนให้ อบจ.)	ฉะเชิงเทรา	๒๐.๕๐๐	๒๐.๕๐๐	๒๐.๕๐๐	๒๐.๕๐๐	๒๐.๕๐๐	๑๐๒.๕๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๑๒	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองบางเล่า ชวดวังขอน- โปร่งแรด (ช่วง ๒)	ฉะเชิงเทรา			๑๐.๐๐๐			๑๐.๐๐๐	ทน.
๑๓	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองบริเวณสนามกีฬา เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา	ระยอง			๑๐.๐๐๐			๑๐.๐๐๐	ทน.
๑๔	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูลำห้วยตาเกล้า	ชลบุรี			๑๐.๐๐๐			๑๐.๐๐๐	ทน.
๑๕	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองบางกระพูน	ระยอง				๑๕.๐๐๐		๑๕.๐๐๐	ทน.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑๖	โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์	ระยอง			๒๐.๐๐๐			๒๐.๐๐๐	ทท.
๑๗	พัฒนาเครือข่ายน้ำอ่างเก็บน้ำประแสร์-อ่างเก็บน้ำ หนองค้อ-อ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี	ชลบุรี		๙,๕๐๐,๐๐๐				๙,๕๐๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๑๘	พัฒนาระบบสูบน้ำกลับคลองสะพาน-อ่างเก็บน้ำประแสร์ เส้นทางที่ ๒ จ.ระยอง	ระยอง	๗๕๐.๐๐๐					๗๕๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๑๙	ปรับปรุงขยาย กปภ. สาขาชลบุรี-พนัสนิคม-พานทอง- ท่าบุญมี ระยะที่ ๒ จ.ชลบุรี	ชลบุรี		๒,๑๒๖.๐๐๐				๒,๑๒๖.๐๐๐	กปภ./สททช.
๒๐	ปรับปรุงขยาย กปภ. สาขาพญา-แหลมฉะ-ศรีราชา จ.ชลบุรี	ชลบุรี		๑,๘๔๙.๐๐๐				๑,๘๔๙.๐๐๐	กปภ./สททช.
๒๑	พัฒนาเครือข่ายน้ำคลองโพล้-อ่างประแสร์ จ.ระยอง	ระยอง				๑๕๐.๐๐๐		๑๕๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๒๒	พัฒนาเครือข่ายน้ำคลองวังโตนด-อ่างประแสร์ เส้นทางที่ ๒ จ.ระยอง	ระยอง				๕,๐๙๒.๔๖๐		๕,๐๙๒.๔๖๐	ชล./สททช.
๒๓	พัฒนาอุโมงค์ส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง- อ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา					๕,๘๑๐.๐๐๐	๕,๘๑๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๒๔	พัฒนาระบบสูบน้ำกลับอ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา					๓๔๐.๑๗๐		๓๔๐.๑๗๐	ชล./สททช.
๒๕	โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านหนองกระทิง จ.ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา		๕๕๐.๐๐๐				๕๕๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๒๖	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองกะพง จ.ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา		๗๗๐.๐๐๐				๗๗๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๒๗	ชุดลอกคลองใน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา พระองค์ไชยานุชิต จ. ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา		๓๕๐.๐๐๐				๓๕๐.๐๐๐	ชล./สททช.
๒๘	แก้มลิง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง +ก่อสร้าง ปตร. บ้านวังชัน จ.ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา			๒,๗๔๖.๐๐๐			๒,๗๔๖.๐๐๐	ชล./สททช.
๒๙	โครงการอ่างเก็บน้ำเขาจอมแห-เขาน้ำยอ จ.ระยอง	ระยอง			๓๗๐.๐๐๐			๓๗๐.๐๐๐	ชล./สททช.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๓๐	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองน้ำเขียว จ.ระยอง	ระยอง			๖๐๐.๐๐๐			๖๐๐.๐๐๐	ชล./สทช.
๓๑	พัฒนาระบบสูบน้ำกลับอ่างคลองหลวงฯ (ผืนน้ำคลอง หนองสรวง-อ่างฯ คลองหลวง	ชลบุรี			๑,๙๖๒.๐๐๐			๑,๙๖๒.๐๐๐	กปภ./สทช.
๓๒	โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการกำกับดูแล การประกอบกิจการน้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติ น้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๖๐	ชลบุรี	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๕.๐๐๐	ทสจ.ชลบุรี
๓๓	การปรับปรุงระบบระบายน้ำภายนอก ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการพัฒนาศูนย์ อุตสาหกรรมและเมืองการบินภาคตะวันออก	ระยอง							ยผ.ระยอง
๓๔	โครงการระบบติดตามเฝ้าระวัง ระดับน้ำบาดาล และคุณภาพน้ำบาดาลทั่วประเทศ	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๑.๗๒๘	๑.๗๒๘	๑.๗๒๘	๕๙.๗๘๔	๑.๗๑๒	๖๖.๖๘๐	ทป.
๓๕	โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากร น้ำบาดาล	ระยอง	๑๘.๙๐๐	๐.๒๐๕	๗.๘๐๗	๐.๑๒๗		๒๗.๐๓๙	ทป.
๓๖	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล เพื่อการเกษตร	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๑๐.๖๗๔	๑๕๙.๓๓๖	๑๖๑.๒๘๓	๑๖๑.๒๘๓	๑๖๑.๒๘๓	๖๕๓.๘๕๙	ทป.
๓๗	โครงการพัฒนาน้ำบาดาล เพื่อความมั่นคงระดับชุมชน	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๑๔.๕๕๑	๑๓๐.๒๗๕	๑๓๐.๒๗๕	๑๓๐.๒๗๕	๑๓๐.๒๗๕	๕๓๕.๖๕๑	ทป.
๓๘	โครงการจ้างสำรวจและออกแบบระบบผลิตน้ำสะอาด	ฉะเชิงเทรา	๕.๐๐๐					๕.๐๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน									
๓๙	โครงการจัดทำกฎหมายลำดับรองภายใต้ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ...		๑.๕๐๐					๑.๕๐๐	สผ.
๔๐	(ร่าง) โครงการจัดทำและปรับปรุงสถานภาพชนิดพันธุ์ ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย				๓.๐๐๐			๓.๐๐๐	สผ.
๔๑	โครงการควบคุมประชากรลิงและตรวจสอบสุขภาพลิงใน พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	๒.๑๔๗	๒.๑๔๗	๒.๑๔๗	๒.๑๔๗	๒.๑๔๗	๑๐.๗๓๕	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๔๒	โครงการบูรณาการปฏิบัติงานป้องกันภัย และแก้ไขปัญหาช้างป่า	ฉะเชิงเทรา	๒๘.๘๕๙	๒๘.๘๕๙	๒๘.๘๕๙	๒๘.๘๕๙	๒๘.๘๕๙	๑๔๔.๒๙๕	ทสจ.ฉะเชิงเทรา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๔๓	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จังหวัดฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา		๑.๕๖๐				๑.๕๖๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๔๔	โครงการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ	อุทยานแห่งชาติ		๑๖.๕๔๘	๒.๓๙๗	๒.๓๙๗	๒.๓๙๗	๒๓.๗๓๙	อส.
๔๕	โครงการปลูกเสริมเพิ่มป่าบกและพลิกฟื้นป่าชายเลน	ระยอง		๒.๕๐๐	๒.๕๐๐	๒.๕๐๐	๒.๕๐๐	๑๐.๐๐๐	ทสจ.ระยอง
๔๖	โครงการปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำป่าชายเลน และป้องกันไฟป่า	ชลบุรี							ทสจ.ชลบุรี
๔๗	โครงการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด	ชลบุรี	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๕	ทสจ.ชลบุรี
๔๘	โครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า	ฉะเชิงเทรา	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐		๐.๔๐๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๔๙	โครงการส่งเสริมการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียว	ฉะเชิงเทรา	๖.๒๔๐	๖.๒๔๐		๖.๒๔๐		๑๘.๗๒๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๕๐	คุ้มครอง ดูแล และรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ฉะเชิงเทรา	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๕.๐๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๕๑	โครงการอนุรักษ์ ป้องกัน ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเล ให้คงความอุดมสมบูรณ์	ระยอง							ทช.
๕๒	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบมีส่วนร่วม	ชลบุรี	๙.๗๐๐					๙.๗๐๐	ระยอง
๕๓	โครงการฟื้นฟูธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ชลบุรี	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๑.๒๕๐	เมืองพัทยา
๕๔	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านปลาธาราการุญ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	๑๒.๔๐๐					๑๒.๔๐๐	ทช.
๕๕	อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	ระยอง	๒.๗๐๘					๒.๗๐๘	ทสจ.ระยอง
๕๖	ติดตามการฟื้นตัวและการจัดการแนวปะการังภายหลังปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล	ระยอง	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๓.๐๐๐	อส.
๕๗	โครงการจัดทำบ้านปลาและปะการังเทียมเพื่อการอนุรักษ์	ชลบุรี	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๕.๐๐๐	เมืองพัทยา
๕๘	โครงการรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบนพื้นที่เกาะล้าน	ชลบุรี	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๕๐๐	เมืองพัทยา
รวม								๓๔,๗๑๙.๙๗๕	

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

สถานการณ์

- สถานการณ์ระดับประเทศและระดับโลก เรื่องการเพิ่มของประชากรและการขยายพื้นที่ความเป็นเมือง ทำให้เกิดความแออัด ขาดแคลนพื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ส่งผลต่อการเกิดปัญหามลพิษ ปัญหามลพิษ ปัญหามลพิษ

- พื้นที่สีเขียวสาธารณะในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ยังมีปริมาณต่ำกว่าค่าเป้าหมาย และจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่สีเขียวสาธารณะในเทศบาลทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

- ในพื้นที่มีแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่ควรอนุรักษ์ ทั้งนี้ การใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เขตพื้นที่เมืองเก่าและย่านชุมชนเก่า จำเป็นต้องคำนึงถึงมาตรการการใช้ประโยชน์พื้นที่แต่ละประเภท

- ประเทศไทยมีแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (BCG) ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาก โดยเฉพาะกิจกรรมภาคการขนส่ง และกิจกรรมภาคพลังงาน ทั้งนี้คาดการณ์ว่าในกรณีปกติ ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้นกว่าร้อยละ ๑๐ ในทุกจังหวัดในพื้นที่

ทั้งนี้ ในกรณีปกติ (Business As Usual: BAU) คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้นประมาณร้อยละ ๔๐.๓๑ เมื่อเทียบกับปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๒)

- ที่ผ่านมา โลกมีแนวโน้มพบอุบัติภัยและโรคอุบัติใหม่เพิ่มมากขึ้น และคาดว่าในปลายศตวรรษปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และอาจส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ภัยแล้งรุนแรงและเกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่บ่อยครั้งในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีเหตุฉุกเฉินอุบัติภัยซึ่งมีสาเหตุจากมนุษย์ อาทิ เหตุสารเคมีรั่วไหล เหตุลักลอบทิ้งกากของเสียและวัตถุอันตราย เหตุเพลิงไหม้ เหตุเรือบรรทุกสินค้าล่มในทะเล

เป้าหมาย

๑. พัฒนาเมืองและชุมชนตามศักยภาพของพื้นที่ ควบคู่กับการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้งสร้างบริบทของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในฐานะเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๒. จัดหาพื้นที่สีเขียว ที่รวมถึงพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ในพื้นที่เมืองและชุมชนที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และบริเวณโดยรอบแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม พื้นที่เมืองเก่าและย่านชุมชนเก่า ตามกฎ ระเบียบ แนวทาง และมาตรการที่เกี่ยวข้อง

๓. มีการดำเนินธุรกิจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด BCG Model และแนวคิดความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)

๔. บรรเทาและปรับตัวต่อเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบจากภัยพิบัติ อุบัติภัย และโรคระบาด โดยกำหนดมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบ และการปรับเปลี่ยนสู่วิถีวิถีใหม่

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดการเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย ๑๐ พื้นที่

๒. เมืองที่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน อย่างน้อย ร้อยละ ๕๐

๓. ภาคส่วนที่นำแนวคิดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการดำเนินงานธุรกิจ อย่างน้อย ๔ ภาคส่วน

๔. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๒๐

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๓.๑.๑ การส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนในทุกรูปแบบ เพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๓.๑.๒ การจัดการพื้นที่สีเขียวในเมือง

๓.๑.๓ การอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๓.๒.๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

๓.๒.๒ การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การส่งเสริมการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

มาตรการ

๓.๓.๑ การสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก และรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๓.๒ การจัดการผลกระทบจากภัยพิบัติ รวมทั้งอุบัติภัย และโรคระบาด

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

๑. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบชายหาดบ้านอำเภอ จังหวัดชลบุรี ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

๒. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบเขาสามมุข จังหวัดชลบุรี ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

๓. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบสวนสาธารณะชุมชนเขาชีจรรย์ ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

๔. โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านฉาง ระยะที่ ๓ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

๕. โครงการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนเพื่อเป้าหมายการฟื้นฟูและยกระดับเศรษฐกิจและสังคม (CSR-DIW to Covid-19 Relief) ดำเนินการโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม

๖. โครงการขับเคลื่อนสู่ Net Zero EEC เพื่อสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (แผนงานบูรณาการ) ดำเนินการโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

๗. โครงการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน – โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ดำเนินการโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

๘. โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถต่อการปรับตัวด้านสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดำเนินการโดยกรมอนามัย

วงเงินรวมทั้งสิ้น ๔๐๕.๙๙๙ ล้านบาท

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบชายหาดบ้าน อำเภอ จังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๑๒.๒๐๐	๒๔.๔๐๐	๒๔.๔๐๐			๖๑.๐๐๐	ยผ.
๒	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบเขาสามมุข จังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๒๕.๔๐๐	๕๐.๘๐๐	๕๐.๘๐๐			๑๒๗.๐๐๐	ยผ.
๓	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบสวนสาธารณะ ชุมชนเขาชีจรรย์ ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๑๔.๐๐๐	๒๘.๐๐๐	๒๘.๐๐๐			๗๐.๐๐๐	ยผ.
๔	โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านฉาง ระยะที่ ๓ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง	ระยอง	๒๔.๐๐๐	๔๘.๐๐๐	๔๘.๐๐๐			๑๒๐.๐๐๐	ยผ.
๕	โครงการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความ รับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนเพื่อเป้าหมายการฟื้นฟู และยกระดับเศรษฐกิจและสังคม (CSR-DIW to Covid-19 Relief)	๓๙ จังหวัด ๕๓ พื้นที่	๗.๐๐๐					๗.๐๐๐	กรอ.
๖	โครงการขับเคลื่อนสู่ Net Zero EEC เพื่อสนับสนุนการ ลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (แผนงานบูรณาการ)	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๒.๕๒๗	๙.๐๐๐				๑๑.๕๒๗	อบก.
๗	โครงการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน - โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออกตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๔.๗๒๕					๔.๗๒๕	อบก.
๘	โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถต่อการปรับตัวด้าน สุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา		๓.๒๗	๑.๔๗๗			๔.๗๔๗	กรมอนามัย
รวม								๔๐๕.๙๙๙	

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการดำรงชีวิตและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม									
๑	โครงการอนุรักษ์ พัฒนา และขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตพื้นที่ EEC	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา							สผ.
๒	โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว “ไทรสามขา” กิจกรรม : ก่อสร้าง Sky walk ระยะทาง ๒.๕ กิโลเมตร	ฉะเชิงเทรา	๕๐.๐๐๐					๕๐.๐๐๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๓	โครงการกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อน การดำเนินงานเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับพื้นที่	ชลบุรี	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๑๒๕	ทสจ.ชลบุรี
๔	โครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	ฉะเชิงเทรา	๐.๐๑๘	๐.๐๑๘	๐.๐๑๘	๐.๐๑๘	๐.๐๑๘	๐.๐๙๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๕	โครงการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	ฉะเชิงเทรา		๑.๑๔๗	๑.๑๔๗	๑.๑๔๗	๑.๑๔๗	๔.๕๘๘	สอจ.ฉะเชิงเทรา
๖	โครงการพัฒนาและยกระดับความเป็น เมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)	ระยอง	๖.๐๓๒	๖.๐๓๒	๖.๐๓๒	๖.๐๓๒	๖.๐๓๒	๓๐.๑๖๐	สอจ.ระยอง
๗	โครงการจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม ประเภทยานามชนเก่า ตามภูมินิเวศ	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา			๖.๐๐๐	๖.๐๐๐		๑๒.๐๐๐	สผ.
๘	โครงการประเมินสถานภาพแหล่งธรรมชาติอันควร อนุรักษ์รองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อย่างยั่งยืน	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา		๘.๐๐๐				๘.๐๐๐	สผ.
๙	โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่ง ท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยว ๓ เส้นทางท่องเที่ยว (เส้นทางท่องเที่ยวในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาม การศึกษาของกรมการท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๔)	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา			๑๐.๐๐๐	๑๐.๐๐๐		๒๐.๐๐๐	กทท.
๑๐	โครงการพัฒนาป่าในเมืองเกาะธรรมชาติ ป่าชายเลน จังหวัดฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	๑๕.๐๑๘					๑๕.๐๑๘	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม									
๑๑	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจ ชุมชน ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green SMEs & OTOP) ด้วยแนวคิด BCG (ผู้ประกอบการ SMEs OTOP และวิสาหกิจชุมชน)	ระยอง	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๓๐.๐๐๐	สอจ.ระยอง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑๒	โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG ด้วยระบบเศรษฐกิจ หมุนเวียนในโรงงานอุตสาหกรรม	ทั่วประเทศ	๓.๐๐๐					๓.๐๐๐	กรอ.
๑๓	เสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชน สร้างสรรค์ผู้นำรุ่นใหม่ (Rayong Influencers) สู่โมเดลเศรษฐกิจ (BCG Model)	ระยอง	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๘๐.๐๐๐	ทสจ.ระยอง
๑๔	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการสู่ อุตสาหกรรมสีเขียวในส่วนภูมิภาคจังหวัดระยอง	ระยอง	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๒๙๐	สอจ.ระยอง
๑๕	โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	ระยอง	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๑๕.๐๐๐	สอจ.ระยอง
๑๖	โครงการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน สู่ระบบมาตรฐานสากล	ระยอง	๔.๘๘๐	๔.๘๘๐	๔.๘๘๐	๔.๘๘๐	๔.๘๘๐	๒๔.๔๐๐	สอจ.ระยอง
๑๗	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต ภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม	ชลบุรี	๖.๙๐๐					๖.๙๐๐	สอจ.ชลบุรี
๑๘	โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อสร้างคุณค่าของ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดีและท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ (นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศพฤติกรรมสีเขียว)	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา							กทท.
๑๙	โครงการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิงบูรณาการระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอนาคต (New Engine of Growth ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก)	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา							กทท.
๒๐	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกากอุตสาหกรรม นำไปสู่ Zero Waste to Landfill	ทั่วประเทศ	๒.๖๔๘					๒.๖๔๘	กรอ.
๒๑	โครงการผลิตปุ๋ยอัดเม็ดชีวภาพ	ชลบุรี	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๑.๕๐๐	เมืองพัทยา
๒๒	โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกล ทางเกษตร	ระยอง	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๑๖๕	กษจ.ระยอง
๒๓	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ตามมาตรฐาน GAP	ระยอง	๐.๓๒๘	๐.๓๒๘	๐.๓๒๘	๐.๓๒๘	๐.๓๒๘	๑.๖๔๐	กษจ.ระยอง
๒๔	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่ เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)	ระยอง	๐.๑๓๙	๐.๑๓๙	๐.๑๓๙	๐.๑๓๙	๐.๑๓๙	๐.๖๙๕	กษจ.ระยอง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๒๕	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	ระยอง	๑.๒๒๕	๑.๒๒๕	๑.๒๒๕	๑.๒๒๕	๑.๒๒๕	๖.๑๒๕	กษจ.ระยอง
๒๖	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ระยอง	๐.๒๒๕	๐.๒๒๕	๐.๒๒๕	๐.๒๒๕	๐.๒๒๕	๑.๑๒๕	กษจ.ระยอง
กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การส่งเสริมการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ									
๒๗	ศึกษาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ชลบุรี	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๕๐๐	อพท.
๒๘	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต ด้านธรณีพิบัติภัย	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา		๔.๓๕๐	๐.๘๕๐	๓.๔๐๐		๘.๖๐๐	ทธ.
๒๙	โครงการพัฒนาแผนการจัดการภัยพิบัติและอุบัติภัย ทั้งจากภัยธรรมชาติ โรคระบาด อุบัติภัยสารเคมี ภัยเชิงผสมระหว่างภัยธรรมชาติกับอุบัติภัยสารเคมี และภัยเชิงระบบอื่น ๆ - การทบทวนแผนการจัดการ เหตุการณ์และการฝึกซ้อมแผนตอบโต้ที่เป็นภัยพิบัติ และภาวะฉุกเฉินนิคมอุตสาหกรรม	ชลบุรี ระยอง							กนอ.
๓๐	ฝึกอบรมการบริหารจัดการความปลอดภัยเกี่ยวกับ วิกฤติการณ์ภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉิน ภายในแหล่งท่องเที่ยว (ทางบก ทางน้ำ)	ชลบุรี	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๕๐๐	อพท.
๓๑	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19)	ชลบุรี	๐.๔๒๙	๐.๔๒๙	๐.๔๒๙	๐.๔๒๙	๐.๔๒๙	๒.๑๔๕	เมืองพัทยา
๓๒	โครงการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ชลบุรี	๐.๒๖๙	๐.๒๖๙	๐.๒๖๙	๐.๒๖๙	๐.๒๖๙	๑.๓๔๕	เมืองพัทยา
รวม								๓๓๐.๕๕๙	

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์

- กระบวนการมีส่วนร่วมยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ อาทิ กลไกที่ไม่เอื้อต่อกระบวนการมีส่วนร่วม ขาดการสร้างการมีส่วนร่วมให้แก่คนในพื้นที่และประชาชนทั่วไป
- ขาดแคลนเทคโนโลยี อาทิ ระบบฐานข้อมูลที่มีความถูกต้องน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน การมีระบบเตือนภัย การเฝ้าระวังมลพิษ หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม มีกฎหมาย นโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อาทิ การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ รวมทั้งนโยบายเมืองอัจฉริยะที่เสริมสร้างการพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
- โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยสัดส่วนของเยาวชนและวัยแรงงานลดลง ขาดศักยภาพการจัดการและการเฝ้าระวังผลกระทบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และขาดความพร้อมในการปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านนวัตกรรม

เป้าหมาย

๑. มีกลไกการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพชีวิต รวมทั้งมีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
๒. มีการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี นวัตกรรม ฐานข้อมูลและระบบฐานข้อมูลที่เหมาะสม เชื่อถือได้ สามารถติดตามและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

ตัวชี้วัด

๑. ภาคส่วน/เครือข่ายที่มีกลไกการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๕ ภาคส่วน/เครือข่าย
๒. จำนวนเครื่องมือ/เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อย่างน้อย ๕ กลไก

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างกลไกการดำเนินงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

มาตรการ

๔.๑.๑ การพัฒนากลไกขับเคลื่อนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แบบบูรณาการ

๔.๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต

๔.๑.๓ การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๔.๒.๑ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๒.๒ การพัฒนา และบูรณาการระบบข้อมูลและฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณะ

๔.๒.๓ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพื้นที่เชื่อมต่อ ดำเนินการโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัยช้างป่า ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง

๓. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดสำหรับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ การบริหารจัดการน้ำเพื่อลดการใช้น้ำและการจัดการมลพิษน้ำของสถานประกอบการ ดำเนินการโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม

วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๓๓.๐๐๐ ล้านบาท

โครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑	โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพื้นที่เชื่อมต่อ	ระยอง ชลบุรี หนองคาย		๑๐.๐๐๐				๑๐.๐๐๐	สผ.
๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัยช้างป่า	หนองคาย	๓๐.๐๐๐	๓๐.๐๐๐	๓๐.๐๐๐	๓๐.๐๐๐		๑๒๐.๐๐๐	ทสจ.หนองคาย
๓	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดสำหรับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพการจัดการน้ำเพื่อลดการใช้น้ำและการจัดการมลพิษน้ำของสถานประกอบการ	ทั่วประเทศ	๓.๐๐๐					๓.๐๐๐	กรอ.
รวม								๑๓๓.๐๐๐	

โครงการสนับสนุนการดำเนินตามกลยุทธ์และมาตรการ (ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างกลไกการดำเนินงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม									
๑	โครงการฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดระยอง	ระยอง		๒.๒๖๔	๒.๒๖๔	๒.๒๖๔	๒.๒๖๔	๙.๐๕๖	ทสจ.ระยอง
๒	โครงการบูรณาการจัดการปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำ สาธารณะจังหวัดระยอง	ระยอง		๑.๙๕๐	๑.๙๕๐	๑.๙๕๐	๑.๙๕๐	๗.๘๐๐	ทสจ.ระยอง
๓	โครงการเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบและวิเคราะห์ คุณภาพแหล่งน้ำจังหวัดระยอง	ระยอง		๓.๑๕๐	๓.๑๕๐	๓.๑๕๐	๓.๑๕๐	๑๒.๖๐๐	ทสจ.ระยอง
๔	โครงการยกระดับการเฝ้าระวัง ประเมินและจัดการ ความเสี่ยงต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ เพื่อคุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๒.๗๑๖	๔.๖๖๗				๗.๓๘๓	กรมอนามัย
๕	โครงการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ ระเหยง่าย (VOCs) จังหวัดระยอง	ระยอง		๕.๘๑๗	๕.๘๑๗	๕.๘๑๗	๕.๘๑๗	๒๓.๒๖๘	ทสจ.ระยอง
๖	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอย จังหวัดระยอง	ระยอง							ทสจ.ระยอง
๗	โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง จังหวัดระยอง	ระยอง		๒.๓๖๔	๒.๓๖๔	๒.๓๖๔	๒.๓๖๔	๙.๔๕๖	ทสจ.ระยอง
๘	โครงการส่งเสริมการคัดแยกของเสียที่ต้นทาง และห่วงโซ่ (Material/Waste Flow) ตาม BCG Model และเครือข่ายในการจัดการ	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา							คพ.
๙	โครงการรณรงค์สร้างวินัย ใส่ใจการจัดการขยะ จังหวัดระยอง	ระยอง		๑.๓๗๒	๑.๓๗๒	๑.๓๗๒	๑.๓๗๒	๕.๔๘๘	ทสจ.ระยอง
๑๐	โครงการยกระดับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อเมืองสุขภาพดีในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา	๓.๐๗๔	๑๑.๔๔๕				๑๔.๕๑๙	กรมอนามัย
๑๑	โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และพัฒนาฐานระบบเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๓๙ จังหวัด ๕๘ พื้นที่	๓๙ จังหวัด ๕๓ พื้นที่	๒.๓๕๘					๒.๓๕๘	กรรอ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑๒	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อพ.สธ. - สธ.)								สธ.
๑๓	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและกิจการพิเศษ	ชลบุรี	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๗๕	ทสจ.ชลบุรี
๑๔	โครงการอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้แก่ประชาชน รวมทั้งความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไฟฟ้าและทักษะในการควบคุมไฟฟ้า	ชลบุรี	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๕๐	ทสจ.ชลบุรี
๑๕	โครงการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด	ฉะเชิงเทรา	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐		๐.๘๐๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๑๖	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งแบบบูรณาการ	ชลบุรี	๐.๑๐๐					๐.๑๐๐	
๑๗	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและกิจการพิเศษของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ฉะเชิงเทรา	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕		๐.๓๐๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา
๑๘	เกาะเสม็ด : ต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบเศรษฐกิจใหม่ (Samet : Smart BCG Island)	ระยอง	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๑๖.๐๐๐	๘๐.๐๐๐	ทสจ.ระยอง
๑๙	โครงการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน และจัดตั้งชุมชนย่อยในเขตเมืองพัทยา	ชลบุรี	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๑.๐๐๐	เมืองพัทยา
๒๐	โครงการเพิ่มทุนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแก่คณะกรรมการชุมชน	ชลบุรี	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๑.๕๐๐	เมืองพัทยา
๒๑	โครงการเครือข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ภายใต้แนวคิด ชีวิตวิถีใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม	ระยอง		๒.๕๖๙	๒.๕๖๙	๒.๕๖๙	๒.๕๖๙	๑๐.๒๗๖	ทสจ.ระยอง
๒๒	โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง	ระยอง		๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๔.๐๐๐	ทสจ.ระยอง
๒๓	โครงการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายอาสาสมัครเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	ระยอง		๑.๐๙๐	๑.๐๙๐	๑.๐๙๐	๑.๐๙๐	๔.๓๖๐	ทสจ.ระยอง
๒๔	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร	ระยอง	๐.๑๔๔	๐.๑๔๔	๐.๑๔๔	๐.๑๔๔	๐.๑๔๔	๐.๗๒๐	กษจ.ระยอง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๒๕	โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	ระยอง	๐.๐๓๗	๐.๐๓๗	๐.๐๓๗	๐.๐๓๗	๐.๐๓๗	๐.๑๘๕	กษจ.ระยอง
๒๖	โครงการสร้างความเข้มแข็ง กลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	ระยอง	๐.๑๒๐	๐.๑๒๐	๐.๑๒๐	๐.๑๒๐	๐.๑๒๐	๐.๖๐๐	กษจ.ระยอง
๒๗	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	ระยอง	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๗๗๕	กษจ.ระยอง
๒๘	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน	ระยอง	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๑๕๕	๐.๗๗๕	กษจ.ระยอง
๒๙	โครงการสร้างจิตสำนึกพิทักษ์รักษัธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	ระยอง		๑.๙๕๐	๑.๙๕๐	๑.๙๕๐	๑.๙๕๐	๗.๘๐๐	ทสจ.ระยอง
๓๐	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต รักษาสีสิ่งแวดล้อม	ฉะเชิงเทรา	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๕๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๓๑	โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ชลบุรี	๐.๕๐๐					๐.๕๐๐	อบจ.ชลบุรี
๓๒	โครงการจัดการสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	๒๐.๐๐๐	๒๐.๐๐๐	๒๐.๐๐๐	๒๐.๐๐๐	๒๐.๐๐๐	๑๐๐.๐๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๓๓	โครงการผลิตสื่อและจัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์/ ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ฉะเชิงเทรา	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๓๔	โครงการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	ฉะเชิงเทรา	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๕.๐๐๐	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๓๕	โครงการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาความสามารถชุมชน ในการดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กองทุนพัฒนาไฟฟ้า เขตนคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด	ระยอง	๒.๐๖๐					๒.๐๖๐	ทสจ.ระยอง
๓๖	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานตามมาตรการ ทางกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมโรค จากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	ชลบุรี	๐.๐๖๖	๐.๐๖๖	๐.๐๖๖	๐.๐๖๖	๐.๐๖๖	๐.๓๓๐	สธ.ชลบุรี
๓๗	โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	ชลบุรี	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๑๕	ทสจ.ชลบุรี
๓๘	โครงการประสานความร่วมมือในการกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผนจัดการขยะมูลฝอยและของเสีย อันตรายในพื้นที่จังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๔๐๐	ทสจ.ชลบุรี
๓๙	โครงการประสานความร่วมมือในการกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผนการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายในพื้นที่จังหวัด	ฉะเชิงเทรา	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๔๐๐	ทสจ.ฉะเชิงเทรา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม /การดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หน่วยงาน ดำเนินงาน
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๔๐	โครงการติดตามความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบนาเกลือ	ชลบุรี	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๑.๕๐๐	อพท.
๔๑	โครงการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรม		๒.๕๐๘					๒.๕๐๘	กรอ.
๔๒	โครงการการบริหารจัดการลุ่มน้ำและวางระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	ระยอง	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๐๕๘	๐.๒๙๐	สอจ.ระยอง
กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม									
๔๓	โครงการศึกษาเพื่อจัดตั้งระบบเฝ้าระวังการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินแบบอัตโนมัติด้วยแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Smart Reclaim Soil and Underground Water Remote Sensing)		๑.๔๐๔					๑.๔๐๔	กรอ.
๔๔	โครงการศึกษาระบบเฝ้าระวังการระบายมลพิษแบบคาดคะเน Predictive Emissions Monitoring System : PEMS			๕.๐๐๐				๕.๐๐๐	กรอ.
๔๕	รายงานสถานการณ์คุณภาพอากาศประจำวันของจังหวัดชลบุรี	ชลบุรี							ทสจ.ชลบุรี
๔๖	โครงการจัดทำฐานข้อมูลของสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในอุตสาหกรรมเป้าหมาย		๘.๙๖๒					๘.๙๖๒	กรอ.
๔๗	โครงการส่งเสริมนวัตกรรมในการการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรในทะเลร่วมกับชุมชนชายฝั่ง	ระยอง							ทช.
๔๘	โครงการสำรวจธรณีวิทยาเพื่อการบริหารจัดการทางทะเลและชายฝั่ง	ชลบุรี ระยอง	๒.๒๓๐	๖.๗๐๐				๘.๙๓๐	ทธ.
๔๙	โครงการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อมและการเฝ้าระวังด้านอาชีวอนามัย	ชลบุรี	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๐๒๕	๐.๑๒๕	สธ.ชลบุรี
๕๐	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระยอง	๐.๓๕๐	๐.๓๕๐	๐.๓๕๐	๐.๓๕๐	๐.๓๕๐	๑.๗๕๐	กาชจ.ระยอง
๕๑	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐาน สินค้าเกษตรแปรรูป	ระยอง	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๑.๕๐๐	กาชจ.ระยอง
	รวม							๓๔๘.๙๑๘	

๕.๖ การขับเคลื่อนแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑. เสนอแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) พิจารณาประกอบในการดำเนินการตามแผนในภาพรวมเพื่อการพัฒนาพื้นที่

๒. ผลักดันโครงการสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ เป็นโครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินงานเพื่อให้ประกอบการขอสนับสนุนงบประมาณ และเร่งดำเนินงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้แล้วผ่านแผนการจัดสรรงบประมาณตามช่องทางต่าง ๆ อาทิ แผนบูรณาการ EEC รวมทั้งแหล่งงบประมาณอื่น ๆ

๓. ดำเนินการเผยแพร่ ชี้แจง ถ่ายทอดรายละเอียดของแผนสิ่งแวดล้อมฯ และสร้างความเข้าใจในบทบาทของแต่ละภาคส่วน ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน เพื่อร่วมขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. พัฒนาและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ (EEC - MIS) เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการบริหารจัดการข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสำหรับการจัดทำฐานข้อมูล การวิเคราะห์สถานการณ์ การวางแผน และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการต่าง ๆ โดยการสร้างเครือข่ายและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่

๕. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมฯ โดยประสานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานความก้าวหน้า โดยแบ่งช่วงระยะเวลาการติดตามเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ช่วงแรก การติดตามประเมินผลตามเป้าหมายของแผนฯ ในระยะครึ่งแผน หลังจากการประกาศใช้แผนสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป และช่วงหลัง การติดตามประเมินผลตามเป้าหมาย เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนสิ่งแวดล้อมฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ เพื่อรวบรวมปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติที่ได้เสนอไว้ในแผนฯ มาใช้ประกอบการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระยะต่อไปในอนาคต โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนสิ่งแวดล้อมฯ

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๕๓). โครงการพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลอัตราการเกิดน้ำเสีย และปริมาณความสกปรกของแหล่งกำเนิดประเภทชุมชน. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (ม.ป.ป.). ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๑). รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ปี ๒๕๖๐. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๒). รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ปี ๒๕๖๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๓). รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ปี ๒๕๖๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๔). รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ปี ๒๕๖๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๕). รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ปี ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๖). รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ปี ๒๕๖๕. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๕). คพ. แจงผลการศึกษาพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหามลพิษ - มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน. [สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ https://www.pcd.go.th/pcd_news/27029.
- กรมชลประทาน. (๒๕๖๔). ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ. [สืบค้นเมื่อ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔]. จากเว็บไซต์ <http://app.rid.go.th:88/reservoir/rsvmiddle>.
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (๒๕๖๓). รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (๒๕๖๔). คลังความรู้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ขยะจากแม่น้ำสายสำคัญ ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. [สืบค้นเมื่อ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ https://km.dmcr.go.th/c_260/d_19464.
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (๒๕๖๖ก). คลังความรู้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สถานภาพทรัพยากรป่าชายเลน. [สืบค้นเมื่อ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖]. จากเว็บไซต์ https://km.dmcr.go.th/c_11/d_19697.
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (๒๕๖๖ข). รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (๒๕๖๐). แผนที่ศักยภาพน้ำบาดาล จังหวัดฉะเชิงเทรา; จังหวัดชลบุรี; จังหวัดระยอง ข้อมูลศักยภาพน้ำบาดาลปรับปรุงเดือนเมษายน ๒๕๖๐. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (๒๕๖๕). สรุปรายงานสถานการณ์น้ำบาดาลประเทศไทยประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมป่าไม้. (๒๕๖๒) โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมป่าไม้. (๒๕๖๕) โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๕๖; ๒๕๖๔). การใช้ที่ดินภาคตะวันออกรายจังหวัด. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. [สืบค้นเมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ http://www1.ddd.go.th/web_OLP/report_research_E.html.
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๕). พื้นที่เขตเกษตรกรรมของประเทศไทย. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. (ม.ป.ป.). ความรู้เรื่องดินสำหรับเยาวชน ดินที่มีปัญหาทางการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. [สืบค้นเมื่อ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕]. เว็บไซต์ http://oss101.ddd.go.th/web_soils_for_youth/s_problem2.htm.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (๒๕๖๓). ข้อมูลการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม. กระทรวงอุตสาหกรรม.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (๒๕๖๔). ระบบเผยแพร่ข้อมูลและบริการข้อมูลภาคธุรกิจอุตสาหกรรม. กระทรวงอุตสาหกรรม.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (ม.ป.ป.). รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรอง GI 1-5. กระทรวงอุตสาหกรรม. [สืบค้นเมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗]. จากเว็บไซต์ https://greenindustry.diw.go.th/webgi/nameindustry_list/

บรรณานุกรม (ต่อ)

กรมอนามัย. (๒๕๖๓). ปริมาณมูลฝอยจำแนกรายเขตบริการสุขภาพ. กระทรวงสาธารณสุข. [สืบค้นเมื่อ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔] จากเว็บไซต์ <https://e-manifest.anamai.moph.go.th/?wasteRegion>.

กระทู้ถามที่ ๐๑๓ (ร.) และคำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๓ (ร.) ของนายสุรเดช จิรนิติเจริญ สมาชิกวุฒิสภา เรื่อง การรั่วไหลของน้ำมันดิบกลางทะเล. (๒๕๖๕, ๒๘ มิถุนายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๕๑ ง. หน้า ๑๐-๑๙.

กรุงเทพมหานคร. (๒๕๖๔). รู้จักบ้านฉาง "Smart City" เมื่อ 5G ยกระดับเมืองอัจฉริยะตรวจจับมลพิษได้. [สืบค้นเมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ <https://www.bangkokbiznews.com/tech/974170>.

กรุงเทพมหานคร. (๒๕๖๕). ชาวบ้านร้อง พบกากอุตสาหกรรมลักลอบทิ้งเกลื่อน 12 ไร่ จ.ฉะเชิงเทรา. [สืบค้นเมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ <https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1025886>.

กลุ่มบริษัทที่ปรึกษาบริษัท ออโรส จำกัด / บริษัท จีเอเอส จำกัด และบริษัท โปรเกรส เทคโนโลยี คอนซัลแต้นส์ จำกัด. (ม.ป.ป.). โครงการวางแผนพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๕). รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โรงไฟฟ้าบางปะกง.

คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ. (๒๕๖๔). เอกสารประกอบวาระการประชุมที่ ๓.๒ (๒) การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ ต.ค. ๒๕๖๔.

ไทยรัฐออนไลน์. (๒๕๖๒). ทุก ๓ ปี อากาศปรวนสุดชั่ว อีอีซีเผชิญภัยแล้งน้ำท่วม. [สืบค้นเมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ <https://www.thairath.co.th/news/local/1663351>.

บริษัท ปตท. จำกัด มหาชน. (๒๕๖๓). รายงานการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบ และติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการเขตเวสต์ ชีต บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน).

ผู้จัดการออนไลน์. (๒๕๖๕). IRPC แจงไม่มีเหตุก๊าซรั่วในพื้นที่ แคกลินไอร์ระเหยของน้ำมันตามแผนซ่อมบำรุงใหญ่. [สืบค้นเมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ <https://mgronline.com/local/detail/9650000099378>.

ศูนย์ปฏิบัติการระดับกรม (DOC) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (ม.ป.ป.). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๕). ผลการประเมินระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่ ๑๕ จังหวัด ๑๘ พื้นที่. [สืบค้นเมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖]. จากเว็บไซต์ <https://data.go.th/dataset/15-18>.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (๒๕๖๒). แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (๒๕๖๖). โครงการขับเคลื่อนสู่ Net-zero EEC เพื่อสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ เพื่อสนับสนุนให้พื้นที่ EEC มีแผนที่นำทางและแผนปฏิบัติการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net-zero emission) ตามบริบทของพื้นที่ รายงานฉบับสมบูรณ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (ม.ป.ป.). ลงทุนในอีอีซี - เขตส่งเสริมที่ประกาศแล้ว [สืบค้นเมื่อ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ <https://www.eeco.or.th/th/announced-promotion-area>.

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี. (๒๕๖๔). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ. (๒๕๖๒). รายงานฉบับสุดท้าย แผนหลักการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๓). สรุปชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย: สัตว์มีกระดูกสันหลัง. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๔). รายงานฉบับสุดท้าย ฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ระยะที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๕). รายงานผลการดำเนินงานตาม “แนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน ระยะแรก”. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๖). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ). (๒๕๖๓). คู่มือการบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี.

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (๒๕๖๕). การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. [สืบค้นเมื่อ ๘ กันยายน ๒๕๖๕] จากเว็บไซต์ <https://www.depa.or.th/th/smart-city-plan>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๐). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๑). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๐. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๒). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๓). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๔). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๕). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี). (๒๕๖๖). รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๕. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

หนังสือพิมพ์แนวหน้า. (๒๕๖๔). วอนรัฐเปิดทางเอกชนช่วยกำจัดขยะติดเชื้อ อึ้งพบตกค้าง ๕๐๐ ตัน. [สืบค้นเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๕]. จากเว็บไซต์ <https://www.naewna.com/likesara/600007>.

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). (๒๕๖๔). ผลการพัฒนาแนวทางลดก๊าซเรือนกระจก ระดับจังหวัด.

START RC. (2009). Future Climate Projection for Thailand and Mainland Southeast Asia Using PRECIS and ECHAM4 Climate Models. Southeast Asia START Regional Center Technical Report No.18. 2552. Southeast Asia START Regional Center, Chulalongkorn University, Thailand.

ภาคผนวก

คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔									
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน								
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการ คุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดี	๑.๑ ร้อยละประสิทธิภาพการจัดการมลพิษได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและได้คุณภาพตามมาตรฐานอุตสาหกรรม (เพิ่มขึ้น)										
	- การจัดการน้ำเสียชุมชน	- รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔	วิธีการคำนวณ/รายงาน (รวมพื้นที่ ๓ จังหวัด) ปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง (ร้อยละ) = ปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัด / ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น x ๑๐๐ ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔)								
			ปริมาณน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	ฉะเชิงเทรา		ชลบุรี		ระยอง		รวม	
			๒๕๖๐	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๔	
			ปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัด (A) (ลบ.ม./วัน)	๑๕,๕๐๐	๒๙,๐๐๐	๑๓๔,๖๘๐	๑๙๑,๐๗๑	๒,๕๒๙	๒๕,๓๐๐	๑๕๒,๗๐๙	๑๘๓,๕๖๔
			ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น (B) (ลบ.ม./วัน)	๑๐๕,๖๖๐	๑๐๘,๑๐๘	๒๒๒,๔๕๗	๒๓๕,๐๓๓	๑๐,๕๐๓๓	๑๑๑,๒๒๙	๔๓๓,๑๕๑	๔๕๕,๓๗๐
	ร้อยละปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง (A/B)	๑๕	๒๗	๖๑	๘๑	๒	๒๓	๓๕	๔๐		
	- การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน	- ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยกรมควบคุมมลพิษ	วิธีการคำนวณ/รายงาน (รวมพื้นที่ ๓ จังหวัด) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการถูกต้อง (ร้อยละ) = (ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกกำจัดถูกต้อง + ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์) / ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น x ๑๐๐ ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔)								
			ปริมาณขยะมูลฝอย	ฉะเชิงเทรา		ชลบุรี		ระยอง		รวม	
			๒๕๖๐	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๔	๒๕๖๐	๒๕๖๔	
ขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดถูกต้อง (ตัน/วัน) (A)			๒๔๐	๒๗๖	๑,๘๕๒	๒,๐๓๗	๗๒๖	๙๑๐	๒,๘๘๘	๓,๒๒๓	
ขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ (ตัน/วัน) (B)			๑๘๐	๑๔๓	๔๗๖	๒๙๐	๒๒๘	๑๐๕	๘๘๔	๕๓๘	
ขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ตัน/วัน) (A+B)			๔๒๐	๔๑๙	๒,๓๒๘	๒,๓๒๗	๙๕๔	๑,๐๑๕	๓,๗๗๒	๓,๗๖๑	
ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น (ตัน/วัน) (C)	๓๗๒๗	๓๗๑๑	๒,๕๕๗	๒,๗๕๐	๙๘๙	๑,๐๘๖	๔,๓๓๓	๔,๖๐๓			
ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการถูกต้อง ((A+B)/C)	๕๔	๕๔	๙๑	๘๕	๙๖	๙๓	๘๖	๘๒			

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																																					
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																																				
	- การจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ	ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (อ้างอิงในรายงานฉบับสุดท้าย โครงการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ระยะที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	วิธีการคำนวณ/รายงาน สัดส่วนปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่สามารถกำจัดได้ = ปริมาณที่ระบบสามารถกำจัดได้ / ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่รับเข้าระบบ ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔) <table><tr><td></td><td>๒๕๖๒</td><td>๒๕๖๓</td><td>๒๕๖๔</td></tr><tr><td>ปริมาณที่เตาเผาสามารถกำจัดได้ (ตัน/วัน) (A)</td><td colspan="3">๓.๖๐</td></tr><tr><td>ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่รับเข้าระบบ (ตัน/วัน) (B)</td><td>๒.๘๘</td><td>๓.๘๓</td><td>๖.๙๐</td></tr><tr><td>สัดส่วนปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเข้าระบบที่สามารถกำจัดได้ (ร้อยละ) (A/B)</td><td>๑๒๕% (ไม่มีตกค้าง)</td><td>๙๔% (มีตกค้าง)</td><td>๕๒% (มีตกค้าง)</td></tr></table>				๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	ปริมาณที่เตาเผาสามารถกำจัดได้ (ตัน/วัน) (A)	๓.๖๐			ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่รับเข้าระบบ (ตัน/วัน) (B)	๒.๘๘	๓.๘๓	๖.๙๐	สัดส่วนปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเข้าระบบที่สามารถกำจัดได้ (ร้อยละ) (A/B)	๑๒๕% (ไม่มีตกค้าง)	๙๔% (มีตกค้าง)	๕๒% (มีตกค้าง)																		
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																			
ปริมาณที่เตาเผาสามารถกำจัดได้ (ตัน/วัน) (A)	๓.๖๐																																						
ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่รับเข้าระบบ (ตัน/วัน) (B)	๒.๘๘	๓.๘๓	๖.๙๐																																				
สัดส่วนปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเข้าระบบที่สามารถกำจัดได้ (ร้อยละ) (A/B)	๑๒๕% (ไม่มีตกค้าง)	๙๔% (มีตกค้าง)	๕๒% (มีตกค้าง)																																				
- การจัดการการของเสียอุตสาหกรรม	- ระบบเผยแพร่ข้อมูลและบริการข้อมูลภาคธุรกิจอุตสาหกรรม กรอ. (อ้างอิงในรายงานฉบับสุดท้าย โครงการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ระยะที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	วิธีการคำนวณ/รายงาน (รวมพื้นที่ ๓ จังหวัด) ข้อมูลปริมาณกากของเสียอันตราย และข้อมูลกากของเสียไม่อันตราย (ต้นต่อวัน) ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๓) <table><tr><td rowspan="2">ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรมในแต่ละปี</td><td colspan="2">ฉะเชิงเทรา</td><td colspan="2">ชลบุรี</td><td colspan="2">ระยอง</td><td colspan="2">รวม</td></tr><tr><td>๒๕๖๐</td><td>๒๕๖๓</td><td>๒๕๖๐</td><td>๒๕๖๓</td><td>๒๕๖๐</td><td>๒๕๖๓</td><td>๒๕๖๐</td><td>๒๕๖๓</td></tr><tr><td>ปริมาณกากของเสียอันตราย (ล้านตัน)</td><td>๐.๐๘</td><td>๐.๐๗</td><td>๐.๒๑</td><td>๐.๒๔</td><td>๐.๔๓</td><td>๐.๔๓</td><td>๐.๗๒</td><td>๐.๗๔</td></tr><tr><td>ปริมาณกากของเสียไม่อันตราย (ล้านตัน)</td><td>๐.๓๗</td><td>๐.๓๘</td><td>๑.๐๗</td><td>๐.๙๘</td><td>๒.๔๘</td><td>๒.๕๘</td><td>๓.๙๑</td><td>๓.๙๕</td></tr></table>			ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรมในแต่ละปี	ฉะเชิงเทรา		ชลบุรี		ระยอง		รวม		๒๕๖๐	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๓	ปริมาณกากของเสียอันตราย (ล้านตัน)	๐.๐๘	๐.๐๗	๐.๒๑	๐.๒๔	๐.๔๓	๐.๔๓	๐.๗๒	๐.๗๔	ปริมาณกากของเสียไม่อันตราย (ล้านตัน)	๐.๓๗	๐.๓๘	๑.๐๗	๐.๙๘	๒.๔๘	๒.๕๘	๓.๙๑	๓.๙๕
ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรมในแต่ละปี	ฉะเชิงเทรา		ชลบุรี			ระยอง		รวม																															
	๒๕๖๐	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๓																															
ปริมาณกากของเสียอันตราย (ล้านตัน)	๐.๐๘	๐.๐๗	๐.๒๑	๐.๒๔	๐.๔๓	๐.๔๓	๐.๗๒	๐.๗๔																															
ปริมาณกากของเสียไม่อันตราย (ล้านตัน)	๐.๓๗	๐.๓๘	๑.๐๗	๐.๙๘	๒.๔๘	๒.๕๘	๓.๙๑	๓.๙๕																															

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																																																																																
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																																																																															
	- การจัดการมลพิษทางอากาศ	- สถานการณ์และการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๔ โดยกรมควบคุมมลพิษ	วิธีการคำนวณ/รายงาน จำนวนครั้งในรอบปีที่เกิดมาตรฐานของมลพิษทางอากาศของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM2.5) เทียบกับจำนวนครั้งที่ตรวจวัด ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔) <table><tr><th rowspan="2">PM_{๒.๕}</th><th colspan="3">๒๕๖๐</th><th colspan="3">๒๕๖๔</th></tr><tr><th>ครั้งที่เกินมาตรฐาน</th><th>ครั้งที่ตรวจวัด</th><th>ร้อยละ</th><th>ครั้งที่เกินมาตรฐาน</th><th>ครั้งที่ตรวจวัด</th><th>ร้อยละ</th></tr><tr><td>ต.ปลวกแดง</td><td></td><td></td><td></td><td>๑๙</td><td>๓๖๕</td><td>๕.๒%</td></tr><tr><td>ต.มาบตาพุด</td><td></td><td></td><td></td><td>๙</td><td>๓๖๒</td><td>๒.๕%</td></tr><tr><td>ต.ท่าประดู่</td><td>๒</td><td>๓๓๑</td><td>๐.๖%</td><td>๑๒</td><td>๓๕</td><td>๓๔.๓%</td></tr><tr><td>ต.ห้วยโป่ง</td><td></td><td></td><td></td><td>๑๑</td><td>๓๖๕</td><td>๓.๐%</td></tr><tr><td>ต.เนินพระ</td><td></td><td></td><td></td><td>๑๖</td><td>๓๖๑</td><td>๔.๔%</td></tr><tr><td>ต.ทุ่งสุขลา</td><td>๑๐</td><td>๓๐๙</td><td>๓.๒%</td><td>๔๓</td><td>๓๖๓</td><td>๑๑.๘%</td></tr><tr><td>ต.บ่อวิน</td><td></td><td></td><td></td><td>๘</td><td>๓๖๐</td><td>๒.๒%</td></tr><tr><td>ต.บ้านสวน</td><td></td><td></td><td></td><td>๑๘</td><td>๓๖๔</td><td>๔.๙%</td></tr><tr><td>ต.วังเย็น</td><td></td><td></td><td></td><td>๒๗</td><td>๓๕๗</td><td>๗.๖%</td></tr></table>				PM _{๒.๕}	๒๕๖๐			๒๕๖๔			ครั้งที่เกินมาตรฐาน	ครั้งที่ตรวจวัด	ร้อยละ	ครั้งที่เกินมาตรฐาน	ครั้งที่ตรวจวัด	ร้อยละ	ต.ปลวกแดง				๑๙	๓๖๕	๕.๒%	ต.มาบตาพุด				๙	๓๖๒	๒.๕%	ต.ท่าประดู่	๒	๓๓๑	๐.๖%	๑๒	๓๕	๓๔.๓%	ต.ห้วยโป่ง				๑๑	๓๖๕	๓.๐%	ต.เนินพระ				๑๖	๓๖๑	๔.๔%	ต.ทุ่งสุขลา	๑๐	๓๐๙	๓.๒%	๔๓	๓๖๓	๑๑.๘%	ต.บ่อวิน				๘	๓๖๐	๒.๒%	ต.บ้านสวน				๑๘	๓๖๔	๔.๙%	ต.วังเย็น				๒๗	๓๕๗	๗.๖%
PM _{๒.๕}	๒๕๖๐			๒๕๖๔																																																																														
	ครั้งที่เกินมาตรฐาน	ครั้งที่ตรวจวัด	ร้อยละ	ครั้งที่เกินมาตรฐาน	ครั้งที่ตรวจวัด	ร้อยละ																																																																												
ต.ปลวกแดง				๑๙	๓๖๕	๕.๒%																																																																												
ต.มาบตาพุด				๙	๓๖๒	๒.๕%																																																																												
ต.ท่าประดู่	๒	๓๓๑	๐.๖%	๑๒	๓๕	๓๔.๓%																																																																												
ต.ห้วยโป่ง				๑๑	๓๖๕	๓.๐%																																																																												
ต.เนินพระ				๑๖	๓๖๑	๔.๔%																																																																												
ต.ทุ่งสุขลา	๑๐	๓๐๙	๓.๒%	๔๓	๓๖๓	๑๑.๘%																																																																												
ต.บ่อวิน				๘	๓๖๐	๒.๒%																																																																												
ต.บ้านสวน				๑๘	๓๖๔	๔.๙%																																																																												
ต.วังเย็น				๒๗	๓๕๗	๗.๖%																																																																												
๑.๒ จำนวนการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี และเรื่องร้องเรียนลักลอบทิ้งของเสียทุกประเภท (ลดลง)	รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๔	วิธีการคำนวณ/รายงาน (รวมพื้นที่ ๓ จังหวัด) จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตราย ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔) <table><tr><th>เรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตราย (เรื่อง)</th><th>๒๕๕๙</th><th>๒๕๖๔</th></tr><tr><td>ฉะเชิงเทรา</td><td>๑</td><td>๗</td></tr><tr><td>ชลบุรี</td><td>๔</td><td>๕</td></tr><tr><td>ระยอง</td><td>๒</td><td>๖</td></tr><tr><td>รวม</td><td>๗</td><td>๑๘</td></tr></table>				เรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตราย (เรื่อง)	๒๕๕๙	๒๕๖๔	ฉะเชิงเทรา	๑	๗	ชลบุรี	๔	๕	ระยอง	๒	๖	รวม	๗	๑๘																																																														
เรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตราย (เรื่อง)	๒๕๕๙	๒๕๖๔																																																																																
ฉะเชิงเทรา	๑	๗																																																																																
ชลบุรี	๔	๕																																																																																
ระยอง	๒	๖																																																																																
รวม	๗	๑๘																																																																																

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																																						
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																																					
	๑.๓ มีการกำหนดนโยบาย แผนและโครงการขนาดใหญ่ ที่เหมาะสม และไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ สามารถบ่งชี้ประเด็นสำคัญในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การรายงานผลการดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการดำเนินนโยบาย แผนและโครงการขนาดใหญ่ที่เหมาะสม และไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ฯ โดยหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง <u>ผลการดำเนินงาน</u> สกพอ. รายงานผลการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีการประเมินศักยภาพและขีดจำกัดการรองรับการพัฒนาของพื้นที่มหานครการบินภาคตะวันออก ตามระยะการพัฒนาของโครงการของมิติต่างๆ ได้แก่ มิติสิ่งแวดล้อม มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาพื้นที่ EEC ที่มีความสมดุลและยั่งยืน (Sustainability Development)																																					
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนอย่างน่าอยู่	๒.๑ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองทุกเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน	แนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดย สผ.	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานข้อมูลพื้นที่สีเขียว โดย อปท. <u>ผลการดำเนินงาน</u> <table><tr><th colspan="2">เมือง</th><th>สัดส่วนพื้นที่สีเขียว (ตร.ม./คน)</th></tr><tr><td rowspan="2">เมืองขนาดใหญ่</td><td>เมืองพัทยา</td><td>๖.๕๖</td></tr><tr><td>ทท.ระยอง</td><td>๑๐.๑๔</td></tr><tr><td rowspan="3">เมืองขนาดกลาง</td><td>ทท.บ้านบึง</td><td>๑.๑๓</td></tr><tr><td>ทท.เมืองสัตหีบ</td><td>๐.๕๒</td></tr><tr><td>ทท.เมืองแสนสุข</td><td>๐.๗๘</td></tr><tr><td rowspan="9">เมืองขนาดเล็ก</td><td>ทท.แปลงยาว</td><td>๐.๕๓</td></tr><tr><td>ทท.ดอนหัวฬอ</td><td>๑.๓๑</td></tr><tr><td>ทท.ท่าบุญมี</td><td>๑.๑๘</td></tr><tr><td>ทท.หนองซาก</td><td>๐.๒๒</td></tr><tr><td>ทท.ห้วยกะปิ</td><td>๒.๘๓</td></tr><tr><td>ทท.หัวกุญแจ</td><td>๑๐.๕๗</td></tr><tr><td>ทท.ซากบก</td><td>๑๒.๑๘</td></tr><tr><td>ทท.ทับมา</td><td>๓.๑๔</td></tr><tr><td>ทท.บ้านค่าย</td><td>๑.๕๘</td></tr><tr><td colspan="2">ค่าเฉลี่ย</td><td>๓.๗๖</td></tr></table>	เมือง		สัดส่วนพื้นที่สีเขียว (ตร.ม./คน)	เมืองขนาดใหญ่	เมืองพัทยา	๖.๕๖	ทท.ระยอง	๑๐.๑๔	เมืองขนาดกลาง	ทท.บ้านบึง	๑.๑๓	ทท.เมืองสัตหีบ	๐.๕๒	ทท.เมืองแสนสุข	๐.๗๘	เมืองขนาดเล็ก	ทท.แปลงยาว	๐.๕๓	ทท.ดอนหัวฬอ	๑.๓๑	ทท.ท่าบุญมี	๑.๑๘	ทท.หนองซาก	๐.๒๒	ทท.ห้วยกะปิ	๒.๘๓	ทท.หัวกุญแจ	๑๐.๕๗	ทท.ซากบก	๑๒.๑๘	ทท.ทับมา	๓.๑๔	ทท.บ้านค่าย	๑.๕๘	ค่าเฉลี่ย		๓.๗๖
เมือง		สัดส่วนพื้นที่สีเขียว (ตร.ม./คน)																																						
เมืองขนาดใหญ่	เมืองพัทยา	๖.๕๖																																						
	ทท.ระยอง	๑๐.๑๔																																						
เมืองขนาดกลาง	ทท.บ้านบึง	๑.๑๓																																						
	ทท.เมืองสัตหีบ	๐.๕๒																																						
	ทท.เมืองแสนสุข	๐.๗๘																																						
เมืองขนาดเล็ก	ทท.แปลงยาว	๐.๕๓																																						
	ทท.ดอนหัวฬอ	๑.๓๑																																						
	ทท.ท่าบุญมี	๑.๑๘																																						
	ทท.หนองซาก	๐.๒๒																																						
	ทท.ห้วยกะปิ	๒.๘๓																																						
	ทท.หัวกุญแจ	๑๐.๕๗																																						
	ทท.ซากบก	๑๒.๑๘																																						
	ทท.ทับมา	๓.๑๔																																						
	ทท.บ้านค่าย	๑.๕๘																																						
ค่าเฉลี่ย		๓.๗๖																																						

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔	
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน
	๒.๒ จำนวนเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน อย่างน้อย ๔ เมือง	ประกาศกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่อง ผลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒, ๒๕๖๓, ๒๕๖๔	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับประเทศ โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ปัจจุบัน กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม) <u>ผลการดำเนินงาน</u> ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑) เทศบาลเมืองแสนสุข จ.ชลบุรี (รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ปี ๒๕๖๓ /รางวัลชนะเลิศเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ) ๒) เทศบาลตำบลทับมา จ.ระยอง (รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน/รางวัลชนะเลิศเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ) ๓) เทศบาลตำบลบ้านฉาง จ.ระยอง (รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน/รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ เทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน) ๔) เทศบาลตำบลพนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา (รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑) เทศบาลนครระยอง จ.ระยอง (รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน) ๒) เทศบาลตำบลเนินพระ จ.ระยอง (รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๓ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน/รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ เทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ)
	๒.๓ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (เพิ่มขึ้น)	ผลการประเมินระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๑๕ จังหวัด ๑๘ พื้นที่ (https://data.go.th/dataset/15-18)	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการประเมินระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดย กระทรวงอุตสาหกรรม <u>ผลการดำเนินงาน</u> - จังหวัดระยอง ๒ พื้นที่ ได้แก่ (๑) ตำบลตะพง ตำบลบ้านฉาง และตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง และ (๒) เขตควบคุมมลพิษมาตาฟูด ประกอบด้วย ตำบลมาตาฟูด ตำบลเนินพระ ตำบลห้วยโป่ง ตำบลทับมา อำเภอเมือง ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง (ระดับ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔) - จังหวัดฉะเชิงเทรา (ระดับ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ / ระดับ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓) - จังหวัดชลบุรี (ระดับ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔										
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน									
	๒.๔ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (เพิ่มขึ้น)	ผลการดำเนินโครงการโดย สผ. ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการดำเนินโครงการโดย สผ. ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) <u>ผลการดำเนินงาน</u> สผ. ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ดำเนินโครงการแผนงานความร่วมมือไทย-เยอรมัน ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Thai – German Climate Programme – TGCP) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี โดยมีการบูรณาการประเด็นที่เกี่ยวข้อง ๓ สาขา ได้แก่ สาขาการท่องเที่ยว สาขาสถาปัตยกรรม และสาขาการจัดการของเสีย ซึ่งการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อปท. มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด									
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	๓.๑ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยและหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (เพิ่มขึ้น)	- ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ - ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการรับรองชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยกรมการท่องเที่ยว <u>ผลการดำเนินงาน</u> (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔) <table><tr><th>ปี พ.ศ.</th><th>รายชื่อชุมชน</th><th>แหล่งอ้างอิง</th></tr><tr><td>๒๕๖๓ (๓ ชุมชน)</td><td><u>จ.ชลบุรี</u> - ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านซากแก้ว (ระดับดี) <u>จ.ระยอง</u> - วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมบ้านวังหว้า (ระดับดีเยี่ยม) - กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนมหาวิทยาลัยบ้านนอกบ้านจำรุง (ระดับดีเยี่ยม)</td><td>ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔</td></tr><tr><td>๒๕๖๔ (๕ ชุมชน)</td><td><u>จ.ฉะเชิงเทรา</u> - วิสาหกิจชุมชน หมู่ ๓ ตามรอยพ่อ (ระดับดี) - กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลคลองเขื่อน (ระดับดี) <u>จ.ชลบุรี</u> - ชมรมส่งเสริมท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลไร่หลักทอง (ระดับดี) <u>จ.ระยอง</u> - วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนตำบลปากน้ำประแส (ระดับดีเยี่ยม) - วิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กระแสนบน (ระดับดี)</td><td>ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕</td></tr></table>	ปี พ.ศ.	รายชื่อชุมชน	แหล่งอ้างอิง	๒๕๖๓ (๓ ชุมชน)	<u>จ.ชลบุรี</u> - ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านซากแก้ว (ระดับดี) <u>จ.ระยอง</u> - วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมบ้านวังหว้า (ระดับดีเยี่ยม) - กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนมหาวิทยาลัยบ้านนอกบ้านจำรุง (ระดับดีเยี่ยม)	ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๒๕๖๔ (๕ ชุมชน)	<u>จ.ฉะเชิงเทรา</u> - วิสาหกิจชุมชน หมู่ ๓ ตามรอยพ่อ (ระดับดี) - กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลคลองเขื่อน (ระดับดี) <u>จ.ชลบุรี</u> - ชมรมส่งเสริมท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลไร่หลักทอง (ระดับดี) <u>จ.ระยอง</u> - วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนตำบลปากน้ำประแส (ระดับดีเยี่ยม) - วิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กระแสนบน (ระดับดี)	ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ปี พ.ศ.	รายชื่อชุมชน	แหล่งอ้างอิง										
๒๕๖๓ (๓ ชุมชน)	<u>จ.ชลบุรี</u> - ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านซากแก้ว (ระดับดี) <u>จ.ระยอง</u> - วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมบ้านวังหว้า (ระดับดีเยี่ยม) - กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนมหาวิทยาลัยบ้านนอกบ้านจำรุง (ระดับดีเยี่ยม)	ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔										
๒๕๖๔ (๕ ชุมชน)	<u>จ.ฉะเชิงเทรา</u> - วิสาหกิจชุมชน หมู่ ๓ ตามรอยพ่อ (ระดับดี) - กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลคลองเขื่อน (ระดับดี) <u>จ.ชลบุรี</u> - ชมรมส่งเสริมท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลไร่หลักทอง (ระดับดี) <u>จ.ระยอง</u> - วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนตำบลปากน้ำประแส (ระดับดีเยี่ยม) - วิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กระแสนบน (ระดับดี)	ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง รายชื่อชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕										

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																																														
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																																													
	๓๒ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับ ๔ (เพิ่มขึ้น)	รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรอง GI 1-5 (ระดับ ๑-๕) (https://greenindustry.diw.go.th/webgi/nameindustry_list/)	วิธีการคำนวณ/รายงาน การรายงานผลการรับรองเกณฑ์ระดับอุตสาหกรรมสีเขียว โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) <table><tr><th>จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเกณฑ์ในแต่ละปี (แห่ง)</th><th>ระดับ ๑ (GI ๑)</th><th>ระดับ ๒ (GI ๒)</th><th>ระดับ ๓ (GI ๓)</th><th>ระดับ ๔ (GI ๔)</th><th>ระดับ ๕ (GI ๕)</th><th>รวม</th></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๖๑</td><td>๖๗</td><td>๒๖๓</td><td>๒๘๐</td><td>๓๔</td><td>๒</td><td>๖๔๖</td></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๖๒</td><td>๗๔</td><td>๑๘๘</td><td>๓๒๙</td><td>๓๗</td><td>๑๔</td><td>๖๔๒</td></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๖๓</td><td>๓๗</td><td>๒๔๕</td><td>๓๕๘</td><td>๔๖</td><td>๓</td><td>๖๘๙</td></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๖๔</td><td>๒๐</td><td>๑๓๓</td><td>๒๙๔</td><td>๕๕</td><td>๑๒</td><td>๕๑๔</td></tr><tr><td>รวม</td><td>๑๙๘</td><td>๘๒๙</td><td>๑,๒๖๑</td><td>๑๗๒</td><td>๓๑</td><td>๒,๔๙๑</td></tr></table>				จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเกณฑ์ในแต่ละปี (แห่ง)	ระดับ ๑ (GI ๑)	ระดับ ๒ (GI ๒)	ระดับ ๓ (GI ๓)	ระดับ ๔ (GI ๔)	ระดับ ๕ (GI ๕)	รวม	ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	๖๗	๒๖๓	๒๘๐	๓๔	๒	๖๔๖	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๔	๑๘๘	๓๒๙	๓๗	๑๔	๖๔๒	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๓๗	๒๔๕	๓๕๘	๔๖	๓	๖๘๙	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๐	๑๓๓	๒๙๔	๕๕	๑๒	๕๑๔	รวม	๑๙๘	๘๒๙	๑,๒๖๑	๑๗๒	๓๑	๒,๔๙๑
	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเกณฑ์ในแต่ละปี (แห่ง)	ระดับ ๑ (GI ๑)	ระดับ ๒ (GI ๒)	ระดับ ๓ (GI ๓)	ระดับ ๔ (GI ๔)	ระดับ ๕ (GI ๕)	รวม																																									
ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	๖๗	๒๖๓	๒๘๐	๓๔	๒	๖๔๖																																										
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๔	๑๘๘	๓๒๙	๓๗	๑๔	๖๔๒																																										
ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๓๗	๒๔๕	๓๕๘	๔๖	๓	๖๘๙																																										
ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๐	๑๓๓	๒๙๔	๕๕	๑๒	๕๑๔																																										
รวม	๑๙๘	๘๒๙	๑,๒๖๑	๑๗๒	๓๑	๒,๔๙๑																																										
๓.๓ มีการส่งเสริมทางการเงิน/การลงทุนด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	การรายงานผลการดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง	วิธีการคำนวณ/รายงาน การรายงานผลการดำเนินโครงการที่มีการส่งเสริมทางการเงิน/การลงทุน ด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงาน ๑. สอจ.ระยอง รายงานผลการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ ๑) ได้รับผลิตภัณฑ์นวัตกรรม จำนวน ๕ ต้นแบบ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒) ผลิตภัณฑ์ต้นแบบมีความปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงพาณิชย์ ๒. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) รายงานผลการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ ๑) พัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับขยะหรือของเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย (สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปทุมธานี ระยอง ชลบุรี และปราจีนบุรี) รวม ๙ ชนิด ได้แก่ (๑) เทคโนโลยีรีไซเคิลแผงเซลล์แสงอาทิตย์ที่ชำรุดหรือหมดอายุ (๒) เทคโนโลยีรีไซเคิลเศษบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่มีอะลูมิเนียมเป็นองค์ประกอบ (๓) เทคโนโลยีรีไซเคิลตะกอนจากกระบวนการขัดเตรียมชิ้นแม่เหล็กกำลังสูงที่มีนีโอดีเมียม (๔) เทคโนโลยีรีไซเคิลเศษซากแม่เหล็กกำลังสูงที่มีนีโอดีเมียม (๕) เทคโนโลยีรีไซเคิลฝุ่นสังกะสีจากอุตสาหกรรมชุบเคลือบสังกะสีแบบจุ่มร้อน (๖) เทคโนโลยีรีไซเคิลกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นองค์ประกอบ (๗) เทคโนโลยีรีไซเคิลสารเร่งปฏิกิริยาใช้งานแล้วที่มีนิกเกิลเป็นองค์ประกอบ (๘) เทคโนโลยีรีไซเคิลตะกอนจากการหลอมถลุงอะลูมิเนียม(๙) เทคโนโลยีรีไซเคิลน้ำล้างในกระบวนการชุบนิกเกิลด้วยไฟฟ้า ๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยีรีไซเคิลต้นแบบดังกล่าวทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่ผู้ประกอบการ/นักลงทุน/ผู้สนใจรวม ๓๔๕ ราย ๓. เทคโนโลยีรีไซเคิลที่ได้พัฒนาขึ้นทั้งหมด มีผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีรีไซเคิลไปประยุกต์ใช้																																														

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																																							
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																																						
	๓.๔ มีระบบการกำหนดมาตรการทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมมลพิษ การเก็บค่าทิ้งกากของเสียและปล่อยน้ำทิ้ง	การรายงานผลการดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานที่มีการเกี่ยวข้อง	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการดำเนินโครงการที่มีการจัดทำระบบการกำหนดมาตรการทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมมลพิษ การเก็บค่าทิ้งกากของเสียและปล่อยน้ำทิ้ง โดยหน่วยงานที่มีการเกี่ยวข้อง <u>ผลการดำเนินงาน</u> ไม่มีหน่วยงานที่รายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง																																						
	๓.๕ จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มขึ้น)	การรายงานผลการดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานที่มีการเกี่ยวข้อง	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการดำเนินโครงการที่มีกิจกรรมการส่งเสริมการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยหน่วยงานที่มีการเกี่ยวข้อง <u>ผลการดำเนินงาน</u> สอ.ระยอง รายงานผลการดำเนินโครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ โดยมีการจัดกิจกรรมประกวดสถานประกอบการดีเด่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีสถานประกอบการที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๗ แห่ง รณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม บริเวณตลาดสดในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ค้าขายและประชาชนผู้บริโภค เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการลดใช้ถุงพลาสติกและงดใช้กล่องโฟม โดยมีการบรรยายให้ความรู้ การแจกถุงผ้า / กล่องข้าว / พัดซึ่งเป็นวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ทดแทนถุงพลาสติก / กล่องโฟม จำนวน ๑๐ ครั้ง																																						
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๑ มีพื้นที่ป่าไม้ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ มากขึ้น (พื้นที่ป่าไม้ ทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ป่าชายเลน และป่า และพื้นที่สีเขียวในเมือง) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ทุกปี	โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยกรมป่าไม้	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> การรายงานผลการดำเนินโครงการที่มีกิจกรรมการส่งเสริมการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง <u>ผลการดำเนินงาน</u> (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) <table border="1"> <thead> <tr> <th>พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ EEC (ไร่)</th><th>๒๕๖๐</th><th>๒๕๖๑</th><th>๒๕๖๒</th><th>๒๕๖๓</th><th>๒๕๖๔</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ฉะเชิงเทรา</td><td>๔๙๘,๔๑๓.๒๑</td><td>๕๐๐,๕๐๔.๐๗</td><td>๕๐๒,๒๑๗.๘๖</td><td>๕๐๑,๓๕๒.๔๒</td><td>๕๐๑,๐๔๒.๓๙</td></tr> <tr> <td>ชลบุรี</td><td>๓๓๘,๖๙๐.๖๒</td><td>๓๔๐,๑๒๗.๐๑</td><td>๓๔๔,๔๖๐.๘๖</td><td>๓๔๓,๗๘๕.๙๕</td><td>๓๔๔,๓๐๗๒.๗</td></tr> <tr> <td>ระยอง</td><td>๑๘๒,๘๙๒.๕๕</td><td>๑๘๕,๔๑๐.๖๓</td><td>๑๘๒,๕๕๕.๐๔</td><td>๑๘๑,๓๒๓.๐๔</td><td>๑๘๑,๔๘๓.๓๖</td></tr> <tr> <td>รวม</td><td>๑,๐๑๙,๙๙๖.๓๘</td><td>๑,๐๒๖,๐๔๑.๗๑</td><td>๑,๐๒๙,๒๓๓.๗๖</td><td>๑,๐๒๖,๔๖๑.๔๑</td><td>๑,๐๒๕,๕๙๘.๔๕</td></tr> <tr> <td>การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อนหน้า</td><td></td><td>๐.๖%</td><td>๐.๓%</td><td>-๐.๓%</td><td>-๐.๑%</td></tr> </tbody> </table>			พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ EEC (ไร่)	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	ฉะเชิงเทรา	๔๙๘,๔๑๓.๒๑	๕๐๐,๕๐๔.๐๗	๕๐๒,๒๑๗.๘๖	๕๐๑,๓๕๒.๔๒	๕๐๑,๐๔๒.๓๙	ชลบุรี	๓๓๘,๖๙๐.๖๒	๓๔๐,๑๒๗.๐๑	๓๔๔,๔๖๐.๘๖	๓๔๓,๗๘๕.๙๕	๓๔๔,๓๐๗๒.๗	ระยอง	๑๘๒,๘๙๒.๕๕	๑๘๕,๔๑๐.๖๓	๑๘๒,๕๕๕.๐๔	๑๘๑,๓๒๓.๐๔	๑๘๑,๔๘๓.๓๖	รวม	๑,๐๑๙,๙๙๖.๓๘	๑,๐๒๖,๐๔๑.๗๑	๑,๐๒๙,๒๓๓.๗๖	๑,๐๒๖,๔๖๑.๔๑	๑,๐๒๕,๕๙๘.๔๕	การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อนหน้า		๐.๖%	๐.๓%	-๐.๓%	-๐.๑%
พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ EEC (ไร่)	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																				
ฉะเชิงเทรา	๔๙๘,๔๑๓.๒๑	๕๐๐,๕๐๔.๐๗	๕๐๒,๒๑๗.๘๖	๕๐๑,๓๕๒.๔๒	๕๐๑,๐๔๒.๓๙																																				
ชลบุรี	๓๓๘,๖๙๐.๖๒	๓๔๐,๑๒๗.๐๑	๓๔๔,๔๖๐.๘๖	๓๔๓,๗๘๕.๙๕	๓๔๔,๓๐๗๒.๗																																				
ระยอง	๑๘๒,๘๙๒.๕๕	๑๘๕,๔๑๐.๖๓	๑๘๒,๕๕๕.๐๔	๑๘๑,๓๒๓.๐๔	๑๘๑,๔๘๓.๓๖																																				
รวม	๑,๐๑๙,๙๙๖.๓๘	๑,๐๒๖,๐๔๑.๗๑	๑,๐๒๙,๒๓๓.๗๖	๑,๐๒๖,๔๖๑.๔๑	๑,๐๒๕,๕๙๘.๔๕																																				
การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อนหน้า		๐.๖%	๐.๓%	-๐.๓%	-๐.๑%																																				

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																							
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																						
	๔.๒ ทรัพยากรน้ำ ทั้งปริมาณ และคุณภาพของน้ำท่าและการเก็บกักเพียงพอต่อความต้องการทุกภาคส่วน	- รายงานการศึกษาภายใต้โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก โดย สททช. - การรายงานข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดย สททช.	<u>วิธีการคำนวณ/รายงาน</u> ๑. ผลการคาดการณ์ความต้องการน้ำในแต่ละภาคส่วน ภายใต้โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก รายงานโดย สททช. ๒. ข้อมูลการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โครงการ รายงานโดย สททช. <u>ผลการดำเนินงาน</u> ๑. ผลการคาดการณ์ความต้องการน้ำในแต่ละภาคส่วนในเขตพื้นที่ EEC ภายใต้โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก ปี พ.ศ. ๒๕๖๐/๒๕๗๐/๒๕๘๐ <table><tr><th>ปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ EEC (รวมน้ำผิวดินและน้ำบาดาล)</th><th>เพื่อการอุปโภค บริโภค และการท่องเที่ยว (ล้าน ลบ.ม./ปี)</th><th>เพื่ออุตสาหกรรม (ล้าน ลบ.ม./ปี)</th><th>เพื่อการเกษตรชลประทาน (ล้าน ลบ.ม./ปี)</th><th>รวม (ล้าน ลบ.ม./ปี)</th></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๖๐</td><td>๑๙๖.๓๕</td><td>๖๐๕.๖๔</td><td>๑,๕๖๑.๘๙</td><td>๒,๔๑๓.๘๘</td></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๗๐</td><td>๓๐๘.๖๔</td><td>๗๔๗.๙๖</td><td>๑,๘๓๑.๔๔</td><td>๒,๘๘๘.๐๖</td></tr><tr><td>ปี พ.ศ. ๒๕๘๐</td><td>๓๙๑.๘๗</td><td>๘๖๔.๘๖</td><td>๑,๘๓๒.๔๐</td><td>๓,๐๘๙.๑๓</td></tr></table> ๒. ข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๓๘ โครงการ ที่อยู่ระหว่างขับเคลื่อนโครงการ ๑๖ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (รายงานเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕) ๑) อ่างเก็บน้ำคลองวังโตนด จ.จันทบุรี (กรมชลประทาน) ๒) เครือข่ายน้ำอ่างเก็บน้ำประแสร์-อ่างเก็บน้ำหนองค้อ-อ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี (กรมชลประทาน) ๓) ระบบสูบน้ำคลองสะพาน-อ่างเก็บน้ำประแสร์ เส้นทางที่ ๒ จ.ระยอง (กรมชลประทาน) ๔) ปรับปรุงขยาย กปภ.สาขาชลบุรี-พนสนิม-พานทอง-ท่าบุญมี ระยะที่ ๒ จ.ชลบุรี (กปภ.) ๕) ปรับปรุงขยาย กปภ.สาขาพญา-แหลมฉะ-ศรีราชา จ.ชลบุรี (กปภ.) ๖) เครือข่ายน้ำคลองโพล์-อ่างประแสร์ จ.ระยอง (กรมชลประทาน) ๗) เครือข่ายน้ำคลองวังโตนด-อ่างประแสร์ เส้นทางที่ ๒ จ.ระยอง (กรมชลประทาน) ๘) อุโมงค์ส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง-อ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา (กรมชลประทาน) ๙) ระบบสูบน้ำอ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา (กรมชลประทาน) ๑๐) อ่างเก็บน้ำบ้านหนองกระทิง จ.ฉะเชิงเทรา (กรมชลประทาน) ๑๑) อ่างเก็บน้ำคลองกะพง จ.ฉะเชิงเทรา (กรมชลประทาน) ๑๒) ขุดลอกคลองใน คบ. พระองค์ไชยานุชิต จ.ฉะเชิงเทรา (กรมชลประทาน)			ปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ EEC (รวมน้ำผิวดินและน้ำบาดาล)	เพื่อการอุปโภค บริโภค และการท่องเที่ยว (ล้าน ลบ.ม./ปี)	เพื่ออุตสาหกรรม (ล้าน ลบ.ม./ปี)	เพื่อการเกษตรชลประทาน (ล้าน ลบ.ม./ปี)	รวม (ล้าน ลบ.ม./ปี)	ปี พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๙๖.๓๕	๖๐๕.๖๔	๑,๕๖๑.๘๙	๒,๔๑๓.๘๘	ปี พ.ศ. ๒๕๗๐	๓๐๘.๖๔	๗๔๗.๙๖	๑,๘๓๑.๔๔	๒,๘๘๘.๐๖	ปี พ.ศ. ๒๕๘๐	๓๙๑.๘๗	๘๖๔.๘๖	๑,๘๓๒.๔๐	๓,๐๘๙.๑๓
ปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ EEC (รวมน้ำผิวดินและน้ำบาดาล)	เพื่อการอุปโภค บริโภค และการท่องเที่ยว (ล้าน ลบ.ม./ปี)	เพื่ออุตสาหกรรม (ล้าน ลบ.ม./ปี)	เพื่อการเกษตรชลประทาน (ล้าน ลบ.ม./ปี)	รวม (ล้าน ลบ.ม./ปี)																					
ปี พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๙๖.๓๕	๖๐๕.๖๔	๑,๕๖๑.๘๙	๒,๔๑๓.๘๘																					
ปี พ.ศ. ๒๕๗๐	๓๐๘.๖๔	๗๔๗.๙๖	๑,๘๓๑.๔๔	๒,๘๘๘.๐๖																					
ปี พ.ศ. ๒๕๘๐	๓๙๑.๘๗	๘๖๔.๘๖	๑,๘๓๒.๔๐	๓,๐๘๙.๑๓																					

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายแนวทางการประเมินตัวชี้วัด ของแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔																												
		แหล่งอ้างอิง	วิธีการคำนวณ/รายงาน และผลการดำเนินงาน																											
			๑๓) แก้มลิง คบ.บางพลวง + ก่อสร้าง ปตร.บ้านวังชัน จ.ฉะเชิงเทรา (กรมชลประทาน) ๑๔) อ่างเก็บน้ำเขาจอมแห-เขาน้อยอง จ.ระยอง (กรมชลประทาน) ๑๕) อ่างเก็บน้ำคลองน้ำเขียว จ.ระยอง (กรมชลประทาน) ๑๖) ระบบสูบลับอ่างคลองหลวงฯ (ผันน้ำคลองหนองสรวง-อ่างฯ คลองหลวง) (กปภ.)																											
	๔.๓ มีการประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งน้ำที่สำคัญและบริเวณปากแม่น้ำชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม	- การรายงานข้อมูล โดย สม.	วิธีการคำนวณ/รายงาน การรายงานข้อมูลการประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งน้ำที่สำคัญและบริเวณปากแม่น้ำชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม โดย สม. ผลการดำเนินงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการประกาศ กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีห์ ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำ และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการจัดทำ กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลสองคลอง ตำบลบางปะกง ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. เพื่อคุ้มครองพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ ให้อนุมัติหลักการต่อร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา																											
	๔.๔ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม (เพิ่มขึ้น)	- รายงานสถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๔	วิธีการคำนวณ/รายงาน การรายงานข้อมูลการประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งน้ำที่สำคัญและบริเวณปากแม่น้ำชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม โดย สม. ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ผลการดำเนินงาน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓) <table><tr><td>พื้นที่ที่ถูกกัดเซาะ (กม.)</td><td>๒๕๖๐</td><td>๒๕๖๑</td><td>๒๕๖๒</td><td>๒๕๖๓</td></tr><tr><td>ฉะเชิงเทรา</td><td>๐.๐๑</td><td>๒.๔๕</td><td>๐</td><td>๐</td></tr><tr><td>ชลบุรี</td><td>๐.๔</td><td>๐.๘๙</td><td>๐</td><td>๐</td></tr><tr><td>ระยอง</td><td>๓.๗</td><td>๑.๗๖</td><td>๒.๕๔</td><td>๑.๑๖</td></tr><tr><td>รวม</td><td>๔.๑๑</td><td>๕.๑</td><td>๒.๕๔</td><td>๑.๑๖</td></tr></table>			พื้นที่ที่ถูกกัดเซาะ (กม.)	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	ฉะเชิงเทรา	๐.๐๑	๒.๔๕	๐	๐	ชลบุรี	๐.๔	๐.๘๙	๐	๐	ระยอง	๓.๗	๑.๗๖	๒.๕๔	๑.๑๖	รวม	๔.๑๑	๕.๑	๒.๕๔	๑.๑๖
พื้นที่ที่ถูกกัดเซาะ (กม.)	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓																										
ฉะเชิงเทรา	๐.๐๑	๒.๔๕	๐	๐																										
ชลบุรี	๐.๔	๐.๘๙	๐	๐																										
ระยอง	๓.๗	๑.๗๖	๒.๕๔	๑.๑๖																										
รวม	๔.๑๑	๕.๑	๒.๕๔	๑.๑๖																										

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษ

ภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๑) ภาพรวมผลการประเมินผลสัมฤทธิ์

แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยมีรายละเอียดภาพรวมผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ภาพรวมผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	สถานะ	จำนวนตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี (๓ ตัวชี้วัด)		
เป้าหมายที่ ๑ ของเสียทุกประเภทได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อบำบัดและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน	เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	๒
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
เป้าหมายที่ ๒ นำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) มาใช้ประเมินศักยภาพและข้อจำกัด รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนอย่างน่าอยู่ (๔ ตัวชี้วัด)		
เป้าหมายที่ ๑ เมืองมีวิถีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี	เป็นไปตามเป้าหมาย	๒
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
เป้าหมายที่ ๒ มีผังเมือง ผังพื้นที่เฉพาะ ที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดเมืองที่สามารถปรับตัวได้จากภัยธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (๕ ตัวชี้วัด)		
เป้าหมายที่ ๑ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลิตภัณฑ์และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับได้มาตรฐาน	เป็นไปตามเป้าหมาย	๒
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
เป้าหมายที่ ๒ มีการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
เป้าหมายที่ ๓ มีกลไกการส่งเสริมการศึกษาและการสื่อสาร ที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชน	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ (๔ ตัวชี้วัด)		
เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล เพื่อบูรณาการระบบนิเวศป่าไม้และรักษาสมดุลของระบบนิเวศลุ่มน้ำ	เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-

ตารางที่ ๑ ภาพรวมผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	สถานะ	จำนวนตัวชี้วัด
เป้าหมายที่ ๒ สร้างความมั่นคงทางด้านน้ำและจัดสรรน้ำ เกิดประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งในพื้นที่	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
เป้าหมายที่ ๓ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเหมาะสม	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	-
	ติดตาม/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
รวม	เป็นไปตามเป้าหมาย	๑๐
	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	๖
	ติดตามผล/ยังไม่เริ่มวัดผล	-
ร้อยละความสำเร็จ	๐.๖๒๕	

หมายเหตุ: ร้อยละความสำเร็จ =
$$\frac{\text{ตัวชี้วัดที่เป็นไปตามเป้าหมาย}}{\text{(จำนวนตัวชี้วัดทั้งหมด - ตัวชี้วัดที่ติดตามผล/ยังไม่เริ่มวัดผล)}}$$

ผลการดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ มุ่งเน้นจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีในปัจจุบัน เตรียมความพร้อม รู้เท่าทัน ในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติในอนาคต ควบคู่กับการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ สามารถเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งแผนสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๑ มาตรการ มีโครงการตามยุทธศาสตร์ จำนวน ๘๖ โครงการ โครงการเร่งด่วน จำนวน ๑๔ โครงการ สำหรับสถานะการดำเนินโครงการ พบว่า มีโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว จำนวน ๔๔ โครงการ (ร้อยละ ๕๗) แบ่งเป็นดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๔ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๙ โครงการ และอยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสม ๑ โครงการ โครงการที่ได้รับงบลงทุนของภาคเอกชน ๒ โครงการ (ร้อยละ ๒) แบ่งเป็นอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑ โครงการ และอยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสม ๑ โครงการ โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการ ๒๘ โครงการ (ร้อยละ ๓๓) และโครงการที่ไม่รายงานผล ๗ โครงการ (ร้อยละ ๘) สำหรับโครงการสำคัญที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายระยะเร่งด่วน อาทิ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง ซึ่งจะดำเนินการในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านฉาง พื้นที่เทศบาลมาบตาพุด และเทศบาลนครระยองตามลำดับ โครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสานจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดสำหรับการก่อสร้างต่อไป โครงการพัฒนาป่าชุมชนเพื่อลดสภาวะโลกร้อน ซึ่งสามารถเพิ่มพื้นที่ป่าในเมืองเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการดำเนินโครงการตามเป้าหมายระยะปานกลาง อาทิ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะบนเกาะเสม็ด โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โครงการพัฒนาและยกระดับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๒) สรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

● ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการกำหนดเป้าหมาย ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) ของเสียทุกประเภทได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อมุ่งสู่สังคมไร้ของเสีย (Zero Waste) และพื้นที่วิกฤติได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน และ ๒) นำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้ประเมินศักยภาพและข้อจำกัด รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ ๒ ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

มาตรการ/ตัวชี้วัด		ผลดำเนินงาน
เป้าหมายที่ ๑ ของเสียทุกประเภทได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อมุ่งสู่สังคมไร้ของเสีย (Zero Waste) และพื้นที่วิกฤติได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน		
มาตรการ ๑.๑ บำบัด กำจัดของเสีย และควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด		
ตัวชี้วัด : ๑. ร้อยละประสิทธิภาพการจัดการมลพิษได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและได้คุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน (เพิ่มขึ้น)	 ไม่เป็นไปตาม ค่าเป้าหมาย	ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ กากของเสียอุตสาหกรรม ตลอดจนจำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศเกินมาตรฐานเพิ่มขึ้น ดังนี้ - ข้อมูลรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๓๕ เป็นร้อยละ ๔๐ - ข้อมูลระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กรมควบคุมมลพิษ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการถูกต้องมีจำนวนลดลงเล็กน้อย จากร้อยละ ๘๖ เป็นร้อยละ ๘๒ - ข้อมูลโดย อบจ.ระยอง จากการคำนวณพบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเข้าระบบถูกกำจัดได้ทั้งหมด (ไม่ตกค้าง) ในขณะที่ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำจัดได้เพียงร้อยละ ๕๒ ของปริมาณขยะที่เข้าระบบ - ข้อมูลระบบเผยแพร่ข้อมูลและบริการข้อมูลภาคธุรกิจอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าปริมาณกากของเสียอันตรายเพิ่มขึ้น จาก ๐.๗๒ ล้านตัน เป็น ๐.๗๔ ล้านตัน รวมทั้งกากของเสียไม่อันตรายเพิ่มขึ้น เช่นกัน จาก ๓.๙๑ ล้านตัน เป็น ๓.๙๕ ล้านตัน - ข้อมูลสถานการณ์และการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศไทย โดยกรมควบคุมมลพิษ พบว่าจำนวนครั้งในรอบปีที่มีค่าคุณภาพอากาศเกินมาตรฐานของฝุ่นละอองในอากาศ (PM๒.๕) มีค่าสูงสุด ณ สถานีตรวจวัด ต.ทุ่งสุขลา

ตารางที่ ๒ ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี (ต่อ)

มาตรการ/ตัวชี้วัด		ผลดำเนินงาน
		โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๐ ครั้ง จากการตรวจวัด ๓๓๑ ครั้ง (ร้อยละ ๓) เป็น ๔๓ ครั้ง จากการตรวจวัด ๓๐๙ ครั้ง (ร้อยละ ๑๒)
มาตรการ ๑.๒ ป้องกันและลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี		
ตัวชี้วัด : ๒. จำนวนการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี และ เรื่องร้องเรียนลักลอบทิ้งของเสียทุกประเภท (ลดลง)	 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตรายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) (ปัจจุบันคือสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)) รายงานเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นจาก ๗ เรื่องในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๑๘ เรื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๔
เป้าหมายที่ ๒ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ มาใช้ประเมินศักยภาพและข้อจำกัด รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน		
มาตรการ ๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม		
ตัวชี้วัด : ๓. มีการกำหนดนโยบาย แผน และโครงการขนาดใหญ่ที่เหมาะสมและไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่จากการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับยุทธศาสตร์และระดับโครงการ	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	สกพอ. รายงานการดำเนินโครงการจัดการทำการประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ ในพื้นที่ EEC ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด โดยพื้นที่มหานครการบินภาคตะวันออกมีการประเมินศักยภาพและขีดจำกัดการรองรับการพัฒนาของพื้นที่มหานครการบินภาคตะวันออก ตามระยะการพัฒนาของมิติต่าง ๆ ได้แก่ มิติสิ่งแวดล้อม มิติเศรษฐกิจ มิติสังคมและมิติเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาพื้นที่ EEC ที่มีความสมดุลและยั่งยืน

ทั้งนี้ มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ **การจัดการขยะ** โดยจัดการขยะในพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกอง ได้รับการจัดการอย่างถูกวิธี รวมทั้งขยะมูลฝอยตกค้างถูกนำไปใช้ประโยชน์เป็นเชื้อเพลิง RDF (ดำเนินการโดย อบจ.ระยอง) การก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่เกาะล้าน (ดำเนินการโดย เมืองพัทยา) การบริหารจัดการขยะรายวันในพื้นที่เกาะเสม็ด ซึ่งสามารถจัดการขยะตกค้างให้เป็นศูนย์ (ดำเนินการโดย อบจ.ระยอง) **การจัดการน้ำเสีย** ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา (ซอยวัดหนองใหญ่) ไม่น้อยกว่า ๑๕๐,๐๐๐ ลบ.ม./วัน และพัฒนาคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (ดำเนินการโดย อบจ.ระยอง) และ **การจัดการมลพิษทางอากาศ** ดำเนินการรวบรวม จัดทำฐานข้อมูลการปลดปล่อยมลพิษทางอากาศและสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จากแหล่งกำเนิดโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์พิจารณาคุณภาพอากาศในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ที่มีการปลดปล่อยการระบายมลพิษ ๘๐/๒๐ และอบรมแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ดำเนินการโดย สกพ. ร่วมกับ สผ.)

● ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและ

ชุมชนอย่างน่าอยู่ มีการกำหนดเป้าหมาย ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) เมืองมีวิถีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และ ๒) มีผังเมือง ผังพื้นที่เฉพาะที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดเมืองที่สามารถปรับตัวได้จากภัยธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีผลการประเมินตัวชี้วัดภาพรวมตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ ๓ ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนอย่างน่าอยู่

มาตรการ/ตัวชี้วัด		ผลดำเนินงาน
เป้าหมายที่ ๑ เมืองมีวิถีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี		
มาตรการ ๒.๑ ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและสนับสนุนการพัฒนาเมืองในรูปแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		
ตัวชี้วัด : ๑. พื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนในเขตเมืองทุกเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน	 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	เมืองส่วนใหญ่ยังมีพื้นที่สีเขียวต่ำกว่าเป้าหมาย ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นที่สีเขียวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๑๔ แห่ง ที่รายงานผลการดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดย สผ. พบว่าเมืองส่วนใหญ่ยังมีพื้นที่สีเขียวต่ำกว่าเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยทุกพื้นที่ ๓.๓๖ ตารางเมตรต่อคน ยกเว้น ทน.ระยอง ทต.หัวกุญแจ และ ทต.ชากบก ที่มีพื้นที่สีเขียวเกินค่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัด : ๒. จำนวนเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน อย่างน้อย ๔ เมือง	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	จำนวนเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้น ๖ เทศบาล จากปี ๒๕๖๑ รายงานโดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ปัจจุบันคือกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม) โดยมีเมืองในพื้นที่ EEC ที่ได้รับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ เทศบาล และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ เทศบาล
ตัวชี้วัด : ๓. พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (เพิ่มขึ้น)	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	กระทรวงอุตสาหกรรมรายงานพื้นที่ที่ได้รับการประเมินระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ จังหวัดระยอง (๒ พื้นที่) จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี
เป้าหมายที่ ๒ มีผังเมือง ผังพื้นที่เฉพาะ ที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดเมืองที่สามารถปรับตัวได้จากภัยธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ		
มาตรการ ๒.๒ วางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองให้รองรับการดำเนินชีวิตของคนทุกกลุ่ม		
ตัวชี้วัด : ๔. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (เพิ่มขึ้น)	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	สผ. ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) รายงานผลการดำเนินโครงการแผนงานความร่วมมือไทย-เยอรมัน ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Thai - German Climate Programme: TGCP) (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ซึ่งบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดในจังหวัดชลบุรี โดยมีการบูรณาการประเด็นที่เกี่ยวข้อง ๓ สาขา ได้แก่ สาขาการท่องเที่ยว สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการจัดการของเสีย รวมทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อปท.มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด

ทั้งนี้ มีผลการดำเนินการสำคัญในประเด็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพัฒนาเมือง ได้แก่ การจัดทำผังชุมชนเพื่อรักษาพื้นที่สีเขียวในเทศบาลนครรังสิต ๓ จังหวัด (ดำเนินการโดย สผ.) การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนวังจันทร์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์ (ดำเนินการโดย ยผ.) รวมถึงพื้นที่อีอีซี ได้รับการพัฒนาและยกระดับเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ดำเนินการโดย กรอ.)

● ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดเป้าหมาย ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลิตภัณฑ์และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับได้มาตรฐาน ๒) มีการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม และ ๓) มีกลไกการส่งเสริมการศึกษาและการสื่อสาร ที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชน โดยมีผลการประเมินตัวชี้วัดภาพรวมตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ ๔ ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ/ตัวชี้วัด		ผลดำเนินงาน
เป้าหมายที่ ๑ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลิตภัณฑ์และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับได้มาตรฐาน		
มาตรการ ๓.๑ ส่งเสริมการผลิตการบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		
ตัวชี้วัด : ๑. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยและหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (เพิ่มขึ้น)	บรรลุตามค่าเป้าหมาย	กรมการท่องเที่ยว รายงานผลการประเมินชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้งสิ้น ๔ ชุมชน ได้แก่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓ ชุมชน ในจังหวัดชลบุรี และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ ชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๑ ชุมชนในจังหวัดชลบุรี และจำนวน ๒ ชุมชนในจังหวัดระยอง
ตัวชี้วัด : ๒. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับ ๔ (เพิ่มขึ้น)	บรรลุตามค่าเป้าหมาย	กรมโรงงานอุตสาหกรรม รายงานปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ว่ามีผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเกณฑ์ระดับอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ ๑-๕ ทั้งสิ้น ๒,๔๙๑ โรงงาน เป็นโรงงานที่ผ่านเกณฑ์ระดับ ๔ ทั้งสิ้น ๑๗๒ โรงงาน และระดับ ๕ ทั้งสิ้น ๓๑ โรงงาน
เป้าหมายที่ ๒ มีการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม และ ๓) มีกลไกการส่งเสริมการศึกษาและการสื่อสาร ที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชน		
มาตรการ ๓.๒ ส่งเสริมมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม		
ตัวชี้วัด : ๓. การส่งเสริมทางการเงิน/การลงทุนด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	บรรลุตามค่าเป้าหมาย	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์นวัตกรรม จำนวน ๕ ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์ต้นแบบมีความปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงพาณิชย์ ขณะที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่รายงานการพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับขยะหรือของเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย

ตารางที่ ๔ ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความรับผิดชอบ
ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

มาตรการ/ตัวชี้วัด	ผลดำเนินงาน	
		ครอบคลุมจังหวัดระยอง ชลบุรี ๔ ชนิด และถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่ผู้ประกอบการ/นักลงทุน/ผู้ที่สนใจ รวม ๓๔๕ ราย
ตัวชี้วัด : ๔. ระบบการกำหนดมาตรการทางเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมมลพิษการเก็บค่าทิ้งกากของเสียและปล่อยน้ำทิ้ง	 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	เนื่องจากข้อจำกัดของการดำเนินงานในระดับประเทศที่ยังไม่สามารถกำหนดระบบมาตรการทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม และบังคับใช้ได้ จึงทำให้การดำเนินงานในระดับพื้นที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้
เป้าหมายที่ ๓ มุ่งโอกาสการส่งเสริมการศึกษาและการสื่อสาร ที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชน		
มาตรการ ๓.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้และการสื่อสารที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน		
ตัวชี้วัด : ๕. จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มขึ้น)	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	ทสจ.ระยอง เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมประกวดสถานประกอบการดีเด่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ มีสถานประกอบการที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๗ แห่ง และมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม บริเวณตลาดสดในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ค้าขายและประชาชนผู้บริโภคเกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการลดใช้ถุงพลาสติกและดื่ดใช้กล่องโฟมโดยมีการบรรยายให้ความรู้การแจกถุงผ้า / กล่องข้าว / พัด ซึ่งเป็นวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ทดแทนถุงพลาสติก / กล่องโฟม จำนวน ๑๐ ครั้ง

ทั้งนี้ มีผลการดำเนินการสำคัญในประเด็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการพัฒนาเทคโนโลยี ได้แก่ การรณรงค์การสร้างวินัยการจัดการขยะในจังหวัดระยอง ร่วมกับผู้ประกอบการและภาคประชาชน (ดำเนินการโดย ทสจ.ระยอง) การพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ดำเนินการโดย สอจ.ระยอง) และการส่งเสริมเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสียเป็นทรัพยากรทดแทนด้านแร่ รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ (ดำเนินการโดย กพร.)

● ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมาย ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล เพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้และรักษาสมดุลของระบบนิเวศลุ่มน้ำ ๒) สร้างความมั่นคงทางด้านน้ำและจัดสรรน้ำเกิดประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งในพื้นที่ และ ๓) ปันฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยมีผลการประเมินตัวชี้วัดภาพรวมตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ ๕ ผลการประเมินตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ/ตัวชี้วัด		ผลดำเนินงาน
เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล เพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้และรักษาสมดุลของระบบนิเวศลุ่มน้ำ		
มาตรการ ๔.๑ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรดิน และความหลากหลายทางชีวภาพ		
ตัวชี้วัด : ๑. มีพื้นที่ป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่มากขึ้น (พื้นที่ป่าไม้ ป่าอนุรักษ์พื้นที่ป่าเศรษฐกิจและป่าชายเลน) เพิ่มขึ้นทุกปี ปีละร้อยละ ๕	 ไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมาย	กรมป่าไม้ รายงานผลการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงน้อย โดยเพิ่มขึ้นหรือลดลงเฉลี่ยปีละไม่เกิน ร้อยละ ๐.๕
เป้าหมายที่ ๒ สร้างความมั่นคงทางด้านน้ำและจัดสรรน้ำเกิดประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งในพื้นที่		
มาตรการ ๔.๒ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต และมาตรการ		
ตัวชี้วัด : ๒. ทรัพยากรน้ำ ทั้งปริมาณและคุณภาพของน้ำท่าและการเก็บกัก เพียงพอต่อความต้องการทุกภาคส่วน	 ไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมาย	สทช. คาดการณ์ความต้องการน้ำในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้น และอยู่ระหว่างจัดหาเพิ่มเติม โดยพบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความต้องการน้ำในแต่ละภาคส่วนรวมทั้งหมด ๒,๔๑๘.๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๘๙.๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่ง สทช. กำลังดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งสิ้น ๓๘ โครงการ อยู่ระหว่างขับเคลื่อน ๑๖ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐
ตัวชี้วัด : ๓. การประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณแหล่งน้ำที่สำคัญและบริเวณปากแม่น้ำชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	สผ. ประกาศกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีห์ ตำบลหนองไร่ ตำบลบาย่างพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู่ อำเภอลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำ และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่
เป้าหมายที่ ๓ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเหมาะสม		
มาตรการ ๔.๓ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		
ตัวชี้วัด : ๔. ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม (เพิ่มขึ้น)	 บรรลุตามค่าเป้าหมาย	ทช. รายงานสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งใน EEC ลดลงจาก ๔.๑๑ กิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็น ๑.๑๖ กิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากการนำแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไข อาทิ การแก้ไขปัญหาด้วยโครงสร้างทางวิศวกรรม การปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น

ทั้งนี้ มีผลการดำเนินการสำคัญ ได้แก่ **ประเด็นการจัดการทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ** โดยการปลูกป่า จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ รวมทั้งเพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้เหมาะสมกับปริมาณ ชนิดและจำนวนของสัตว์ป่า (ดำเนินการโดย ปม./อส.) และ **ประเด็นการจัดการทรัพยากรน้ำ** โดยการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน (การจัดทำระบบสูบน้ำ การก่อสร้างประตูระบายน้ำ การสร้างอ่างเก็บน้ำ ฯลฯ) เพื่อจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติม (ดำเนินการโดย ขป.) การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ (คลอง อ่างเก็บน้ำ หนอง ฯลฯ) เพื่อเพิ่มความจุกักเก็บของแหล่งน้ำ (ดำเนินการโดย สทนช.)

๓) ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

- **ด้านงบประมาณ** พบปัญหาการจัดทำเอกสารค่าของงบประมาณ การเปลี่ยนแปลง/รายละเอียดกิจกรรมโครงการ รวมถึงความพร้อมในการจัดทำเอกสารประกอบการเสนอของงบประมาณ เช่น เอกสารการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ เป็นต้น จึงทำให้อาจไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการจัดทำเอกสารเพื่อรองรับการจัดสรรงบประมาณในโครงการ ซึ่งต้องครอบคลุมการศึกษาความเหมาะสมของพื้นที่ด้วย นอกจากนี้ ในการเสนอของงบประมาณ หน่วยงานเจ้าของโครงการสามารถเสนอของงบประมาณผ่านช่องทางอื่นที่เกี่ยวข้องได้ อาทิ แผนงานบูรณาการกองทุนสิ่งแวดล้อม หรือผ่านการสนับสนุนความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (CSR) ของหน่วยงานเอกชน
- **ด้านบุคลากร** พบปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในระดับพื้นที่ และจำนวนบุคลากรในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพิจารณาจัดสรรบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เพิ่มขึ้น
- **ด้านข้อมูล/ความรู้** พบปัญหาการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับมีความคลาดเคลื่อน ไม่เป็นปัจจุบัน และไม่เพียงพอต่อการประมวลผล จึงทำให้เกิดปัญหาในการนำข้อมูลไปปรับใช้ ดังนั้นควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลหรือคลังข้อมูลที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานตัวชี้วัดตามแผนสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อให้สามารถติดตามข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องมีการขับเคลื่อนกลไกการมีส่วนร่วมให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการประสานข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์ต่อไป
- **ด้านนโยบาย** พบปัญหาการนำนโยบายการพัฒนาในระดับภาคไปสู่การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและโครงสร้างพื้นฐานในระดับพื้นที่ เนื่องจากในบางพื้นที่ยังไม่เหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการ ควรมีการพิจารณาพื้นที่อื่น ๆ ที่มีศักยภาพเหมาะสม อีกทั้งโครงการที่กำหนดภายใต้แผนนี้ ไม่ได้ถูกบรรจุอยู่ในแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนั้นควรมีการชี้แจง และสร้างความเข้าใจโครงการให้กับหน่วยในพื้นที่ ประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้รับทราบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน

๔) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป

- ทบทวนแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ ป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ และการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- เพิ่มมาตรการการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ทั้งปริมาณก๊าซเรือนกระจก ฝุ่นละออง PM ๒.๕ PM ๑๐ ปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม ปริมาณขยะมูลฝอยสะสมและน้ำเสียชุมชนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรและการจัดการของเหลือทิ้งจากการผลิตที่จะเกิดขึ้น ตามแนวทางของ BCG Model โดยเฉพาะหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่มุ่งเน้นการหมุนเวียนใช้ทรัพยากรและพลังงาน ให้มีปริมาณของเสียน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย (Zero Waste) และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะ เกิดขึ้นจากการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดกลุ่มเครือข่าย เพื่อเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

